

Handlingsprogram 2027-2030

Skien kommune

Innhold

Kommunedirektørens innledning	2
Status og rammebetingelser	3
Satsingsområder.....	14
Hovedtallene i budsjettforslaget.....	26
Økonomisk utvikling i planperioden	33
Klima	40
Kommunens tjenesteområder	45
Selskaper og annen felles drift	45
Kommunedirektør	48
Oppvekst.....	50
Helse og mestring.....	63
Nav.....	79
Organisasjon og Utvikling.....	84
Byutvikling, drift og kultur	87
Vedlegg.....	101

Kommunedirektørens innledning

Med forslag til handlingsprogram for 2027–2030 legger kommunedirektøren fram et grunnlag for prioriteringer som skal ivareta innbyggernes behov og kommunens økonomiske bærekraft.

Prognosen for 2026 viser en bedring i kommunens økonomiske situasjon. Ved andre tertial er forventet netto driftsresultat høyere enn budsjettet, deler av bedringen skyldes lavere pensjonskostnader, men også at tjenesteområdene viser samlet sett en positiv utvikling. Dette takket være svært god innsats fra alle våre medareidere. Resultatet ligger likevel under kommunens langsiktige målsetting. Kommunedirektøren vurderer det som nødvendig å videreføre omstillingsarbeidet og styrke balansen mellom løpende inntekter og utgifter.

Skien har fortsatt et inntektsnivå under landsgjennomsnittet. Samtidig legger høy gjeld, finansutgifter og økende tjenestebehov beslag på en vesentlig del av ressursene. Inntektsforutsetningene i økonomiplanen gir begrenset rom for nye tiltak. Forslaget innebærer derfor avveininger mellom dagens tilbud, nødvendige tilpasninger og investeringer som skal bidra til en mer bærekraftig drift over tid.

Befolkningsutviklingen er en sentral premiss for disse avveiningene. I planperioden forventes færre barn og unge og økning i antall eldre. Dette endrer behovet for tjenester og tilsier en tilpasning av kapasitet, struktur og ressursfordeling. Innen oppvekst foreslås tilpasninger til et lavere antall barn og elever. Innen helse og mestring foreslås økte rammer kombinert med omstilling til nye bo- og tjenesteløsninger.

Den reviderte langsiktige drifts- og investeringsplanen, LDIP 2.0, fremmes sammen med handlingsprogrammet. Planene gir et samlet grunnlag for å vurdere sammenhengen mellom tjenestestruktur, investeringer og framtidige driftsutgifter. Kommunedirektørens anbefaling er å prioritere løsninger som møter dokumenterte behov, utnytter bygg og kompetanse bedre og reduserer behovet for bemanningsvekst. Strukturtiltakene vil likevel ikke alene være tilstrekkelige til å møte de langsiktige utfordringene. Systematisk forbedring og omstilling må videreføres i hele organisasjonen.

Tilgangen på arbeidskraft gjør det nødvendig å utvikle tjenestene på andre måter enn gjennom økt bemanning alene. Forebygging, kompetanseutvikling, oppgavedeling og bedre samhandling er sentrale virkemidler. Digitalisering, velferdsteknologi og kunstig intelligens skal understøtte dette arbeidet. Tiltakene må knyttes til konkrete behov og følges opp med vurderinger av kvalitet, ressursbruk og dokumenterte gevinster. Personvern og informasjonssikkerhet skal ivaretas.

Forslaget legger vekt på å styrke kommunens økonomiske handleevne over tid. Kommunedirektøren anbefaler en gradvis oppbygging av netto driftsresultat og videreføring av målet om at disposisjonsfondet som hovedregel ikke skal finansiere ordinær drift. Eventuelle ekstraordinære inntekter anbefales forvaltet langsiktig, slik at de bidrar til økonomisk robusthet og framtidig investeringsevne. Nye investeringer må vurderes ut fra både samlet finansieringsbehov og varige konsekvenser for driften.

Samtidig skal handlingsprogrammet understøtte utviklingen av Skien som bosted, næringskommune og fylkeshovedstad. Et levende sentrum, varierte boligtilbud, gode næringsarealer og et mangfoldig kulturliv er viktige forutsetninger for attraktivitet og verdiskaping. Ibsen 200 i 2028 gir muligheter til å styrke Skiens rolle som kulturby og reisemål. Ambisjonen er at arbeidet skal gi varige virkninger også etter jubileumsåret.

Inkludering og forebygging er viktige deler av kommunens langsiktige utviklingsarbeid. Flere skal få mulighet til å delta i arbeid, utdanning, aktivitet og fellesskap. Innsatsen må ses på tvers av tjenesteområdene og utvikles i samarbeid med innbyggere, frivillighet og næringsliv. Dette har verdi for den enkelte og kan samtidig bidra til å redusere behovet for mer omfattende tjenester.

Gjennomføringen av handlingsprogrammet forutsetter en organisasjon med tilstrekkelig kompetanse og kapasitet til både drift og utvikling. Arbeidet med arbeidsmiljø, nærvær, heltidskultur og kvalifisering må derfor ses i sammenheng med omstillingen. Endringsprosessene må bygge på tydelig ledelse, god informasjon og medvirkning i samarbeid med tillitsvalgte og vernetjenesten.

Kommunedirektørens forslag innebærer prioriteringer, og enkelte tilbud og arbeidsmåter foreslås endret eller avsluttet. Forslaget legges fram som et samlet faglig grunnlag for den politiske behandlingen. Det er bystyret som gjennom sine vedtak fastsetter prioriteringene og retningen for planperioden. Kommunedirektørens anbefaling er å holde fast ved en langsiktig kurs som ivaretar gode tjenester, tilpasser ressursbruken til endrede behov og styrker kommunens økonomiske handlingsrom.

Status og rammebetingelser

Befolkningsutvikling

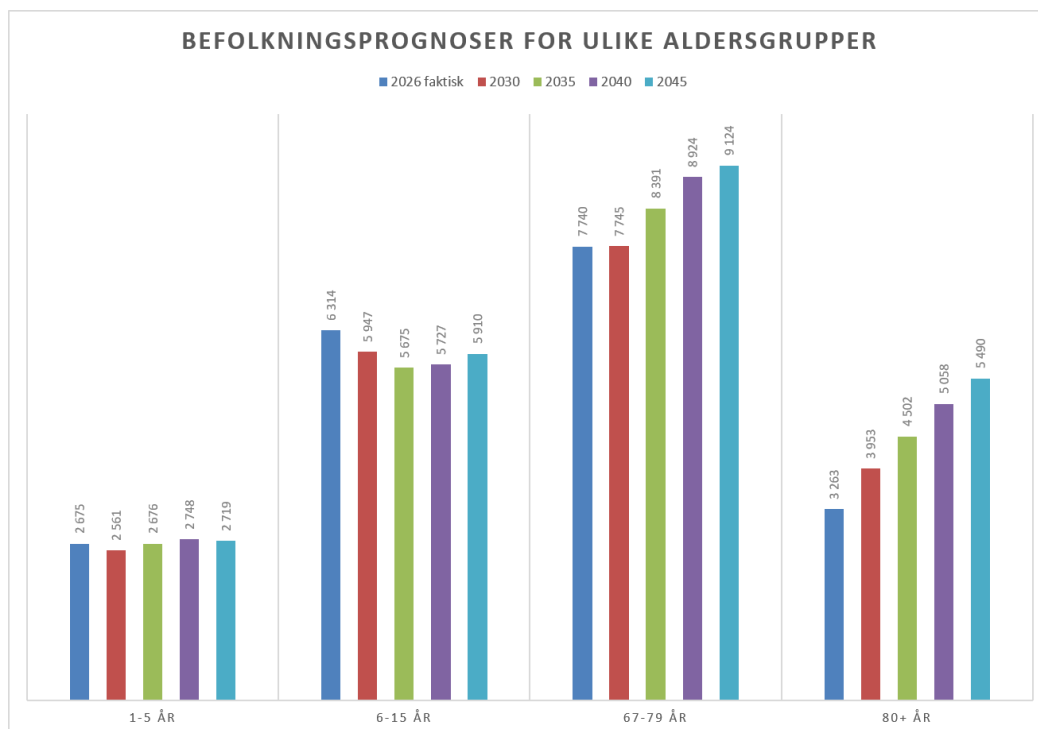
Befolkningsutviklingen er en sentral forutsetning for kommunens økonomiske handlingsrom og framtidige tjenestebehov. Antall innbyggere og endringer i alderssammensetningen påvirker både kommunens inntektsgrunnlag og etterspørselen etter kommunale tjenester. SSBs befolkningsframskrivninger fra juni 2026 viser en svakere befolkningsvekst enn tidligere lagt til grunn. Samtidig forventes betydelige forskyvninger i alderssammensetningen, med færre barn og unge og en sterk vekst i antall eldre. Utviklingen innebærer endrede behov på tvers av tjenesteområdene og stiller krav til omstilling og prioritering av kommunens ressurser i planperioden.

Fra 2026 til 2030 forventes folketallet å øke med i underkant av 300 personer, tilsvarende 0,5 prosent. I samme periode anslås antall innbyggere i alderen 1–15 år å bli redusert med 480 personer (5,4 prosent), mens antall innbyggere over 80 år øker med 690 personer (21,1 prosent). Befolkningen i yrkesaktiv alder (16–79 år) forventes å være tilnærmet uendret.

Befolkningsutvikling etter aldersgrupper						
Aldersgruppe	01.01.2026	2027	2028	2029	2030	Endring 2026–2030
Folketall totalt	56 906	56 934	56 989	57 072	57 179	273
Barnehagealder 1–5 år	2 675	2 600	2 532	2 538	2 561	–114
Grunnskolealder 6–15 år	6 314	6 231	6 173	6 033	5 947	–367
Innbyggere 16–79 år	44 183	44 090	44 113	44 196	44 220	37
Innbyggere 80 år og eldre	3 263	3 517	3 675	3 808	3 953	690

2026 viser faktisk folkemengde per 1. januar. Tallene for 2027–2030 er SSBs hovedalternativ (MMMM) fra juni 2026.

På lang sikt forventes nedgangen i antall barn og unge å avta og gradvis snu. I planperioden må kommunen likevel tilpasse kapasitet og ressursbruk til færre barn og elever og flere eldre.

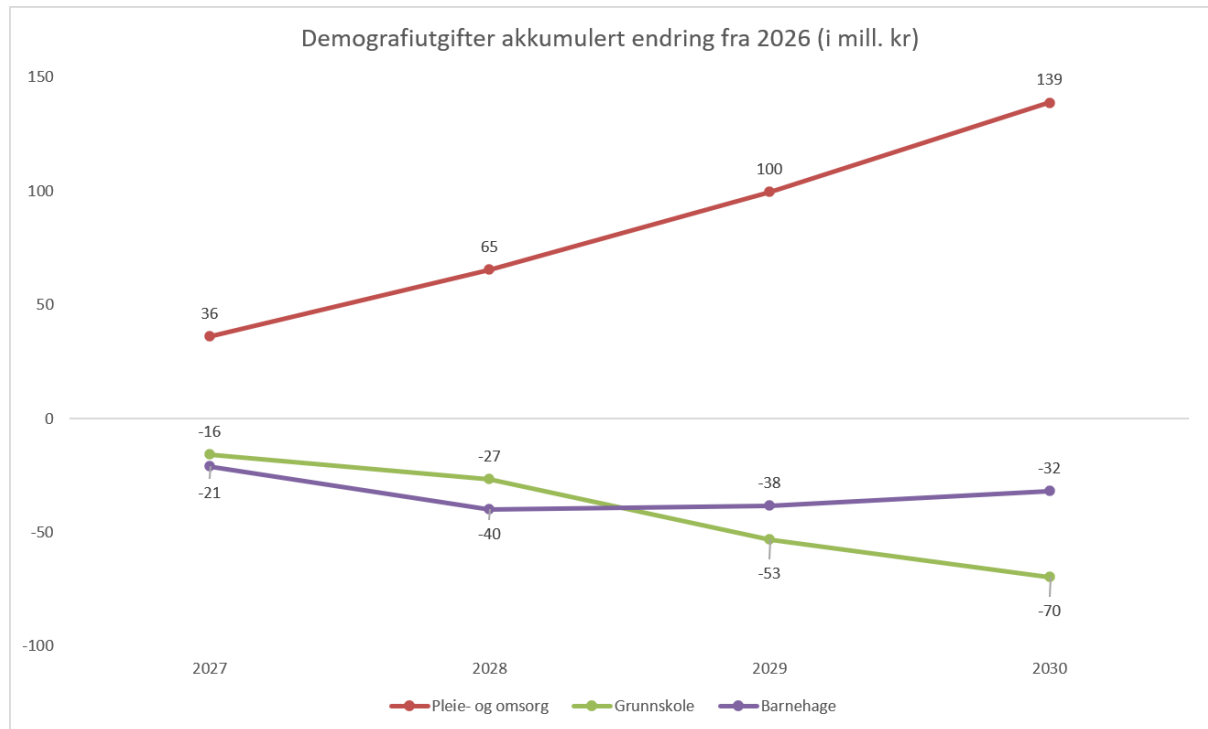
Demografiske endringer og økonomiske konsekvenser

Endringer i befolkningssammensetningen påvirker kommunens utgiftsbehov og er en viktig premisse for fordelingen av økonomiske rammer mellom tjenesteområdene. Demografiske endringer må derfor løpende reflekteres i kommunens prioriteringer og ressursbruk. I tidligere økonomiplaner er det innarbeidet tiltak som følger opp disse endringene, og dette arbeidet må videreføres gjennom planperioden.

Nedgangen i antall barn og unge, særlig i grunnskolealder, innebærer at kapasitet, struktur og bemanning gradvis må tilpasses et lavere tjenestebehov. Samtidig viser de langsiktige befolkningsframskrivingene at antall barn forventes å øke igjen på sikt. Dette tilsier at kommunen så langt som mulig bør velge fleksible løsninger som gir handlingsrom til å møte framtidige endringer i etterspørselen etter tjenester.

Samtidig vil den sterke veksten i antall innbyggere over 80 år føre til økt etterspørsel etter helse- og omsorgstjenester. Kombinert med en tilnærmet uendret befolkning i yrkesaktiv alder innebærer dette både økt press på kommunens tjenestetilbud og større utfordringer knyttet til tilgang på arbeidskraft. Den svake veksten i yrkesaktiv alder vil også bidra til å begrense veksten i kommunens skatteinntekter.

Utviklingen forsterker behovet for omstilling og prioritering i planperioden. Ressurser må i større grad omfordes mellom tjenesteområder i takt med endringer i innbyggernes behov, samtidig som kommunen må videreutvikle tjenestene gjennom strukturtilpasninger, digitalisering, innovasjon og effektivisering. For å sikre en bærekraftig økonomisk utvikling og opprettholde nødvendig økonomisk handlingsrom, må ressursbruken tilpasses både den demografiske utviklingen og kommunens økonomiske rammebetingelser.

KS' demografimodell illustrerer hvordan endringer i befolkningssammensetningen påvirker kommunens framtidige utgiftsbehov, basert på nasjonale gjennomsnittskostnader for ulike aldersgrupper. Modellen er ikke et uttrykk for Skiens faktiske kostnadsnivå eller organisering av tjenestene, men gir et bilde av retningen og størrelsen på det demografisk betingede kostnadspresset.

Figuren ovenfor viser endringer i beregnet utgiftsbehov per tjenesteområde sammenlignet med 2026, målt i millioner kroner per år. Beregningene viser at reduserte utgifter som følge av færre barn og unge bare dekker en del av de økte utgiftene som følger av veksten i antall eldre. Den demografiske utviklingen innebærer dermed et varig press på kommunens økonomi og understreker behovet for omstilling og nye arbeidsformer dersom kommunen skal kunne opprettholde et godt tjenestetilbud innenfor tilgjengelige økonomiske rammer.

I denne økonomiplanen er det lagt inn delvis justeringer av kommunalområdenes rammer som følger forventede endringer i befolkningssammensetningen. Tilpasningene bygger både på demografiske framskrivninger og på vurderinger av hva som er mulig å gjennomføre i planperioden. Fordi KS' modell er basert på nasjonale gjennomsnittskostnader, må beregningene tilpasses lokale forhold, tjenestestruktur og faktisk omstillingsevne i Skien kommune.

Tabellen nedenfor viser de demografirelaterte tiltakene som er innarbeidet i økonomiplanen. Tallene er oppgitt som endring i forhold til budsjett- og prisenivået i 2026, og er angitt i millioner kroner. Veksten i ramma til helse og mestring er en nettoeffekt - det inneholder økt utgiftsbehov som følger av befolkningsvekst, men også effekt av omstilling, gjennom utbygging av omsorgsboliger og en dreining mot mer bærekraftige bo- og tjenesteløsninger.

Eldre aldersgrupper	2027	2028	2029	2030
Helse og mestring	40,0	70,0	61,6	67,8
Barnehage- og skolealder				
Barnehage	-8,0	-15,0	-20,0	-28,0
Skole	-10,0	-17,0	-32,0	-42,0
Sum	-18,0	-32,0	-52,0	-70,0

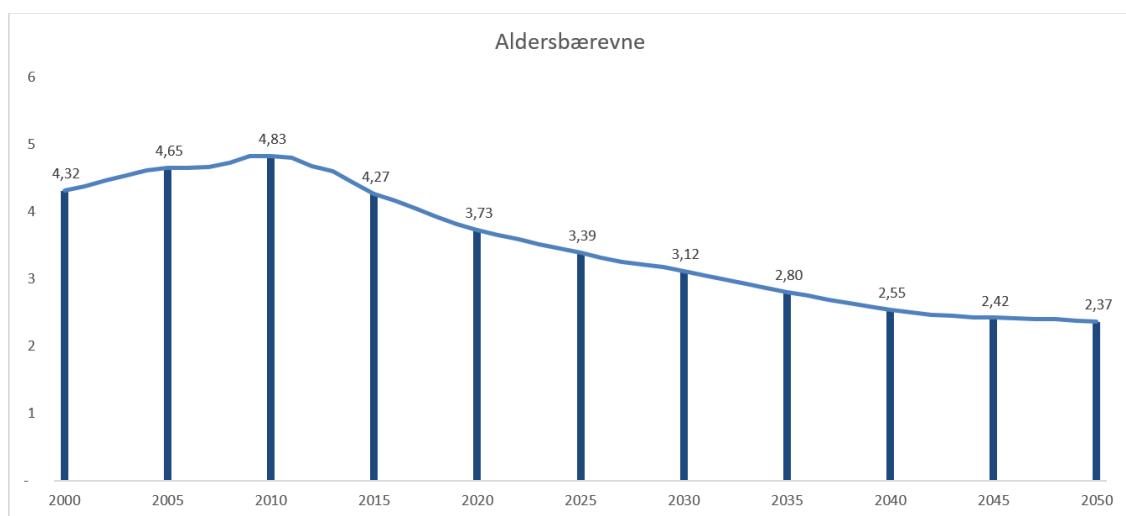
Demografi og arbeidskraft

Den forventede svake veksten i befolkningen i yrkesaktiv alder, kombinert med en betydelig økning i antall eldre, innebærer at det blir færre potensielle arbeidstakere per tjenestemottaker i årene framover. Aldersbæreevnen, målt som antall innbyggere i alderen 16–66 år per innbygger over 67 år, har vært fallende over tid og forventes å fortsette å falle gjennom planperioden og videre inn i de kommende tiårene.

Denne utviklingen gir kommunen en dobbel utfordring. På den ene siden vil behovet for helse- og omsorgstjenester øke som følge av veksten i antall eldre. På den andre siden vil tilgangen på arbeidskraft vokse langt svakere enn behovet for tjenester. Dette vil forsterke konkurransen om kompetent arbeidskraft og øke rekrutteringsutfordringene, særlig innen helse- og omsorgssektoren.

Utviklingen innebærer at kommunen ikke kan møte framtidens tjenestebehov gjennom bemanningsvekst alene. For å sikre bærekraftige tjenester innenfor tilgjengelige økonomiske og personellmessige rammer, må tjenestene utvikles slik at behovet for arbeidskraft per innbygger reduseres. Dette krever økt vekt på forebygging, teknologi, digitalisering, innovasjon, oppgavedeling og mer effektive arbeidsformer.

Ved prioritering av investeringer og utviklingstiltak må det legges særlig vekt på tiltak som styrker kommunens framtidige tjenestekapasitet og bidrar til mer effektiv bruk av arbeidskraft. Samtidig må tjenestestrukturen tilpasses den demografiske utviklingen slik at tilgjengelige ressurser og kompetanse benyttes der behovene er størst. Dette er en viktig forutsetning for å opprettholde økonomisk bærekraft og nødvendig handlingsrom gjennom planperioden.

Prognose for driften 2026

Årsprognosen per andre tertial viser et netto driftsresultat på om lag 71 millioner kroner, som er 35 millioner kroner bedre enn revidert budsjett og 14 millioner kroner bedre enn prognosen ved første tertial. Resultatet er forbedret, men ligger fortsatt under kommunens langsiktige måltall om et netto driftsresultat på 1,75 prosent av driftsinntektene.

Den underliggende økonomiske situasjonen er fortsatt krevende, men samtlige tjenesteområder viser en positiv utvikling sammenlignet med første tertial. Tjenesteområdene samlet forventes å ha et merforbruk på om lag 20 millioner kroner. Helse og mestring prognostiserer et merforbruk på om lag 25 millioner kroner, tilsvarende som forrige tertial. Merforbruk til tross så representerer prognosen en betydelig forbedring sammenlignet med de to foregående årene. Oppvekst, NAV og Organisasjon og utvikling forventes samlet sett å levere i balanse, mens Byutvikling, drift og kultur anslår et mindreforbruk på om lag 3,4 millioner kroner. Den største enkeltposten som forbedrer resultatet i andre tertial er i hovedsak lavere pensjonskostnader enn det som tidligere lagt til grunn.

Finansprognosen er bedre enn budsjettet som følge av høyere utbytte- og renteinntekter. Dette motvirkes delvis av høyere renteutgifter og noe lavere forventet avkastning på finansielle omløpsmidler. Kommunens likviditet har vært god gjennom andre tertial. Samtidig utgjør fortsatt høyt rentenivå, økende lånegjeld og usikkerhet i finansmarkedene vesentlige risikofaktorer for den videre utviklingen.

Sykefraværet i kommunen representerer fortsatt en driftsmessig og økonomisk utfordring. Høyt fravær medfører økte kostnader knyttet til blant annet overtid, forskjøvet arbeidstid og innleie av vikarer. Det systematiske nærværarbeidet videreføres i tett samarbeid med Nav og bedriftshelsetjenesten, med mål om å redusere sykefraværet, styrke arbeidsnærværet og sikre en bærekraftig tjenesteproduksjon.

Investeringsprognosen viser en samlet investeringstakt som er lavere enn revidert budsjett. Årsprognosen er på om lag 1 025 millioner kroner, noe som innebærer et forventet mindreforbruk på i underkant av 100 millioner kroner. Avviket skyldes i hovedsak forsinkelser og forskjøvet fremdrift i enkelte større investeringsprosjekter.

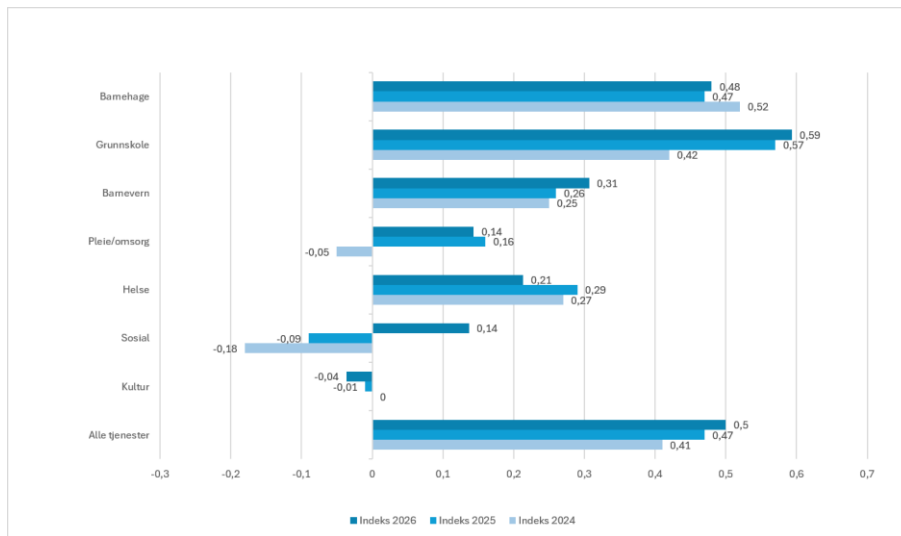
Samlet sett viser prognosen en positiv utvikling siden første tertial. Resultatet er imidlertid fortsatt svakere enn kommunens langsiktige økonomiske målsetting, og det er derfor nødvendig å opprettholde tett økonomisk oppfølging samt videreføre arbeidet med omstilling, gevinstrealisering og kostnadskontroll i tjenesteområdene.

Effektivitet og tjenestekvalitet

Agenda Kaupang har, som i tidligere år, gjennomført en overordnet analyse av kommunens effektivitet basert på kostnadsnivå og kvalitetsindikatorer innen de ulike tjenesteområdene. Analysen bygger på KOSTRA-data og annen relevant kommunestatistikk, og sammenligner Skien med øvrige kommuner. Indeksen for hver indikator viser avstanden til kommunegjennomsnittet, der gjennomsnittet er satt til 0. Positive verdier indikerer at kommunen samlet sett leverer høyere kvalitet og/eller har et mer gunstig kostnadsnivå enn gjennomsnittet.

Analysen viser at Skien på de aller fleste sentrale tjenesteområdene oppnår resultater som ligger over landsgjennomsnittet når kostnader og kvalitet vurderes samlet. Dette indikerer at kommunen i stor grad leverer gode tjenester innenfor de ressursene som benyttes. Figuren ovenfor viser utviklingen i utvalgte nøkkelindikatorer for 2026, basert på regnskapstall for 2025, samt de to foregående årene. Utviklingen gir et viktig grunnlag for å vurdere kommunens omstillings- og effektiviseringsarbeid, og understøtter

behovet for fortsatt forbedring og ressursutnyttelse i møte med de økonomiske og demografiske utfordringene kommunen står overfor.

Analyse fra Agenda Kaupang viser at Skien kommune over tid har styrket sin effektivitet på flere sentrale tjenesteområder. Dette kommer til uttrykk ved at indeksverdiene for 2026 gjennomgående ligger høyere enn for de foregående årene. Unntaket er pleie og omsorg, helse og kultur, hvor utviklingen har vært noe svakere. Også på disse områdene ligger imidlertid Skien på eller over nivået for landsgjennomsnittet med unntak av kultur.

Innen pleie og omsorg skyldes nedgangen fra 2025 til 2026 bortfall av inntekter fra egenandeler for trykghetsalmer. Dette har medført at flere brukere av hjemmetjenesten nå registreres som mottakere av helsetjenester, jf. omtalen i årsrapporten for 2025.

Sosiale tjenester har tidligere vært et område med relativt lav effektivitet sammenlignet med andre kommuner. De siste årene har utviklingen imidlertid gått i en positiv retning, og området ligger nå over kommunegjennomsnittet. Dette samsvarer med utviklingen i antall mottakere av økonomisk sosialhjelp og utbetalingene per mottaker, som begge har gått ned. Samtidig er det fortsatt en utfordring at mange mottakere har sosialhjelp som hovedinntektskilde over tid.

Pleie- og omsorgssektoren hadde i analysen fra 2024 en effektivitet som lå under gjennomsnittet. I den nyeste analysen har bildet endret seg, og tjenesteområdet vurderes nå å være mer effektivt enn gjennomsnittet. Dette tyder på at kommunen har hatt en positiv utvikling både når det gjelder kostnadsnivå og kvalitet i tjenestene.

Et viktig forhold som ikke framgår av figuren, er kommunens inntektsnivå. Skien er fortsatt en lavinntektskommune, også etter endringene i inntektssystemet fra 2025. Dette innebærer at kommunen i praksis må levere tjenester med et gjennomgående lavere kostnadsnivå enn landsgjennomsnittet for å opprettholde økonomisk balanse. Hadde kommunen hatt samme skatteinngang per innbygger som gjennomsnittet i Norge, ville inntektene i 2026 vært om lag 100 millioner kroner høyere. Sammenlignet med Porsgrunn tilsvarer forskjellen i overkant av 20 millioner kroner.

Et av Agenda Kaupangs viktigste funn fra analyser av norske kommuner er at det generelt er liten sammenheng mellom ressursbruk og kvalitet. Gode resultater skapes ikke først og fremst gjennom høye kostnader, men gjennom god ledelse, målrettet utviklingsarbeid og effektiv bruk av tilgjengelige

ressurser. For Skien understøtter dette betydningen av fortsatt omstilling, innovasjon og systematisk forbedringsarbeid som virkemidler for å møte framtidige økonomiske og demografiske utfordringer.

Overordnede økonomiske målsettinger

1. Overordnede mål fra forrige økonomiplanperiode videreføres

De overordnede målene fra forrige økonomiplanperiode videreføres. Målene skal bidra til at kommunen opprettholder en bærekraftig økonomi, tilstrekkelig handlingsrom og evne til å møte framtidige utfordringer.

2. Driftsbalanse i kommunalområdene

Ambisiøse, men realistiske budsjetttrammer

Budsjetttrammene i økonomiplanen bygger på at kommunalområdene gjennomfører omfattende omstillings- og effektiviseringstiltak, herunder strukturendringer som følger av LDIP, lagt fram høsten 2024, og revidert LDIP 2.0 som fremmes sammen med årets budsjett- og handlingsplan. Tiltakene som er innarbeidet i LDIP, er nødvendige for å skape økonomisk handlingsrom og bidra til en mer bærekraftig drift. Samtidig er det ikke realistisk å legge til grunn at dagens strukturendringer alene vil være tilstrekkelige til å møte kommunens langsiktige økonomiske utfordringer. Det vil derfor være behov for et kontinuerlig og systematisk arbeid med omstilling, effektivisering, digitalisering og tjenesteutvikling også i årene som kommer.

Demografiske endringer vil samtidig påvirke behovet for kommunale tjenester og kreve løpende prioriteringer og omfordeling av ressurser både innenfor og mellom kommunalområdene. Dette ser vi tydeligere i årets økonomiplan, hvor befolkningsutviklingen viser en større nedgang i de yngre aldersgruppene enn det som lå til grunn da LDIP ble utarbeidet for to år siden. Ressursinnsatsen må derfor i størst mulig grad tilpasses endringer i innbyggernes behov og etterspørselen etter tjenester.

3. Unngå bruk av fond til løpende drift

Til tross for en kommuneøkonomi under betydelig press, ligger det fast som et overordnet mål at disposisjonsfond ikke skal benyttes til å finansiere ordinær drift. Med budsjetttrammer som på flere områder vil oppleves som stramme, og med tilhørende behov for omfattende omstillingsprosesser, er presset på denne målsettingen betydelig. Likevel videreføres målet gjennom hele økonomiplanperioden. Unntaket er tidligere vedtak om bruk av fondsmidler avsatt fra ekstraordinært utbytte fra Skagerak Energi AS til å finansiere reduksjonen i eiendomsskatten i en fireårsperiode fram til og med 2027.

Finansielle måltall

Kommuneloven stiller krav om at kommunene skal forvalte økonomien på en måte som ivaretar den økonomiske handleevnen over tid. Inntekter og tilgjengelige ressurser må disponeres slik at kommunen har en bærekraftig økonomi som både ivaretar dagens behov og sikrer velferdstjenestene for kommende generasjoner.

Som et verktøy for langsiktig og bærekraftig økonomistyring skal kommunene fastsette finansielle måltall eller handlingsregler. Det er ikke fastsatt nasjonale krav til nivået på de enkelte måltallene, men Skien kommune legger i hovedsak KS sine anbefalinger til grunn.

Følgende finansielle måltall foreslås for økonomiplanperioden 2027–2030:

- Netto driftsresultat skal over tid utgjøre minst 1,75 prosent av brutto driftsinntektene. Gitt kommunens nåværende økonomiske situasjon legges det til grunn en gradvis oppbygging mot dette nivået, med mål om å oppnå et netto driftsresultat på om lag 1,75 prosent innen 2029/30.
- Disposisjonsfondet skal utgjøre minst 8 prosent av brutto driftsinntektene.
- Netto lånegjeld inklusive lån til vann- og avløpsområdet (selvkostområdet) skal over tid ikke overstige 80 prosent av brutto driftsinntektene.
- Netto lånegjeld eksklusive lån til vann- og avløpsområdet (selvkostområdet) skal over tid ikke overstige 60 prosent av brutto driftsinntektene.

Innføringen av et eget måltall for netto lånegjeld eksklusive selvkostområdet skal gi et bedre bilde av kommunens underliggende gjeldsbelastning og finansielle handlingsrom. Investeringer innen vann og avløp finansieres gjennom gebyrinntekter og påvirker ikke kommunens ordinære driftsøkonomi på samme måte som øvrige investeringer. Samtidig er det viktig å følge utviklingen i den samlede gjelden, da også selvkostfinansierte investeringer påvirker kommunens samlede finansielle risiko, likviditet og rentebelastning. Måltallene skal bidra til en ansvarlig og bærekraftig økonomiforvaltning og gjøre kommunen bedre rustet til å håndtere endrede rammebetingelser og uforutsette hendelser. De siste årene har understreket betydningen av økonomisk robusthet, med høy prisvekst, økte rentekostnader og en mer usikker internasjonal situasjon som også påvirker norsk kommuneøkonomi og kommunenes økonomiske handlingsrom.

De finansielle måltallene må ses i sammenheng. Høy lånegjeld øker kommunens økonomiske sårbarhet og kan til en viss grad motvirkes av et solid disposisjonsfond. Samtidig forutsetter opprettholdelse av fondets realverdi over tid at kommunen oppnår positive netto driftsresultater. Dersom fondsavkastningen og resultatene ikke minst kompenserer for lønns- og prisveksten i kommunesektoren, vil fondets økonomiske betydning gradvis svekkes.

Langsiktig forvaltning av ekstraordinære verdier

Eventuelle inntekter knyttet til salg av datasentertomt på Bolvik representerer ekstraordinære verdier som bør forvaltes med et langsiktig perspektiv. Kommunedirektøren anbefaler at slike inntekter i hovedsak avsettes til finansielle reserver fremfor å benyttes til løpende drift eller varige driftsutgifter. Formålet er å styrke kommunens økonomiske handlefrihet, øke robustheten mot framtidige økonomiske utfordringer og sikre at verdier som skapes i dag også kommer framtidige generasjoner til gode. Dette er i tråd med prinsippene om langsiktig og bærekraftig forvaltning av kommunens formue.

Som en del av dette anbefales det å vurdere en ny fondsstruktur som supplerer dagens disposisjonsfond. En slik modell kan bestå av et langsiktig investeringsfond og et egenkapitalfond med ulike formål og risikoprofiler. Det langsiktige investeringsfondet skal bidra til å bevare og bygge kapital over tid gjennom langsiktige investeringer og forventet avkastning. Fondet kan ha en høyere risikoprofil enn øvrige finansielle reserver, fordi investeringshorisonten vil være lang og midlene i utgangspunktet ikke er tiltenkt bruk i ordinær drift. For å sikre at verdiskapingen kommer kommunen til gode også på kortere sikt, kan det etableres en handlingsregel hvor deler av den årlige avkastningen overføres til et eget egenkapitalfond. Kommunedirektøren anbefaler at 50 prosent av positiv årlig avkastning tilføres egenkapitalfondet. Dette fondet kan ha en lavere risikoprofil og benyttes til å bygge opp egenkapital til framtidige investeringer.

Over tid vil en slik fondsmodell kunne bidra til å styrke kommunens finansielle stilling, redusere behovet for lånefinansiering og dermed dempe veksten i kommunens gjeld. Samtidig vil modellen bidra til at ekstraordinære inntekter omgjøres til varige finansielle verdier som kan understøtte kommunens utvikling og investeringsevne i et generasjonsperspektiv.

Budsjettforutsetninger

Budsjettet og økonomiplanen bygger på en rekke forutsetninger og eksterne rammebetingelser. Nedenfor beskrives de viktigste faktorene som er lagt til grunn for de økonomiske vurderingene og prioriteringene i planperioden.

Lønns- og prisvekst, og renteforutsetninger

Pris- og lønnsvekst

Kommunedirektøren har i budsjett- og økonomiplanarbeidet lagt til grunn de forutsetningene som følger av regjeringens forslag til statsbudsjett for kommunesektoren. Samtlige driftsrammer er pris- og lønnsjustert slik at budsjettet presenteres i 2027-kroner gjennom hele økonomiplanperioden. For investeringsbudsjettet vurderes prisvekst særskilt for det enkelte prosjekt, basert på prosjektets karakter og framdrift.

For 2027 er den kommunale deflatoren anslått til **3,8 prosent**. Kommunal deflator uttrykker den samlede forventede kostnadsveksten i kommunesektoren. Tabellen nedenfor viser nivået på kommunal deflator for 2026 og 2027, samt hvilke elementer som inngår i beregningen.

Kommunal deflator	2026	2027
Lønnsvekst	4,4 %	4,0 %
Prisvekst kjøp av varer og tjenester	4,8 %	2,9 %
Lønnsandel	59,0 %	59,0 %
Deflator	4,0 %	3,8 %

Fra og med 2026 inngår endringer i pensjonskostnadene som en del av den kommunale deflatoren. Tidligere ble slike kostnadsendringer i hovedsak håndtert gjennom realveksten i rammetilskuddet.

Det er innarbeidet kompensasjon for prisvekst og øvrig kostnadsvekst i de enkelte driftsrammene. Midler til dekning av lønnsoppgjøret i 2027 er imidlertid samlet på en sentral lønnsreserve. Når lønnsoppgjøret er avsluttet og de økonomiske konsekvensene er kjent, vil midlene bli fordelt til kommunalområdene i tråd med de faktiske lønnskostnadene.

Pris- og lønnsvekst er en av de største kostnadsdriverne i kommunens økonomi. Selv mindre avvik fra de forutsetningene som er lagt til grunn, kan få betydelige konsekvenser for kommunens økonomiske handlingsrom. Utviklingen vil derfor bli fulgt tett gjennom året og håndtert gjennom ordinær rapportering og budsjettoppfølging.

Renteutvikling

Rentenivået har økt betydelig de siste årene som følge av høy inflasjon og en strammere pengepolitikk. Etter Norges Banks rentevedtak i september 2026 er styringsrenten økt til 4,50 prosent, og sentralbanken har signalisert at renten trolig vil måtte holdes på et relativt høyt nivå over tid for å bringe inflasjonen tilbake til målet. [\[norges-bank.no\]](https://norges-bank.no)

Kommunedirektørens budsjettforslag bygger på forventede markedsrenter og renteprognoser fra blant annet kommunens finansforvalter, Kommunalbanken og øvrige markedsaktører. Det er lagt til grunn en gradvis nedgang i rentenivået gjennom økonomiplanperioden, men på et høyere nivå enn det som tidligere har vært normalt.

Renteutviklingen er en av de viktigste usikkerhetsfaktorene i økonomiplanen. Med en betydelig låneportefølje vil endringer i rentenivået kunne få store konsekvenser for kommunens finansutgifter og økonomiske handlingsrom. Utviklingen i rentemarkedet vil derfor bli fulgt tett gjennom planperioden.

I budsjett- og økonomiplanarbeidet er følgende budsjettrenter lagt til grunn:

Rentesatser	2027	2028	2029	2030
3M Nibor	4,79 %	4,39 %	3,85 %	3,85 %
Markedslån	5,14 %	4,74 %	4,21 %	4,21 %
Bankrente	5,11 %	4,71 %	4,17 %	4,17 %
Langsiktige plassering aktiv forvaltning	7,00 %	6,75 %	6,30 %	6,30 %

Forslag til statsbudsjett 2027

Regjeringens forslag til statsbudsjett for 2027 ble lagt fram 7. oktober 2026. Det legger opp til en realvekst i kommunesektorens frie inntekter på 2,6 milliarder kroner i 2027. Av veksten er 2,2 milliarder kroner knyttet til demografiske endringer, mens 0,4 milliarder kroner gir økt økonomisk handlingsrom. Av dette er 80 millioner kroner begrunnet med opptrappingsplanen for psykisk helse. Veksten i forslag til statsbudsjett er i laveste del av intervallet som ble varslet om i kommuneproposisjonen.

Skatteinntektene økes reelt med om lag 0,8 milliarder kroner, mens 1,8 milliarder kroner tilføres rammetilskuddet. Den kommunale deflatoren er anslått til 3,8 prosent, basert på en årslønnsvekst på 4,0 prosent og en lønnsvekst inklusive pensjonskostnader på 4,5 prosent. For Skien kommune innebærer opplegget at en stor del av inntektsveksten vil gå med til å dekke forventede demografi-, lønns- og prisendringer. Det reelle økonomiske handlingsrommet er derfor begrenset. Beregnet oppgavekorrigert

nominell vekst i frie inntekter er anslått i statsbudsjettet til 4,9 prosent. Dette skal dekke deflator og demografiutfordringer, slik at vi reelt sett sitter igjen med en realvekst på 0,5 prosent.

Ifølge Grønt hefte er Skien kommunes frie inntekter anslått til 4 669,3 millioner kroner i 2027. Dette tilsvarer en oppgavekorrigert nominell vekst på 217,2 millioner kroner.

I kommunedirektørens budsjettforslag er frie inntekter anslått til 4 660,4 millioner kroner, som er 8,9 millioner kroner lavere enn anslaget fra Kommunal- og distriktsdepartementet, som skyldes både oppgaveendringer og skatteanslaget. Oppgaveendringer som har innvirkning på rammetilskuddet er listet opp i tabellen nedenfor. Den faktiske veksten i de frie inntektene skal dekke tilskudd som innlemmes, men det er ikke alle beløp i innlemmingen som stemmer med beløp som Skien tidligere har fått i den aktuelle ordningen.

Beløp er oppgitt i 1000 2027-kroner

Område / oppgaveendring	Landet	Skien
a) Barnehage	126 003	1 184
Nominell videreføring av maksimal foreldrebetaling i 2027	106 800	1 003
Maksimal foreldrebetaling – helårseffekt fra 2026	19 203	180
b) Grunnskole	-304 302	-2 955
Avvikling av plikt til leksehjelp fra høsten 2027	-350 000	-3 399
Tryggere digital læring	-3 000	-29
Innlemming: skoleturer mot antisemittisme	15 670	152
Innlemming: SFO-samarbeid med kulturskole mv.	20 000	194
Innlemming: svømmeopplæring for nyankomne elever	10 000	97
Personopplysninger ved skolebytte – helårseffekt	3 028	29
c) Kommunehelse	182 362	1 821
Økt basistilskudd til fastleger – helårseffekt i 2027	154 662	1 544
Innlemming: sekretariat i helsefellesskap	11 400	114
Innlemming: avansert klinisk allmennsykepleie	16 300	163
d) Sosiale tjenester	55 166	660
Sosialhjelp ved utfasing av stønader til enslig mor eller far	55 166	660
e) Barnevern	-58 600	-673
Bedre vern for barn i institusjon	11 400	131
Avvikling av refusjon for forsterkningstiltak i institusjon	-70 000	-803
f) Samlet utgiftsbehov	-112 314	-1 147
Flere elever i statlige og private skoler	-112 314	-1 147
g) Øvrige tjenesteområder – innbyggertilskudd	-34 104	-345
Ordninger for frivillige kommunesammenslåinger	-70 000	-708
Overgang til Altinn 3 for KOSTRA	-10 000	-101
Fagskoleutdanning ved Brann- og redningsskolen	-5 939	-60
Digitalisering av plan- og byggesaksprosesser	-3 750	-38
Innlemming: tiltak mot radikaliserings og ekstremisme	12 508	127
Innlemming: tryggere skoleveier og nærmiljø	43 077	436
h) Særskilt fordeling – tabell C	-25 000	0
Forsøk med aktivitetspenger for unge i Trondheim	-25 000	0
Sum oppgavekorreksjoner – TF	-170 789	-1 455

Statsbudsjettet inneholder flere oppgaveendringer som påvirker kommunens rammetilskudd og tjenesteområder. For Skien utgjør de samlede oppgavekorreksjonene en reduksjon på om lag 1,5 millioner kroner i 2027-priser. De største endringene gjelder avvikling av plikten til leksehjelp, økt basistilskudd til fastleger, endringer i barnevernsfinansieringen, flere elever i private og statlige skoler og økte sosialhjelpsutgifter som følge av utfasing av statlige stønader.

Skien har et beregnet utgiftsbehov som ligger 1,0 prosent over landsgjennomsnittet. Endringer i kriteriene gir isolert sett en økning i utgiftsutjevningen på 4,6 millioner kroner fra 2026 til 2027. Inklusive korreksjonen for elever i private og statlige skoler er økningen 5,3 millioner kroner.

Beregningene viser samtidig betydelige forskjeller mellom tjenesteområdene, med økt behov innen pleie og omsorg og redusert beregnet behov innen særlig barnehage.

Demografiendringene vil i økende grad påvirke kommunens prioriteringer og økonomiske handlingsrom. KS' demografimodell viser at det beregnede brutto utgiftsbehovet samlet øker med om lag 40 millioner kroner i perioden 2027-2030. Mens behovet innen barnehage og grunnskole reduseres med om lag 100 millioner kroner, øker utgiftsbehovet innen pleie og omsorg med om lag 140 millioner kroner. Veksten i antall innbyggere over 80 år, som forventes å øke med 21,1 prosent fram mot 2030, forsterker denne utviklingen. For å møte endrede tjenestebehov innenfor tilgjengelige økonomiske rammer må kommunen fortsette arbeidet med omstilling, kapasitetsjusteringer og omdisponering av ressurser mellom tjenesteområdene.

For årene 2028–2030 legger budsjettforslaget til grunn en moderat nasjonal vekst i frie inntekter. Skien får likevel en beregnet realnedgang i frie inntekter i 2028 og 2029, før en svak realvekst i 2030. Utviklingen, kombinert med økende behov innen helse- og omsorgstjenestene, innebærer at kommunens økonomiske handlingsrom fortsatt vil være begrenset gjennom økonomiplanperioden.

Satsingsområder

Grønn kommune

Beskrivelse av satsingsområdet

"Grønn kommune" er fundamentet for en livskraftig og framtidsrettet utvikling, og skal legges til grunn i utviklingen av by, tettsteder og lokalsamfunn i kommunen. Grønn kommune innebærer å skape et miljømessig bærekraftig samfunn, der vekst og utvikling ikke går på bekostning av målene for klima, natur og miljø. Variasjonen av natur og arter i kommunen skal forvaltes på en bærekraftig måte.

Bruk av fornybare naturressurser og grønn utvikling skal ligge til grunn når kommunen planlegger, både på kort og lang sikt. Gjenbruk og transformasjon av bebygd areal og bygg er sentrale prinsipper for å møte økende knapphet på naturressurser. Kommunen skal i større grad bidra til å sikre nasjonal matforsyning, ved å ta vare på jordressursene. Ubebygd natur har stor verdi lokalt og nasjonalt, og det må gjøres avveininger mellom utbygging og bevaring.

Nye dilemmaer oppstår i det grønne skiftet, der grønt noen ganger må prioriteres mot grønt. Eksempelvis vil produksjon av fornybar energi som vannkraft, solenergi eller vindenergi kreve areal og berøre naturressurser. Grønn fornybar energi og grønne naturressurser må prioriteres opp mot hverandre. Kunnskap om arealer er et viktig grunnlag for disse avveiningene.

Kommuneplanens arealdel, naturmangfoldplanen, klima- og energiplan og plan for energiproduksjon er alle planer som tar opp dilemmaer og løsninger for den grønne kommunen. Disse står oppført i kommunens planstrategi som pågående eller kommende planer, og er kunnskapsgrunnlag og styringsdokumenter for arealbruk og utvikling av den grønne kommunen.

Måltabell for kommunen

Satsingsområde	Hovedmål	Delmål	Indikator	2023	2024	Siste måling 2025	Gj.sn. KOSTRA-gr.	Gj.sn. landet
Grønn kommune	Den grønne kommunen minimierer forurensning og avfall	Vi skal arbeide for god luftkvalitet som ikke er til skade for menneskers helse, økosystemer eller vegetasjon	Antall dager med overskredne verdier av PM10 (svevestøv)	15,0	21,0	11,0	0,0	0,0
			Direkte klimagassutslipp i Skienssamfunnet, tonn CO2ev	106 548	118 118	0	0	0
		Vi skal arbeide for trygt og godt drikkevann, og rene vassdrag og fjorder	Andel av befolkningen som er tilknyttet kommunal avløpstjeneste (prosent)	91,1 %	89,5 %	89,5 %	0,0 %	85,6 %
			Andel av total kommunal vannleveranse til lekkasje (prosent)	29,0 %	29,0 %	29,0 %	0,0 %	29,7 %
		Vi skal ha en renovasjonsordning og -aktør som aktivt og innovativt fremmer gjenbruk og kretsløpsøkonomi i alle ledd	Andel avfall levert til materialgjenvinning inklusiv biologisk behandling	67,9 %	66,5 %	64,6 %	51,5 %	43,7 %
			Husholdningsavfall per årsinnbygger (kg)	441,8	436,3	401,3	0,0	0,0
		Vi skal legge til rette for et samfunn som reduserer forbruk, ressursbruk og avfall.						
		Vi skal minimere bruken av plast, og maksimere gjenvinningen av den	Plastavfall fra husholdninger, henteordning og gjenvinningsstasjon	693	705	745	0	0
		Vi skal bidra til å gjøre næringslivet og landbruket vårt grønnere, samt tilrettelegge for etablering og utvikling av næring som bidrar til det grønne skiftet						
Grønn kommune	Den grønne kommunen omstiller seg til et lavutslippssamfunn	Vi skal bygge kunnskap og jobbe med holdningsendring som skaper klimavennlige vaner og levemåter						
		Vi skal delta i Bystrategi Grenland og bidra til en samordnet areal- og transportplanlegging som fremmer mobilitet til fots, på sykkel, kollektiv- og næringstransport.	Personreiser med kollektiv transport	4 523 908	4 579 900	4 121 815	0	0
			Reiser foretatt med sykkel, 32 målepunkter	18 190	16 906	0	0	0
		Vi skal skape en tettere by som reduserer behovet for transport, og samtidig sikrer gode bomiljø						
		Avstand til sentrumssone, nye boliger (km)		0,7	0,0	0,0	0,0	0,0

Handlingsprogram 2027-2030

Satsingsområde	Hovedmål	Delmål	Indikator	2023	2024	Siste måling 2025	Gj.sn. KOSTRA-gr.	Gj.sn. landet
			Nye boenheter innenfor bybåndet	70	81	74	0	0
		Vi skal være en Smartby, som bruker innovasjon, ny teknologi og ny kunnskap, til å omstille samfunnet til et lavutslippssamfunn.	Samlet energibruk i kommunale bygg (kWh)	26 772	37 766	32 695	310 508	3 687 857
Grønn kommune	Den grønne kommunen styrker naturmangfoldet, matjord og friluftsområder	Vi skal bidra til skjøtsel av biotoper med truede arter, og restaurering av naturtyper med viktige økosystemer	Støtte landbruksforetak RMP - Regionalt miljøprogram (kr)	5 803 325	5 574 301	5 201 297	0	0
			Støtte landbruksforetak SMIL - Spesielle miljøtiltak i landbruket (kr)	1 190 136	1 670 339	844 410	0	0
		Vi skal i minst mulig grad benytte urørt areal, og andre naturforekomster og areal som kan ha stor verdi for naturmangfoldet, til nye boligområder, næring og infrastruktur.						
		Vi skal kartlegge, bygge kunnskap om, forståelse for, eierskap til og stolthet over vårt naturmangfold						
		Vi skal sikre og videreutvikle lokal grønnstruktur, nærturområder og blågrønne strukturer, og vi skal utrede hvorvidt bruk av markagrenser skal benyttes for å avsette områder og tilrettelegge for et ansvarlig, forutsigbart og mangfoldig friluftsliv.	Alle eldre Andel med trygg tilgang til nærturterreng	0	33	0	0	47
			Alle eldre Andel med trygg tilgang til rekreasjonsareal	0	61	0	0	61
		Vi skal unngå omdisponering av dyrket og dyrkbar mark	Omdisponering av dyrka jord til andre formål enn landbruk (dekar)	11,5	15,9	0,0	88,0	3 508,7
			Omdisponering av dyrkbar jord til andre formål enn landbruk (dekar)	25,4	0,0	0,0	428,5	4 253,6

Attraktiv kommune

Beskrivelse av satsingsområdet

Målet med satsingsområdet er å utvikle Skien slik at flere ønsker å bo og arbeide her, drive næring og besøke kommunen. Å være en attraktiv kommune er et kontinuerlig arbeid, som ligger til grunn for store deler av oppgavene som utføres i kommunen.

Skien er fylkeshovedstad i Telemark. Som administrativt, kulturelt og regionalt tyngdepunkt har Skien et særskilt ansvar for å bidra til utvikling, samarbeid og verdiskaping i hele fylket. Skien er vertskap for sentrale offentlige institusjoner, regionale funksjoner og viktige møteplasser for politikk, næringsliv, utdanning og kultur.

Et attraktivt og levende sentrum er en grunnleggende forutsetning for å være en attraktiv kommune. Sentrum er kommunens ansikt utad og regionens viktigste møteplass for innbyggere, næringsliv, kulturliv og besøkende. Et sentrum med aktivitet, handel, arbeidsplasser, boliger, kulturtilbud og attraktive byrom skaper identitet, tilhørighet og stolthet, samtidig som det styrker kommunens evne til å tiltrekke seg nye innbyggere, kompetanse og investeringer. Vi må tenke ny bruk av sentrum. Sentrum må videreutvikles med en miks av funksjoner; både handel, service og tjenesteyting, aktivitets- og kulturtilbud, boliger og arbeidsplasser. Det må legges til rette for nyetableringer, samtidig som man tar vare på de som allerede driver næringsvirksomhet her. Og det må tilrettelegges for en boligbygging som gir variasjon i tilbudet av boliger.

Et vekstkraftig næringsliv er en av de viktigste forutsetningene for en attraktiv kommune. Bedrifter som etablerer seg, investerer og skaper arbeidsplasser bidrar til verdiskaping, skatteinntekter, innovasjon og framtidstro. Et mangfoldig næringsliv gjør kommunen mindre sårbar, samtidig som det gir innbyggerne tilgang til flere arbeidsplasser og karrieremuligheter.

Kultur er en av de viktigste faktorene for at et sted skal oppleves som attraktivt å bo i. Kultur bidrar til livskvalitet, identitet, fellesskap og tilhørighet, og gir mennesker mulighet til å oppleve, delta og uttrykke seg. Kultur skaper møteplasser på tvers av alder, bakgrunn og interesser, og er med på å gjøre lokalsamfunn levende og inkluderende. Et rikt og mangfoldig kulturliv styrker byens attraktivitet både for innbyggere, besøkende, studenter og næringsliv. Kulturtilbud, arrangementer, festivaler, kulturarenaer og frivillig aktivitet skaper liv i sentrum, bidrar til stolthet og identitet, og gir byen den «puls» som kjennetegner en attraktiv fylkeshovedstad. Skien skal ikke bare dekke egne innbyggeres behov, men også fungere som et regionalt kultursentrum med tilbud som har betydning for hele Telemark. Et sterkt kulturliv er derfor ikke bare et gode i seg selv. Det er også et viktig virkemiddel for å tiltrekke og beholde innbyggere, kompetanse og arbeidsplasser, skape aktivitet i sentrum og styrke Skiens rolle som fylkeshovedstad og regional møteplass. Skien har fått en nasjonal rolle i 2028 for å markere Ibsen 200. Ambisjonen er at Ibsen 200 skal ha varig effekt også etter 2028, på Skien som destinasjon.

Måltabell for kommunen

Hovedmål	Delmål	Indikator	2023	2024	Siste måling 2025	Gj.sn. KOSTRA-gr.	Gj.sn. landet
Den attraktive kommune har boliger som dekker alles behov	Vi skal plassere hoveddelen av nye boligområder sentralt og på areal som bidrar til å gjøre Skien til en grønn kommune.						
	Vi skal bygge attraktive boliger som bidrar til befolkningsvekst, og som underbygger målet om å være en inkluderende og aldersvennlig by.	Fullførte boliger pr 1000 innbyggere	4,3	5,0	6,0	-	5,2
	Skien kommune skal utvikle en boligstrategi som skal se på hva slags boliger som bør bygges, hvilke rolle kommunen skal ha og hvilke samarbeidspartnere man bør ha.	Kommunalt disponerte boliger per 1000 innbyggere	21	21	20	20	20
Den attraktive kommune har et	Vi skal fremme regional næringsutvikling for hele Grenland.						

Handlingsprogram 2027-2030

Hovedmål	Delmål	Indikator	2023	2024	Siste måling 2025	Gj.sn. KOSTRA-gr.	Gj.sn. landet
mangfoldig næringsliv som skaper nye jobber	Vi skal ha en aktiv og forutsigbar næringspolitikk	Etableringsfrekvens; Nyetableringer i % av eksisterende bedrifter	12,7 %	11,8 %			13,2 %
		Antall private arbeidsplasser	16 119	16 220	16 377	-	-
	Vi skal ha tilgjengelige og arealeffektive næringsarealer for små og mellomstore bedrifter, og primært for næringer som bidrar til det grønne skiftet						
	Vi skal tilrettelegge for at planene om hyperscale datalagringssenter blir virkeliggjort, og vi skal skape ringvirkninger, blant annet gjennom et voksende IKT-miljø.						
	Vi skal legge tilrette for videreutvikling av Sykehuset i Telemark og sørge for vekst og nye arbeidsplasser innen helsesektoren og -industrien.						
		Antall offentlige arbeidsplasser	10 524	10 814	10 862		
Den attraktive kommunen har et vakkert og levende sentrum	Sentrum skal fortettes med kvalitet.						
	Knutepunkt Skien videreutvikles og god mobilitet for gående, syklende og kollektiv prioriteres						
	Vi skal legge tilrette for at nye kontorarbeidsplasser legges til sentrum, og motivere til at eksisterende kontorarbeidsplasser flytter til sentrum						
	Vi skal utnytte potensialet ved vannfronten og vannveiene						
	Vi skal tilrettelegge for aktiviteter og møteplasser som gjør sentrum attraktivt for familier, barn og unge.	Barn 6-15 år i kommunens kulturskole (prosent)	10,8 %	10,6 %	10,1%	9,6 %	12,9 %
		Besøk i folkebibliotek per innbygger	2,5	2,7	2,2	3,7	4,1
		Besøk per kinoforestilling	12,3	12,9	10,8	16,6	22,2
	Vi skal utnytte og videreutvikle potensialet i kultur- og ibsenbyen Skien, realisere Ibsenbiblioteket og Ibsen 2028, og skape økt kulturturisme.	Antall overnattinger	89 906	96 805		-	-
	Vi skal sikre utsatt bebyggelse og infrastruktur mot flom, ras og andre uønskede hendelser, og sørge for at nye områder er tilpasset kommende klimaendringer.						

Inkluderende kommune

Beskrivelse av satsingsområdet

Bærekraftig utvikling er et politisk hovedspor, og satsningsområdet «inkluderende kommune» representerer den sosiale bærekraften i Skien kommune. Sosial bærekraft betegner gode og inkluderende samfunn, god livskvalitet og like muligheter for alle, også for kommende generasjoner. Arbeidet med satsningsområdet «inkluderende kommune» er selve hensikten med bærekraftarbeidet i Skien kommune.

Livskvalitet handler om gode liv – hvordan man opplever at man har det, og påvirkes av mental og fysisk helse, økonomi, boforhold, arbeidssituasjon, familiesituasjon og opplevelse av mestring, mening, trygghet, frihet, inkludering og muligheter for selvutvikling. Livskvalitet kan betraktes som en ressurs for samfunnet fordi den kan gjøre befolkningen bedre rustet til å møte ulike utfordringer, og til å bidra i samfunnet.

Selv om livskvaliteten og folkehelsen i Norge generelt er god, er den skjevfordelt, og noen grupper opplever dårlig livskvalitet. Mange unge oppgir å være lite fornøyde med livet, oppleve lite mening eller å være mye ensomme, engstelige eller nedfor. Dette kan bygge opp under utenforskap. Personer som ikke er integrert i familie, samliv, skole og arbeid, de som har psykiske helseutfordringer, opplever diskriminering, lever med nedsatt funksjonsevne eller er uføre, og de som har en krevende økonomisk situasjon, rapporterer generelt lavere livskvalitet. Å føle tilhørighet og være en del av et fellesskap er noe av det viktigste og mest grunnleggende for å oppleve god livskvalitet – og dermed ha godt grunnlag for deltakelse og bidrag i samfunnet og «den gode møteplassen».

Folkehelsearbeid er arbeid med å opprettholde, bedre og fremme befolkningens helse. Dette gjøres gjennom å svekke faktorer som medfører helserisiko (forebygging), og styrke faktorer som bidrar til bedre helse (helsefremming). Folkehelsearbeidet retter seg mot samfunnet, befolkningen og grupper, snarere enn enkeltindividet – og er derfor et arbeid alle kommunens ansatte og innbyggere skal være en del av.

Ansvar for å inkludere flere barn og unge i utdanning, arbeids- og samfunnsliv er fordelt over ulike kommunalområder, forvaltningsnivåer og samfunnsaktører. Derfor er det viktig med et tett samarbeid mellom kommunalområdene, frivilligheten, andre relevante sektorer og ikke minst barn og unge selv, for at de skal få en god oppvekst og etter hvert et godt liv som voksne. Mer og bedre samhandling er et hovedmål for de kommunale tjenestene slik at innbyggere får rett hjelp på rett sted til rett tid.

Barns muligheter til medvirkning og å bli hørt er forsterket i en rekke lovverk de senere årene. Reell medvirkning vil ikke bare gi barn og unge innflytelse på egen hverdag, men også være et bidrag til å gi demokratiforståelse og demokratiutøvelse.

I Skien kommune skal alle barn og unge ha mulighet til å delta på organiserte fritidsaktiviteter. I perioden skal det tilrettelegges for møteplasser for kultur, idrett og friluftsliv i bydelene. Barn og unge er en viktig målgruppe i arbeidet, men tiltak vil også komme hele befolkningen til gode.

Måltabell for kommunen

Satsingsområde	Hovedmål	Delmål	Indikator	2023	2024	Siste måling 2025	Gj.sn. KOSTRA-gr.	Gj.sn. landet
Inkluderende kommune	Den inkluderende kommunen er en kommune der alle har tilbud om arbeid eller aktivitet som skaper mening, tilhørighet og mestring	Skien kommune skal, i samarbeid med frivilligheten og andre, legge til rette for fysisk aktivitet og sosiale møteplasser, og gjennom det bidra til bedre folkehelse og inkludering.						
		Skien kommune, som arbeidsgiver, og næringslivet i byen, skal skape et inkluderende og mangfoldig arbeidsliv	Andel mottakere med sosialhjelp som hovedinntektskilde (B)	55,0 %	51,5 %	49,8 %	40,3 %	36,9 %
			Andel uførepensjonister 16-66 år	13,3 %	13,5 %	13,9 %	11,9 %	10,2 %
			Læringer i kommunen	83	86	92		
		Vi skal gi utdanning og kvalifisering som møter behovet i arbeidsmarkedet.	Innbyggere 30-39 år med videregående eller høyere utdanning	77,1 %	77,4 %	78,0 %		82,6 %
		Vi skal gjennom samarbeid og nyskaping bidra til forutsigbare og meningsfulle						

Handlingsprogram 2027-2030

Satsingsområde	Hovedmål	Delmål	Indikator	2023	2024	Siste måling 2025	Gj.sn. KOSTRA-gr.	Gj.sn. landet
			liv for dem som står varig utenfor arbeidslivet.					
			Oppvekst og levekår - Utenfor arbeid, utdanning og opplæring - 15 - 29 år, Kjønn samlet, totalt, andel (prosent), standardisert	11,9 %	11,5 %	12,1 %		10,1 %
			Sysselsatte blant innvandrere 20-66 år	62,5%	63,4%	63,8%		67,5%

Inkluderende kommune - aldersvennlig samfunn

Beskrivelse av satsingsområdet

Den demografiske utviklingen gjør at andelen eldre innbyggere øker betydelig. Dette vil påvirke både lokalsamfunnet og kommunens tjenester, og krever at vi tenker nytt om hvordan vi legger til rette for gode liv i alle livsfaser. Samtidig representerer dagens og morgendagens eldre betydelige ressurser gjennom kompetanse, erfaring og engasjement. Et aldersvennlig samfunn handler derfor både om å tilrettelegge for aktiv aldring, deltakelse og livskvalitet, og om å ta i bruk eldres ressurser i utviklingen av lokalsamfunnet. Dette bygger på kommunens planverk om at eldre skal involveres, delta og bidra i et aldersvennlig samfunn.

Dette skal vi oppnå

Skien skal være et aldersvennlig samfunn der eldre får mulighet til å bidra, delta og leve gode liv. Eldre skal oppleve å være en verdsett ressurs, og deres erfaring og kompetanse skal bidra til å styrke fellesskapet og utviklingen av lokalsamfunnet.

Måltabell for kommunen

Satsingsområde	Hovedmål	Delmål	Indikator	2023	2024	Siste måling 2025	Gj.sn. KOSTRA-gr.	Gj.sn. landet
Inkluderende kommune - aldersvennlig samfunn	Den inkluderende kommunen er en aldersvennlig kommune som fremmer deltakelse og livskvalitet	Skien kommune skal være offensiv og nytenkende for å rekruttere og beholde riktig og tilstrekkelig kompetanse, som sikrer gode tjenester.	Andel brukerrettede årsverk i omsorgstjenesten m/ helsefagutdanning	76,8 %	75,9 %	75,6 %	78,3 %	77,6 %
		Vi skal samle og dele eksisterende tiltak og aktiviteter som gjør Skien til en aldersvennlig by.						
		Vi skal ta i bruk velferdsteknologi og sørge for brukervennlige digitale tjenester.						
		Vi skal tilrettelegge for at eldre kan bo trygt i eget hjem så lenge som mulig. Nye og sosiale boformer skal undersøkes og utprøves	Innbyggere over 80 år som bruker hjemmetjenester	23,1 %	22,2 %	29,9 %	26,4 %	27,7 %
			Innbyggere over 80 år som er beboere på institusjon	10,2 %	10,4 %	9,8 %	9,5 %	10,6 %
		Vi, kommunen, frivillighet og andre, skal sammen utvikle nærmiljø og						

Handlingsprogram 2027-2030

Satsingsområde	Hovedmål	Delmål	Indikator	2023	2024	Siste måling 2025	Gj.sn. KOSTRA-gr.	Gj.sn. landet
----------------	----------	--------	-----------	------	------	-------------------	-------------------	---------------

møteplasser som forebygger ensomhet og fremmer aktivitet.

Dette skal vi jobbe med

- Styrke møteplasser, aktivitetstilbud og fellesskap for eldre.
- Legge til rette for frivillig innsats og samfunnsdeltakelse.
- Involvere eldre i utvikling av tjenester og lokalsamfunn.
- Utvikle aldersvennlige nærmiljøer og boligløsninger.
- Fremme digital inkludering og mestring.
- Synliggjøre og ta i bruk eldres kompetanse, erfaring og engasjement som en ressurs for samfunnet.

Medarbeidere, innovasjon og tjenesteutvikling

Måltabell for kommunen

Årsverk

Det var en mindre nedgang i antall årsverk fra 2024 til 2025. Nedgangen skyldes endrings- og omstillingsprosesser i flere kommunalområder og kan ikke knyttes til ett bestemt område eller én enkelt faktor. I en organisasjon av Skiens størrelse vil antall årsverk variere fra år til år. Utviklingen må samtidig vurderes opp mot det langsiktige behovet for å bruke en større del av kommunens samlede arbeidskraft i tjenestene der behovsveksten er størst.

Utviklingen med nedgangen i årsverk er lik for de fleste kommunene i Norge og skyldes omstilling som pågår i stort sett alle av landets kommuner

Antall årsverk	2022	2023	2024	2025
Totalt	3 622	3 669	3 787	3 717
BDK	468	413	421	411
Helse og mestring	1 573	1 607	1 663	1 639
Oppvekst	1 347	1 406	1 455	1 413
NAV	58	58	60	60
OU / andre	176	185	188	188

Nøkkeltall, mål og resultater

Tabellen nedenfor viser sentrale mål og resultater for medarbeidere, inkludering og kvalifisering. Der indikatorene rapporteres årlig, er siste tilgjengelige årsresultat brukt.

Område	Mål	Siste resultat/status	Kort vurdering
Antall lærlinger	110	89 per august 2026	Rekordhøyt nivå. I tillegg har 25 ansatte i Helse og mestring tatt fagbrev som del av ordinært arbeid. Samlet kvalifiseres dermed flere enn lærlingmålet alene viser.
Samlet sykefravær	7,0 %	10,9 % per juni 2026	Høyt nivå og økt langtidsfravær
Heltidsandel, 100 % i Helse og mestring	52 %	38 % i 2025	Utviklingen har flatet ut
Heltidskultur, 80 % eller mer	75 %	59 % i 2025	Skien ligger over KS-snittet i gjennomsnittlig stillingsstørrelse
Trumfkortet	Om lag 120 deltakere gjennom tre runder	44 % færre sosialhjelpsmottakere etter 3 måneder og 56 % færre etter 6 måneder	59 % i arbeid eller utdanning etter både 3 og 6 måneder. Prosjektet fases ut etter tredje runde.
Arbeidsrettet introduksjonsprogram (KIE)	50 %	63 % i 2025 80 % i 2026 pr T2	Både i 2025 og hittil i 2026 er de beste resultatene Skien har oppnådd noensinne. 20 av 25 avslutninger gikk til arbeid, arbeid og utdanning eller utdanning
Kvalifiseringsprogrammet (Nav)	Relevant overgang til arbeid/utdanning	60 % i 2025	Opp 10 prosentpoeng fra 2024

Beskrivelse av satsingsområdet

Skien kommune er en stor organisasjon med et bredt samfunnsoppdrag. Medarbeiderne våre er den viktigste ressursen for å levere gode og forsvarlige tjenester, samtidig som kommunen må utvikle arbeidsmåter og tjenester i takt med endringer i befolkningen, økonomien og teknologien. I årene framover blir tilgangen på arbeidskraft strammere, særlig innen helse og mestring. Samtidig øker forventningene til kvalitet, tilgjengelighet og sammenheng i tjenestene. Dette gjør at arbeidet med medarbeidere, innovasjon og tjenesteutvikling må ses i sammenheng.

Kommunens reviderte arbeidsgiverpolitikk gir retning for hvordan vi skal utvikle ledelse, medarbeiderskap, arbeidsmiljø og kompetanse. God ledelse, et støttende arbeidsmiljø og muligheter for læring og utvikling er avgjørende for å rekruttere og beholde medarbeidere. Samtidig må kommunen kvalifisere flere til arbeid, ta bedre vare på den kompetansen vi har og bruke ressursene mer fleksibelt på tvers av fagområder og organisatoriske grenser.

Digitalisering og kunstig intelligens er ikke mål i seg selv, men nødvendige virkemidler for å møte arbeidskraftmangel og strammere økonomiske rammer. Teknologien må brukes til å forbedre tjenester, forenkle arbeidsprosesser og frigjøre tid til oppgaver som krever faglig skjønn og kontakt med innbyggerne. Dette forutsetter bedre dataforvaltning, trygg systemforvaltning, relevant kompetanse og tydelig gevinststyring. Kapittelet er derfor strukturert rundt tre sammenhengende hovedområder: ledelse og medarbeiderskap, inkludering og kvalifisering og smartere prosesser, der digitalisering og kunstig intelligens utgjør to hovedretninger.

Dette skal vi oppnå

Resultater og tiltak vurderes samlet under fire hovedoverskrifter. For hvert område beskrives både hva kommunen har oppnådd, hvilke utfordringer som står igjen, og hva som bør prioriteres i planperioden 2027–2030.

Ledelse og medarbeiderskap

God ledelse og et godt arbeidsmiljø er grunnlaget for at kommunen skal kunne rekruttere, utvikle og beholde medarbeidere. Skien har etablert et onboardingsprogram for nye ledere som gjennomføres to ganger i året. Kommunens onboardingprogram består av to hoveddeler: I del I av programmet inviteres nye ledere snarlig etter oppstart til møter med ulike relevant stabsfunksjoner. Programmets del II består av tre halvdagssamlinger med ulike relevante tematikker (ledelse av oppgaver, ledelse av folk og ledelse av endring). Programmets del I gjennomføres fortløpende når nye ledere starter. Del II gjennomføres to ganger i året, en årlig kommunedirektørsamling og målrettet opplæring innen blant annet rekruttering, sykefravær, samtaleteknikk, arbeidstid og tariff. Ledere får også støtte til økonomioppfølging blant gjennom månedlige workshop i hvert kommunalområde. Dette arbeidet må videreutvikles slik at lederne får større trygghet og bedre handlingsrom til å lede i en periode med knappere ressurser og høyere endringstakt.

Arbeidsmiljøarbeidet er samtidig inne i en omlegging. Etter evalueringen av 10-faktor i 2025 ble undersøkelsen satt på pause i 2026. En ny arbeidsmiljøundersøkelse i regi av KS skal gjennomføres våren 2027, samtidig som kommunen utvikler en risikobasert HMS-puls som et supplerende verktøy.

HMS-puls er korte, risikobaserte pulsmålinger som supplerer den felles arbeidsmiljøundersøkelsen. HMS-puls kan blant annet brukes til å:

- følge utviklingen etter arbeidsmiljøundersøkelsen tettere over tid
- måle effekten av konkrete arbeidsmiljøtiltak
- inngå i enhetens ordinære HMS- og arbeidsmiljøarbeid
- innhente samlede tilbakemeldinger om relevante HMS-faktorer og risikoer
- bidra til å avdekke om rapporterte avvik og forbedringsforslag er en felles opplevd utfordring

Formålet er å gi ledere og lokale arbeidsmiljøutvalg et kortfattet, målrettet og brukervennlig verktøy. HMS-puls bygger på eksisterende kunnskap om arbeidsmiljøet i området. Spørsmålene utformes med utgangspunkt i rapporterte hendelser og forbedringsforslag, vernerunder, relevante temaer fra «En bra dag på jobb» og den nye arbeidsmiljøundersøkelsen. En felles svarskala og enkel gjennomføring gjør det lett å delta og sammenligne gjentatte målinger.

Sykefraværet er fortsatt en av de største utfordringene. Fraværet i 1. og 2. kvartal 2026 har økt sammenlignet med fjoråret og kommunen hadde et samlet fravær pr. 31.08.26 på 10,4 prosent, mot et mål på 7 prosent. Økningen skyldes særlig langtidsfravær. Kommunen har styrket organiseringen av arbeidet, etablert overordnede og områdevis taksplaner og lagt større vekt på samarbeidet mellom leder, tillitsvalgt og verneombud samt Navs arbeidslivssenter. Helsefremmende arbeidstidsordninger skal igangsettes i Helse og mestring for å redusere belastning ved turnusoverganger

Ny bedriftshelsetjeneste vil kobles tettere til dette arbeidet.

Det foreslås i tillegg å sette av 500 000,- til å følge opp vedtak fra Formannskapet sak 37/26 om å tilegne oss økt kiropraktor- og fysiokompetanse og tilgjengelighet

Arbeidet med kompetanse, rekruttering og heltidskultur må ses som en del av den samme utfordringen. Kommunen hadde 89 aktive lærekontrakter per august 2026 og ble sammen med Porsgrunn kåret til årets lærebedrift i 2025. Alternative veier til fagbrev, Menn i helse, den nye piloten med forsterket arbeidsrettet norskopplæring og kvalifisering av ansatte uten formell kompetanse er viktige tiltak, både for å kvalifisere til arbeid generelt og for å legge til rette for lærlingsløp. Utviklingen i heltidsandelen har de siste årene flatet ut. Årsturnus er innført i 53 enheter, retningslinjen for heltidskultur revideres, og ufrivillig deltid skal kartlegges. Framover må heltid, kompetanseplanlegging, seniorpolitikk og intern mobilitet kobles tettere sammen. Kompetanseoverføring og kvalifisering til nye oppgaver må starte i god tid.

Inkludering og kvalifisering

Trumfkortet har gitt om lag 120 deltakere seks måneders kommunal tilsetning i perioden 2024–2026. Tiltaket har styrket deltakernes språk, nettverk og CV, samtidig som kommunen har brukt egne arbeidsplasser som arena for kvalifisering og rekruttering. Det viktigste resultatet er reduksjonen i behovet for økonomisk sosialhjelp: Antallet sosialhjelpsmottakere blant deltakerne er redusert med 44 prosent etter tre måneder og 56 prosent etter seks måneder. 59 prosent var i arbeid eller utdanning både tre og seks måneder etter avsluttet deltakelse.

Prosjektet fases ut etter tredje runde. Det har blitt vanskeligere å rekruttere egnede deltakere fra målgruppen, samtidig som færre flyktninger gir et svakere finansieringsgrunnlag gjennom integreringsmidlene. Erfaringene videreføres i piloten med forsterket arbeidsrettet språkpraksis, der arbeidstrening kombineres med tett og praksisnær norskopplæring på arbeidsplassen.

Også introduksjonsprogram og kvalifiseringsprogrammet viser gode resultater. Av 25 avslutninger fra introduksjonsprogrammet per 23. september 2026 gikk 20 til arbeid eller en kombinasjon av arbeid og utdanning, og én til videregående opplæring. Det gir 80 prosent overgang til arbeid eller utdanning. I kvalifiseringsprogrammet var overgangen 60 prosent i 2025, ti prosentpoeng høyere enn året før. Kommunen har de siste årene styrket samhandling internt på kvalifiseringsfeltet, slik at introduksjonsprogram, kvalifiseringsprogram, ungdomssatsing og intern kvalifisering har blitt sett mer i sammenheng. Resultatene på dette området indikerer at denne innsatsen både har styrket overgangen til arbeid eller utdanning for den enkelte og samtidig redusert kommunens ytelser på sosialhjelp.

Smartere prosesser: Digitalisering

Digitalisering skal bidra til bedre tjenester og mer effektiv ressursbruk. Den vedtatte digitaliseringsplanen for 2026–2030 peker på tre retninger: Tjenesteutvikling i helse- og omsorgstjenestene, brukervennlige innbyggertjenester og effektive interne arbeidsprosesser. Planen må nå omsettes i prioriterte tiltak, tydelige eierskap og målbare gevinster. Et særlig fokus i dette vil være å skape sammenheng mellom investeringer i teknologi, endring i arbeidsprosesser og hvilke ressurser eller kvalitetsforbedringer kommunen forventer å hente ut.

Flere større tiltak er allerede i gang. Digital hjemmeoppfølging skal gi hjemmeboende innbyggere bedre oppfølging og bidra til å forebygge sykehusinnleggelser. Ny elektronisk pasientjournal (EPJ) utvikles gjennom et regionalt samarbeid der Skien har ledet anskaffelsen. Som vertskommune for DigiTV samarbeider Skien med 20 kommuner og to fylkeskommuner, noe som har utløst betydelige eksterne midler. Kommunen har også fått støtte fra Statsforvalteren til å utvikle en mer praktisk metode for gevinstrealisering. Denne metoden bør brukes bredt, ikke bare i EPJ-prosjektet.

Samtidig fornyes kommunens fagsystemer gjennom overgang til skyløsninger, systemansvarligrollen styrkes og det er etablert et forum for systemansvarlige. Dette er nødvendig for å sikre bedre forvaltning, tilgangsstyring, dokumentasjon, personvern og informasjonssikkerhet. Arbeidet med systemoversikt, styringsdata og bedre datakvalitet må samordnes bedre, med tydelig ansvar for systemene, dataene og oppfølgingen av kvalitet. Parallelt med dette ser vi at skybaserte løsninger og nye lisenser gir økte kostnader for kommunen. Derfor må kommunen også vurdere lisensnivå, bruksmønstre og om eldre løsninger kan avvikles når nye innføres. Generelt må digitalisering kobles mer direkte til den langsiktige omstillingen som nå skjer i Kommune-Norge, for å skape rom for innovasjon og mer effektive måter å løse oppgavene på.

Smartere prosesser: Kunstig intelligens

Utviklingen innen kunstig intelligens går raskt og vil påvirke både tjenester, arbeidsprosesser og kompetansebehov. Organisasjon og utvikling etablerte et KI-team i 2025 for å identifisere, teste og ta i bruk løsninger i egne arbeidsprosesser. Erfaringene så langt viser at tilgang til data, datakvalitet, sikkerhet og tydelig faglig eierskap er avgjørende. KI-arbeidet utvides nå til resten av kommunen og må ses som en del av kommunens samlede arbeid med dataforvaltning, digital kompetanse og prosessforbedring, ikke som et separat teknologiprojekt.

Fra høsten 2026 vil KI-arbeidet organiseres som et kommunedekkende team med representasjon fra alle kommunalområder. Teamet skal finne og utvikle løsninger der kunstig intelligens kan frigjøre arbeidskraft, automatisere rutineoppgaver og gjøre det enklere for innbyggerne å få rask og relevant hjelp. Arbeidet skal konsentreres om konkrete behov der nytten kan dokumenteres, for eksempel i form av spart tid, bedre kvalitet eller raskere tjenester. Løsningene skal prøves ut i korte utviklingsløp og brukes i praksis før de eventuelt tas videre. Tiltak som ikke gir ønsket effekt, skal avsluttes, mens løsninger som virker, bør kunne brukes flere steder i kommunen.

På kort sikt er ambisjonen blant annet å bruke kunstig intelligens til bedre søk i politiske saker og interne rutiner, enklere forklaring av budsjett- og styringsdata, raskere veiledning til innbyggerne og automatisering av administrative oppgaver. Konkret arbeider kommunen med KI-baserte tjenester på nettsiden og ansattportalen, som skal gi innbyggere og ansatte enklere tilgang til relevant informasjon og bedre muligheter for selvbetjening.

KI skal ikke fatte vedtak, prioritere søkere eller vurdere ansatte. Informasjonen som brukes, skal være kvalitetssikret, og ansvarlige fagmiljøer skal kontrollere løsningene før de tas i bruk.

Kommunen har startet opplæring av ledere og medarbeidere i trygg og relevant bruk av KI, og dette arbeidet videreføres i 2027. Vi starter med oppgaver som har lav risiko, lærer av erfaringene og arbeider oss deretter mot mer krevende oppgaver. Personvern, sikkerhet og kvalitet skal alltid ivaretas.

Dette skal vi jobbe med

De fire områdene må utvikles som deler av den samme omstillingen. Kommunen kan ikke møte framtidens behov bare ved å rekruttere flere. Vi må også redusere sykefraværet, utvikle heltidskulturen, kvalifisere flere til arbeid, bruke kompetansen mer fleksibelt og forenkle arbeidsprosesser ved hjelp av teknologi.

I perioden 2027–2030 skal kommunen prioritere styrket ledelse og arbeidsmiljø, arbeidsnær kvalifisering, systematisk gevinstrealisering og en trygg og nytteorientert KI-satsing. Dette krever tydelig

ansvar, samarbeid på tvers og oppfølging av resultater over tid. Målet er å gjennomføre tiltak som gir bedre tjenester, frigjør kapasitet og gjør organisasjonen bedre rustet for årene som kommer.

Hovedtallene i budsjettforslaget

Sentrale inntekter

Beløp i mill. kr

	Regnskap 2025	Oppr. bud. i fjor 2026	Økonomiplan			
			2027	2028	2029	2030
Rammetilskudd	-2 242,6	-2 283,1	-2 398,7	-2 380,1	-2 369,6	-2 370,7
Inntekts- og formuesskatt	-2 004,9	-2 173,9	-2 261,7	-2 267,3	-2 273,9	-2 281,5
Eiendomsskatt	-140,8	-145,5	-160,0	-188,0	-190,0	-204,0
Andre generelle driftsinntekter	-109,0	-104,5	-80,1	-56,6	-39,1	-39,1
Sum sentrale inntekter	-4 497,4	-4 706,9	-4 900,5	-4 891,9	-4 872,6	-4 895,4

Skatt på inntekt og formue samt rammetilskuddet utgjør kommunens frie inntekter. I statsbudsjettet legges det frem forventet realvekst i de frie inntektene det kommende året. Fra 2026 til 2027 er det lagt opp til en oppgavekorrigert nominell vekst på 4,9 prosent, og realvekst utover demografikompensasjon (økt handlingsrom) på omtrent 0,5 prosent for landet totalt. Av denne realveksten skal skatt utgjøre omtrent 40 prosent, og resterende er beregnet til vekst i rammetilskuddet.

Eiendomsskatt og andre generelle inntekter kommer i tillegg til de frie inntektene. Alle disse sentrale inntekstpostene er beskrevet nedenfor.

Rammetilskudd

I denne posten ligger ordinært rammetilskudd og skjønnstilskudd i tråd med statsbudsjettet for 2027, som til sammen utgjør omtrent 2 140 millioner kroner i 2027. Posten inneholder også anslag på inntektsutjevning, som er beregnet ved bruk av KS' modell for beregning av skatt og rammetilskudd. Denne utgjør omtrent 259 millioner kroner i 2027. Totalt sett har rammetilskuddet økt med i overkant av 100 millioner kroner fra 2026 til 2027, og det meste av dette vil gå med til lønns- og prisvekst, innlemming av tilskudd og demografiutgifter.

I planperioden utover 2027 er det lagt til grunn en årlig nasjonal realvekst i kommunenes frie inntekter på 3 milliarder kroner, der 1,2 milliarder kroner av disse utgjør rammetilskuddet. KS sin prognosemodell er brukt til å regne ut hvor mye dette utgjør for Skien, og befolkningsfremskrivning med SSB sitt hovedalternativ er lagt til grunn. Utviklingen viser en reell nedgang i rammetilskuddet de neste årene, noe som hovedsakelig skyldes utgiftsutjevning. Sammenlignet med landet får vi ikke like stor vekst i eldre og yngre aldersgrupper, noe som svekker inntektene vi får fra utgiftsutjevningen.

Inntekts- og formuesskatt

Posten gjelder anslag på skatteinntekter innbetalt til Skien kommune (kommunens andel av disse). Anslag på inntektsutjevning ligger i posten for rammetilskudd. Nivået på inntekt- og formuesskatt for 2027 er basert på statsbudsjett, og ved bruk av KS sin prognosemodell for frie inntekter. Det er lagt til grunn en sysselsettingsvekst på 0,3 prosent, og en lønnsvekst på 4,3 prosent.

For årene utover i planperioden er KS sin modell for frie inntekter benyttet, og det er lagt til grunn en nasjonal vekst i skatteinntektene på 1,8 milliarder kroner. Befolkningstall er lagt inn med utgangspunkt i SSB sin befolkningsprognose (hovedalternativet) fra 2026.

I 2025 utgjorde Skien kommune sitt skattenivå 83,5 prosent av landsgjennomsnittet. Dette er noe opp fra året før, da vi lå på 81,4 prosent. Venta nivå i 2026 ligger på 85,9 prosent, som er en styrking sammenlignet med landet generelt. Skien ligger likevel under snittet i landet, som vil si at vi får lavere inntekter per innbygger til disposisjon enn andre kommuner. Hvis vi hadde hatt et nivå på skatteinntektene som gjennomsnittet i Norge, ville Skien kommune i 2026 hatt en økt inntekt på omtrent 100 millioner kroner.

Eiendomsskatt

Følgende forutsetninger er lagt til grunn for utviklingen i eiendomsskatteinntektene i perioden:

- En årlig inntektsøkning på 2 millioner kroner som følge av volumvekst.
- I HØP 2026–2029 ble det lagt til grunn økte inntekter fra eiendomsskatt på større nye objekter, herunder Google, Tømmerkaia og Statkrafts transformatorstasjon på Rød. Det ble anslått en inntektsøkning på 2,5 millioner kroner i 2026, med ytterligere 2,4 millioner kroner i 2027 og 1 million kroner i 2028.
- Nye signaler om høyere eiendomsverdier tilsier at inntektene fra eiendomsskatt på Gromstul og Google kan bli mellom 10 og 30 millioner kroner høyere enn tidligere anslått. Det er derfor lagt inn et forsiktig anslag på 10 millioner kroner hvert år i planperioden.
- Fra 2028 er det lagt til grunn en reduksjon i bunnfradraget fra 650 000 kroner til 450 000 kroner. Dette følger opp budsjettvedtaket for 2024, der det ble vedtatt å øke bunnfradraget i økonomiplanperioden 2024–2027, finansiert med 100 millioner kroner i ekstraordinært utbytte fra Skagerak Energi AS.
- I sak BYS 06/26 ble det vedtatt å utsette gjennomføringen av alminnelig taksering og valg av takseringsmetode i inntil tre år fra 2028. Som følge av utsettelsen er anslaget for eiendomsskatteinntektene redusert med i gjennomsnitt 36 millioner kroner årlig i perioden 2028–2030.

Andre generelle driftsinntekter

Andre generelle driftsinntekter består av integreringstilskudd og rentekompensasjon.

Integreringstilskuddet er en viktig statlig finansieringsordning som skal dekke kommunens utgifter knyttet til bosetting og integrering av flyktninger. Tilskuddet utbetales per bosatt person og skal i hovedsak dekke kommunens gjennomsnittlige kostnader i bosettingsåret og de fire påfølgende årene. Som følge av færre bosatte flyktninger forventes tilskuddet å reduseres fra 94 millioner kroner i 2026 til 70 millioner kroner i 2027. Videre er det ventet at tilskuddet går ytterligere ned, til 47 millioner kroner i 2028 og omtrent 30 millioner kroner i årene etter. Dette er en konsekvens av høye bosettingstall fra tidligere år, spesielt fra 2022 da krigen i Ukraina brøt ut, og i de påfølgende årene. I 2022 tok kommunen imot 181 flyktninger, og disse vil ikke være omfattet av integreringstilskuddet i 2027. I 2026 er det vedtatt å bosette 46 flyktninger, og i planperioden er det lagt inn en forventning om at antall bosatte vil stabilisere seg på et lavere nivå i årene fremover. Dette vil påvirke inntektsnivået, og vi må justere driften i tråd med endring i bosettingstall.

Det er tatt høyde for bosetting av 30 flyktninger årlig i planperioden. For bosetting ut over dette holdes det tilbake beløp både på inntekts- og utgiftssiden inntil videre. Inntekter fra eventuell høyere bosetting

må finansiere utgifter knyttet til den samme bosettingen når anmodning er kjent og bosettingsvedtak er gjort.

Inntektene fra rentekompensasjon for tidligere investeringer (tidlig 2000-tall) innenfor skole og helse- og omsorgsformål, samt rentekompensasjon for ny ordning som gjelder utstyr og arealer til mer praktisk rettet undervisning. Totalt 10 millioner kroner i 2027 og synkende i perioden, da kompensasjonsperioden utløper for stadig flere av objektene.

Kommunale eiendomsgebyrer

Det foreslås følgende eiendomsgebyrer for 2027, beregnet for en gjennomsnittsbolig med 120 kvm bruksareal, avfallsdunk 140 liter og én pipe. Tabellen viser også gebyrene i 2026 for Skien, Porsgrunn og kommunegruppe 11 for den samme boligen. Kommunale eiendomsgebyrer følger selvkostforskriften, og gir kommunen handlingsrom til å fastsette gebyrer innenfor en femårsperiode. Selvkostprinsippet innebærer at kommunens kostnader med å frembringe tjenestene skal dekkes fullt ut av gebyr fra brukerne.

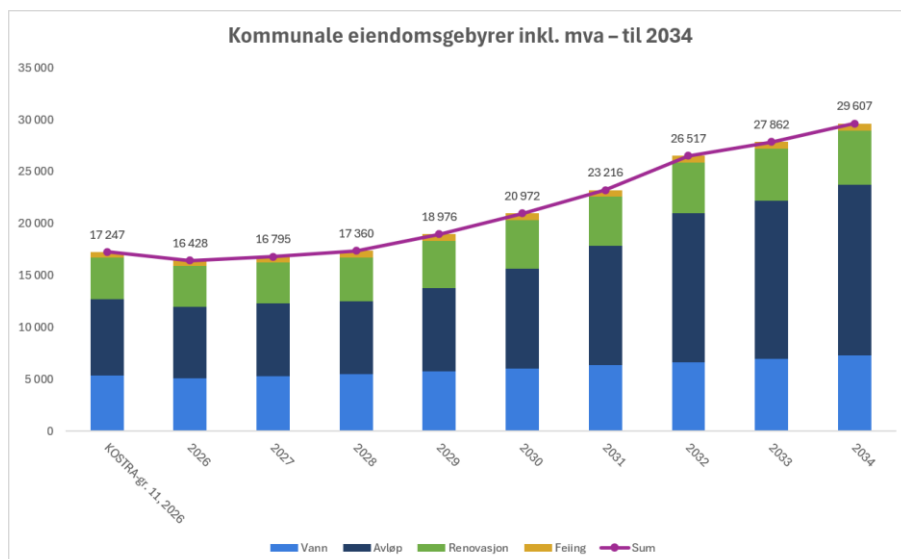
Endrede avskrivningsregler fra 2026 med lengre maksimal avskrivningstid for ledningsnett og VA-anlegg gir lavere årlige avskrivningskostnader på disse selvkostområdene. Endringen bidro til å dempe gebyrøkningen i 2026 og har tilsvarende effekt i 2027 ved at gebyrene holdes lavere enn de ellers ville vært.

Eiendomsgebyr inkl merverdiavgift	K-11 2026	Porsgrunn 2026	Skien 2026	Skien 2027	Endring i kroner	Endring i %
Vann	5 373	4 186	5 062	5 314	252	5,0 %
Avløp	7 314	6 486	6 923	6 976	53	0,8 %
Renovasjon	4 000	3 875	3 955	3 955	0	0,0 %
Feiing	560	668	488	550	62	12,7%
Sum	18 750	15 215	16 428	16 795	367	2,2 %

Eiendomsgebyrene foreslås økt med 2,2 prosent i 2027, noe som er lavere enn kommunal deflator. For vann- og feiegebyrene er veksten høyere enn kommunal deflator, som følge av økte pensjons - og rentekostnader samt tidligere bruk av fondsmidler. I perioden 2027-2030 er det lagt til grunn en gjennomsnittlig årlig gebyrvekst på om lag 6,3 prosent. Den sterkeste veksten forventes innen avløpsområdet mot slutten av planperioden, som følge av at investeringene i nytt renseanlegg da går inn i en mer kapitalintensiv fase. Dette medfører økte kapitalkostnader som gradvis innarbeides i gebyrgrunnlaget.

Investering i nytt renseanlegg, skal stå ferdig i 2032. Dette vil gi stor økning i avløpsgebyret. Diagrammet under viser den langsiktige utviklingen. For perioden 2027-2034 er det lagt til grunn en gjennomsnittlig årlig gebyrvekst på om lag 8,4 prosent.

Handlingsprogram 2027-2030

Finansinntekter og -utgifter

Beløp i mill. kr

	Regnskap 2025	Oppr. bud. i fjor 2026	Økonomiplan			
			2027	2028	2029	2030
Renteinntekter	-51,1	-43,3	-56,5	-50,8	-43,6	-42,9
Utbytte	-111,3	-135,7	-169,0	-139,0	-139,0	-139,0
Gvinster og tap på finansielle omløpsmidler	-37,0	-37,0	-40,0	-43,0	-46,0	-46,0
Renteutgifter	237,7	254,6	274,5	285,8	274,9	294,7
Avdrag på lån	210,0	201,4	190,0	200,0	200,0	205,0
Netto	248,2	240,0	199,0	253,0	246,3	271,8
finansinntekter/finansutgifter						
Finansutgifter i tjenesteområdene	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totale finansutgifter	248,3	240,0	199,0	253,0	246,3	271,8
Motpost avskrivninger	-293,6	-289,0	-260,0	-276,0	-296,0	-316,0

Utbytte

Utbytte kommer i hovedsak fra Skagerak Energi AS, men det er i tillegg forventet utbetaling fra Skien Vekst AS i planperioden.

Utbytte fra Skagerak Energi AS har vært høyt de senere årene, med et gjennomsnitt på om lag 140 millioner kroner per år i perioden 2022–2026. I tillegg mottok kommunen et ekstraordinært utbytte på 152 millioner kroner i 2023. Av dette ble 100 millioner kroner avsatt til finansiering av reduksjonen i eiendomsskatten i perioden 2024–2027.

Selskapet har varslet et utbytte på om lag 165 millioner kroner for regnskapsåret 2026, med utbetaling i 2027. For perioden 2028–2030 er det i økonomiplanen lagt til grunn et årlig utbytte på 135 millioner kroner. Dette ligger noe under nivået de senere årene og gjenspeiler usikkerheten knyttet til framtidige kraftpriser, markedsforhold og selskapets resultatutvikling. Kommunedirektøren vurderer derfor forutsetningen som nøkterne.

Fra Skien Vekst AS er det lagt til grunn et årlig utbytte på 4 millioner kroner. Forventet utbytte anslås å ligge i intervallet 3–5 millioner kroner per år.

Utbytteforventninger (hele 1000 kr)

Beløp i 1000 kr

	2027	2028	2029	2030
Utbytte Bjorstaddalen AS	0	0	0	0
Utbytte Skagerak Energi AS	-165 000	-135 000	-135 000	-135 000
Utbytte Skien Vekst AS	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000
Totalsum	-169 000	-139 000	-139 000	-139 000

Forvaltning av ekstraordinære verdier

Kommunen kan i løpet av planperioden motta engangsinntekter knyttet til realisering av verdier knyttet til datasentertomten på Bolvik. Slike engangsgevinster representerer realisering av opparbeidede kommunale verdier og bør derfor vurderes særskilt. Kommunedirektøren anbefaler at eventuelle ekstraordinære gevinster primært benyttes til å styrke kommunens finansielle stilling og langsiktige handlefrihet fremfor å finansiere løpende drift eller varige driftsutgifter. Dette vil bidra til å gjøre kommunen bedre rustet til å møte framtidige økonomiske utfordringer og samtidig sikre at verdiene kommer både dagens og framtidige innbyggere til gode.

Som en del av dette bør kommunen vurdere å etablere en fondsstruktur som skiller mellom kortsiktig økonomisk buffer og langsiktig kapitalforvaltning. En mulig modell kan være å supplere dagens disposisjonsfond med et langsiktig investeringsfond og et egenkapitalfond (se omtalt under "Status og rammebetingelser").

Disponering av driftsrammen

Driftsbudsjettet - forslag til rammeendringer per tjenesteområde i årsbudsjettet

Beløp i 1000

Tjenesteområde	Vedtatt budsjett 2026	Prisjustering og diverse endringer	Innsparing- og demografiltak	Nye tiltak og realendringer budsjett	Budsjett	Realendring i % 2027
Selskaper og annen felles drift	240 503	-238 787	0	253 871	255 587	105,6 %
Kommunedirektør	9 741	1 325	0	114	11 180	1,2 %
Oppvekst	1 653 983	37 375	-25 600	13 381	1 679 139	0,8 %
Helse og mestring	1 978 317	27 023	0	55 657	2 060 997	2,8 %
Nav	200 563	2 841	-1 000	660	203 064	0,3 %
Organisasjon og Utvikling	279 847	-11 412	-7 000	4 500	265 935	1,6 %
Byutvikling, drift og kultur	609 928	-20 054	-17 555	48 862	621 180	8,0 %
Sentrale poster	-558 172	515 908	0	-436 112	-478 376	78,1 %
Sum netto driftsutgifter	4 414 710	314 219	-51 155	-59 067	4 618 707	-1,3 %

Langsiktig drifts- og investeringsplan (LDIP)

Skien kommunes første langsiktige drifts- og investeringsplan (LDIP), med et perspektiv på om lag 20 år, ble lagt fram høsten 2024. Det ble samtidig lagt til grunn at planen skal rulleres og oppdateres annethvert år for å fange opp ny kunnskap, endrede forutsetninger og nye behov. Revidert LDIP 2.0 er utarbeidet i løpet av 2026 og legges fram parallelt med denne budsjett- og økonomiplanen.

LDIP utgjør et sentralt grunnlag for kommunens langsiktige økonomiske planlegging. Planen beskriver hvordan kommunen skal møte de demografiske, økonomiske og arbeidskraftmessige utfordringene som forventes i årene framover. Tilpasninger i tjenestestruktur, kapasitetsutnyttelse, bemanning og

investeringsnivå er nødvendige for å sikre en bærekraftig økonomisk utvikling og en effektiv utnyttelse av kommunens samlede ressurser.

Befolkningsutviklingen med færre barn og unge og flere eldre innebærer at ressurser gradvis må omdisponeres mellom tjenesteområdene. Samtidig vil begrenset tilgang på arbeidskraft gjøre det nødvendig å utvikle tjenestene på nye måter. Strukturendringer, digitalisering, innovasjon og bedre utnyttelse av tilgjengelig kompetanse vil derfor være sentrale virkemidler for å opprettholde gode tjenester innenfor de økonomiske og personellmessige rammene kommunen har til rådighet.

Økonomiplanen for 2027–2030 bygger i stor grad på tiltakene og prioriteringene som foreslås i revidert LDIP. Planen legger til rette for nødvendige strukturtilpasninger og investeringer som skal bidra til en mer bærekraftig tjenesteproduksjon, bedre ressursutnyttelse og økt økonomisk handlingsrom over tid. Den langsiktige planleggingshorisonten gir grunnlag for mer helhetlige beslutninger, bedre prioriteringer og større forutsigbarhet i utviklingen av kommunens tjenester og investeringer. Merk at investeringsbeløpene i handlingsprogrammet er oppgitt inklusive merverdiavgift, mens beløpene i LDIP er oppgitt eksklusive merverdiavgift.

Konsekvenser av LDIP i økonomiplanen 2027–2030

Helse og Mestring

Innen helse- og mestringsområdet bygger økonomiplanen på de prioriteringene som er ble lagt til grunn i første LDIP og videreført i LDIP 2.0. Skien kommune har allerede gjennomført og igangsatt flere strukturelle endringer i bolig- og tjenestetilbudet. Regnskapstallene for 2025 understøtter retningen i dette arbeidet, men viser samtidig at omstillingen må videreføres og forsterkes for å møte framtidige behov innenfor tilgjengelige økonomiske og personellmessige rammer. Kunnskapsgrunnlaget peker særlig på behovet for strukturtiltak, dreining av tjenesteprofilen og langsiktige investeringer. Økonomiplanen legger derfor til rette for en gradvis omstilling fra institusjonsbaserte tjenester til mer differensierte bo- og omsorgsløsninger, med større vekt på tilrettelagte boliger, hjemmebaserte tjenester og tjenester på lavere nivå i innsats- og omsorgstrappen. Dette omfatter blant annet etablering av nye plasser ved Lyngbakken som er gjennomført i 2026, utvikling av omsorgsboliger på Tømmerkaia og Lie henholdsvis i 2026 og 2029, samt videre arbeid med framtidig boligstruktur innen habilitering, rus og psykisk helse. Målet er å møte veksten i antall eldre og brukere med sammensatte behov på en faglig, økonomisk og personellmessig bærekraftig måte, samtidig som ressursene i størst mulig grad benyttes der behovene er størst.

Oppvekst

Innen oppvekstområdet videreføres arbeidet med å tilpasse kapasitet, struktur og ressursbruk til utviklingen i barnetall og elevtall. Befolkningsutviklingen viser en sterkere nedgang i antall barn og unge enn det som ble lagt til grunn da den første LDIP-en ble utarbeidet i 2024, noe som forsterker behovet for løpende tilpasninger i tjenestetilbudet. LDIP 2025–2044 tok utgangspunkt i sju innsatsområder og omfattet blant annet utredninger av spesialpedagogiske tjenester samt barnehage- og skolestrukturen innenfor de seks ungdomsskolekretsene. I revidert LDIP 2027–2046 er arbeidet videreført og konkretisert gjennom retningsvalg og tiltak innenfor de to hovedområdene barnehage og skole. Kunnskapsgrunnlaget peker særlig på behovet for kapasitets- og strukturtilpasninger som følge av vedvarende nedgang i antall barn og unge. Samtidig må tjenestene organiseres slik at kvaliteten opprettholdes og ressursene utnyttes best mulig. Dette innebærer blant annet samlokalisering av spesialpedagogiske tilbud, videreutvikling av skolestrukturen og løpende vurdering av barnehagestrukturen opp mot kapasitet og etterspørsel. For barnehageområdet beskriver LDIP utfordringer, kapasitet og foreslåtte tiltak fordelt på geografiske soner, med sikte på å tilpasse tilbudet til endrede behov over tid. Innen skoleområdet videreføres arbeidet med strukturtilpasninger og

samløkaliseringer for å sikre gode fagmiljøer, effektiv ressursutnyttelse og et bærekraftig tjenestetilbud. Målet er å tilpasse kapasitet og ressursinnsats til den demografiske utviklingen, samtidig som kommunen legger til rette for fleksibilitet til å møte eventuelle framtidige endringer i barnetall og elevtall. Dette er en viktig forutsetning for å sikre både økonomisk bærekraft og gode oppvekst-tjenester i årene framover. For skoleområdet presenteres retningsvalg for videre utredning av skolestrukturen, samt forslag til konseptvalg for nye Buer skole.

Eiendom

Arealutnyttelse, sambruk og effektiv forvaltning av bygningsmassen er et gjennomgående prinsipp i planperioden. Det legges vekt på flerbruk, omdisponering og videreutvikling av eksisterende bygg før nye byggeprosjekter vurderes. Målet er å redusere framtidige drifts- og investeringskostnader, samtidig som kommunens arealer utnyttes bedre og tilpasses endrede behov.

Kommunalteknikk

Det forventes investeringer på nærmere 5 milliarder kroner innen vann- og avløpsområdet i løpet av de neste ti årene. Av dette er om lag 2,1 milliarder kroner knyttet til etableringen av nytt sentralrenseanlegg i perioden 2027–2031. Prosjektet gjennomføres gjennom et interkommunalt selskap (IKS) etablert av Grenlandskommunene. Investeringene innen vann og avløp er avgjørende for å sikre innbyggerne trygge og robuste tjenester, men vil samtidig medføre økte kapitalkostnader i årene framover. Siden vann- og avløpsområdet drives etter selvkostprinsippet, skal kostnadene ikke belaste kommunens ordinære driftsbudsjett. Kapitalutgifter og øvrige kostnader må derfor finansieres gjennom kommunale vann- og avløpsgebyrer. Den betydelige investeringsveksten innen selvkostområdet vil dermed påvirke gebyrnivået i planperioden og også i årene etter økonomiplanperioden. Det vil være viktig å balansere behovet for nødvendige investeringer med hensynet til gebyrbelastningen for innbyggerne og næringslivet. Denne delen av investeringsporteføljen illustrerer samtidig betydningen av langsiktig planlegging, regionalt samarbeid og effektiv prosjektgjennomføring for å sikre bærekraftige løsninger og en ansvarlig økonomisk utvikling.

Oppsummert - overordnet

Driftskonsekvensene av LDIP handler i økonomiplanperioden først og fremst om å oppnå og opprettholde driftsbalanse, redusere avvik mellom budsjett og regnskap og sikre at tjenestene utvikles innenfor bærekraftige økonomiske rammer. Strukturendringer, endret tjenesteinnretning og mer effektiv ressursutnyttelse er sentrale virkemidler for å nå disse målene. Samtidig vil ikke framtidens utfordringer kunne løses gjennom strukturtilpasninger alene. En aldrende befolkning, begrenset tilgang på arbeidskraft og økende forventninger til tjenestene gjør det nødvendig å videreutvikle arbeidsmåter og organisering. Digitalisering, økt bruk av teknologi og kunstig intelligens, automatisering av administrative prosesser og bedre beslutningsstøtte vil være viktige virkemidler for å øke produktiviteten og frigjøre ressurser til tjenestene. Videre vil samarbeid med andre kommuner og regionale aktører bli stadig viktigere for å sikre tilgang til nødvendig kompetanse, gode fagmiljøer og kostnadseffektive løsninger. På flere områder kan interkommunalt samarbeid bidra til bedre ressursutnyttelse og økt gjennomføringsevne enn det den enkelte kommune kan oppnå alene.

Mulige/ alternative innsparingstiltak

Under hvert kommunalområde presenteres alternative innsparingstiltak som ikke er innarbeidet i kommunedirektørens forslag til budsjett og økonomiplan. Tiltakene har ingen økonomisk virkning i

økonomiplanperioden 2027-2030 med mindre de fremmes og vedtas gjennom den politiske behandlingen.

Det er ulike årsaker til at tiltakene ikke er foreslått gjennomført. Flere gjelder tilbud som ikke er lovpålagte, men som vurderes å ha stor verdi for innbyggerne gjennom forebygging, tidlig innsats og tjenester på lave nivåer i innsatstrappen. Andre tiltak har nylig vært gjenstand for politisk behandling eller bygger på tidligere politiske vedtak og initiativ.

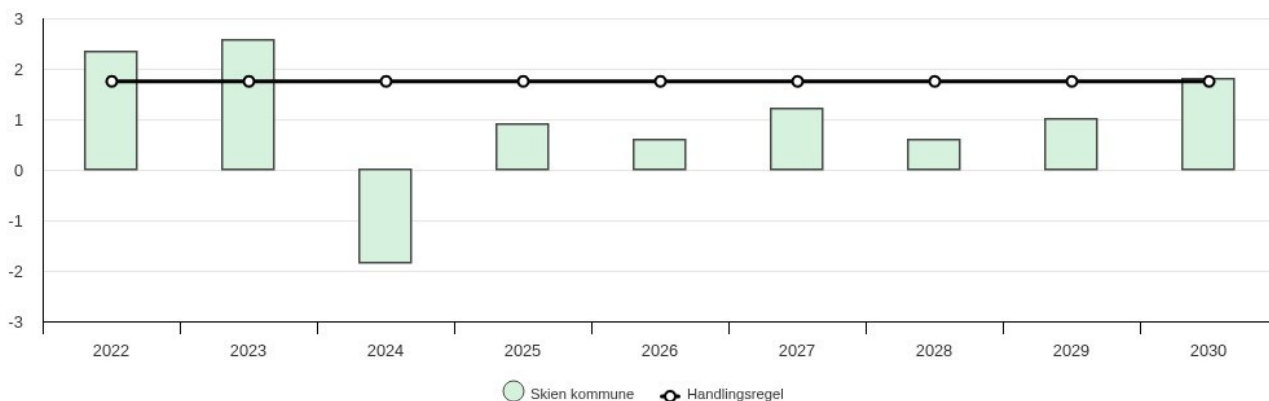
Selv om mange av tiltakene vurderes som faglig gode og samfunnsnyttige, er det nødvendig å synliggjøre også disse alternativene i en situasjon der kommunen står overfor betydelige økonomiske utfordringer. Oversikten skal bidra til å belyse hvilke handlingsalternativer som kan være aktuelle dersom ytterligere økonomiske tilpasninger blir nødvendige.

Enkelte tilskudd og støtteordninger er foreslått avviklet i kommunedirektørens innstilling og omtales under de respektive kommunalområdene. Andre er ikke foreslått avviklet, men er tatt inn som mulige alternativer dersom det oppstår behov for ytterligere innsparinger. Flere av tiltakene vil isolert sett ha begrenset økonomisk effekt, men samlet illustrerer de omfanget av de prioriteringene og avveiningene kommunen kan bli stilt overfor dersom den økonomiske situasjonen forverres eller behovet for omstilling øker.

Økonomisk utvikling i planperioden

Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter

Grafen er i %

Tabell	KOSTRA 2022	KOSTRA 2023	KOSTRA 2024	KOSTRA 2025	Budsjett 2026	Økplan 2027	Økplan 2028	Økplan 2029	Økplan 2030
Skien kommune	2,3 %	2,6 %	-1,8 %	0,9 %	0,6 %	1,2 %	0,6 %	1,0 %	1,8 %
Handlingsregel	1,8 %	1,8 %	1,8 %	1,8 %	1,8 %	1,8 %	1,8 %	1,8 %	1,8 %

Netto driftsresultat viser hvor mye av kommunens løpende inntekter som gjenstår etter at alle driftsutgifter, renter og avdrag er betalt. Resultatet utgjør kommunens viktigste kilde til oppbygging av fond og egenfinansiering av investeringer, og er dermed en sentral indikator på kommunens økonomiske bærekraft og handlefrihet.

Et positivt netto driftsresultat gir kommunen evne til å håndtere uforutsette hendelser, møte perioder med sviktende inntekter eller økte kostnader, samt bygge opp reserver for framtidige investeringer og

vedlikehold av kommunens realkapital. Tilstrekkelige driftsoverskudd er også en forutsetning for å bevare verdien av disposisjonsfondet over tid.

Fram til og med 2023 hadde Skien kommune netto driftsresultater som lå over kommunens finansielle måltall på 1,75 prosent av driftsinntektene. Høye skatteinntekter og ekstraordinært høye utbytter bidro til å styrke kommuneøkonomien, og disposisjonsfondet ble økt med 116 millioner kroner i 2022 og 130 millioner kroner i 2023.

I 2024 snudde utviklingen både i Skien og i store deler av kommunesektoren. Høyt kostnadspress, svakere skattevekst og økende renteutgifter bidro til et negativt netto driftsresultat på -1,8 prosent. Samtidig ble det brukt 147 millioner kroner av disposisjonsfondet for å opprettholde balansen i økonomien. KS viser til at den økonomiske situasjonen ble satt på spissen i 2024, da nær seks av ti kommuner gikk med underskudd. Dette ble snudd i 2025, men fortsatt mange kommuner med underskudd (en av tre). Hovedårsakene er fortsatt høy prisvekst, kraftig økte rentekostnader og et økende press på særlig helse- og omsorgstjenestene.

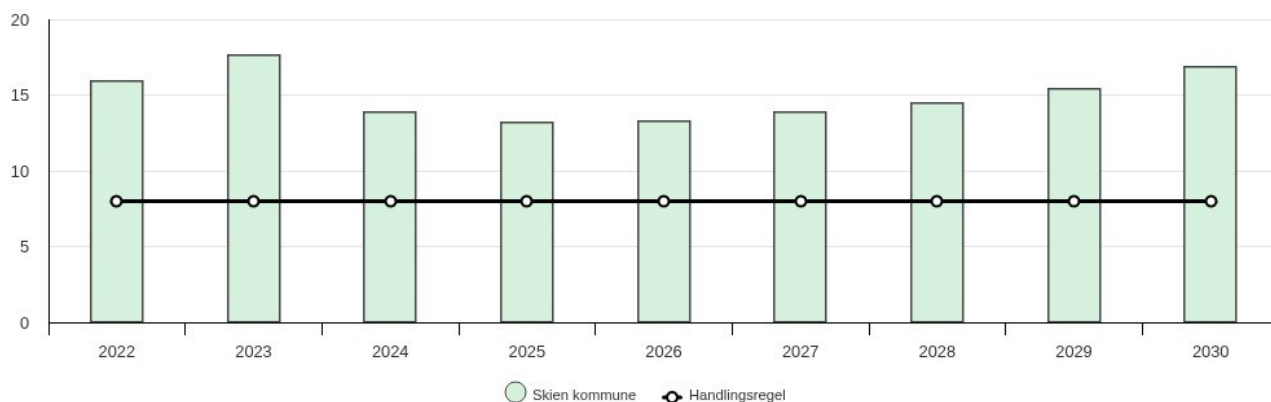
I 2025 bedret situasjonen seg igjen for Skien. Regnskapet viste et positivt netto driftsresultat på 56,5 millioner kroner, tilsvarende 0,9 prosent av driftsinntektene. Årsprognosen per andre tertial 2026 viser et netto driftsresultat på om lag 71 millioner kroner, som er 35 millioner kroner bedre enn revidert budsjett og 14 millioner kroner bedre enn prognosen ved første tertial. Resultatet er forbedret i 2026, men ligger fortsatt under kommunens langsiktige måltall om et netto driftsresultat på 1,75 prosent av driftsinntektene.

2027 blir igjen et krevende år for kommuneøkonomien. Statsbudsjettet legger opp til et stramt økonomisk opplegg for kommunesektoren, der veksten i frie inntekter er anslått til 2,6 milliarder kroner, mens beregnede demografikostnader utgjør 2,2 milliarder kroner. Dette gir et samlet økt handlingsrom på kun 0,4 milliarder kroner for kommunesektoren. Skiens beregnede andel av dette handlingsrommet er om lag 7 millioner kroner, noe som gir svært begrenset rom for nye satsinger. Samtidig bidrar innstramminger i toppfinansieringsordningen for ressurskrevende tjenester, reduserte skjønnsmidler og fortsatt høye rentekostnader til å forsterke det økonomiske presset.

For å opprettholde økonomisk bærekraft vil det derfor være nødvendig å gjennomføre ytterligere omstillings- og effektiviseringstiltak i planperioden. Prognosen for 2027 inkluderer ikke eventuelle gevinster fra salg av aksjer, tomter eller andre eiendeler. I tillegg vil utsatt alminnelig taksering av eiendommer i Skien, og den påfølgende utsettelsen av nye skattetakster i inntil tre år fra 2028, svekke kommunens inntektsgrunnlag gjennom planperioden. Som følge av dette forventes det tidligere kommuniserte målet om et netto driftsresultat på over 115 millioner kroner først å bli oppnådd mot slutten av planperioden.

Disposisjonsfond i % av brutto driftsinntekter

Grafen er i %

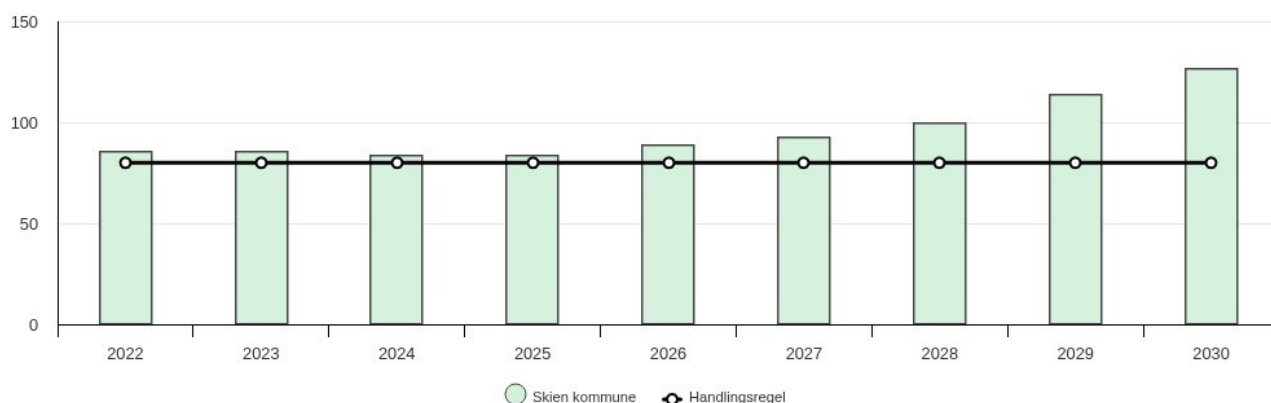

Tabell	KOSTRA 2022	KOSTRA 2023	KOSTRA 2024	KOSTRA 2025	Budsjett 2026	Økplan 2027	Økplan 2028	Økplan 2029	Økplan 2030
Skien kommune	15,9 %	17,6 %	13,9 %	13,2 %	13,3 %	13,9 %	14,5 %	15,4 %	16,9 %
Handlingsregel	8,0 %	8,0 %	8,0 %	8,0 %	8,0 %	8,0 %	8,0 %	8,0 %	8,0 %

Selv om disposisjonsfondet fortsatt ligger betydelig over kommunens måltall på 8 prosent av driftsinntektene, vil økende lånegjeld, høyere kapitalkostnader og et vedvarende press på kommuneøkonomien bidra til å redusere handlingsrommet i årene framover. I en slik situasjon blir det særlig viktig å bygge opp og opprettholde tilstrekkelige driftsresultater, slik at kommunen kan bevare sin økonomiske robusthet og evne til å håndtere framtidige utfordringer. Fondets størrelse målt som andel av brutto driftsinntekter reduseres gradvis gjennom økonomiplanperioden. Dette skyldes at resultatnivået i perioden er lavere enn det langsiktige måltallet for netto driftsresultat, og at resultatgrad måltallet først forventes nådd mot slutten av planperioden.

Netto lånegjeld i % av brutto driftsinntekter

Grafen er i %

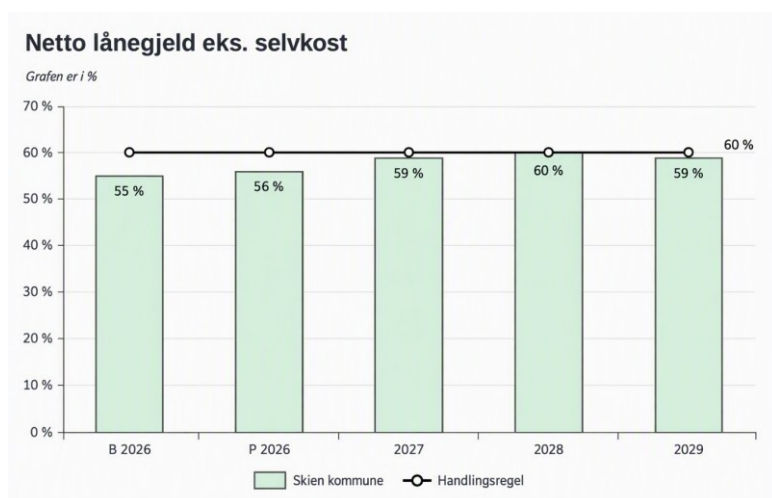

Tabell	KOSTRA 2022	KOSTRA 2023	KOSTRA 2024	KOSTRA 2025	Budsjett 2026	Økplan 2027	Økplan 2028	Økplan 2029	Økplan 2030
Skien kommune	85,5 %	85,1 %	83,3 %	83,6 %	88,4 %	92,5 %	99,2 %	113,9 %	126,6 %
Handlingsregel	80,0 %	80,0 %	80,0 %	80,0 %	80,0 %	80,0 %	80,0 %	80,0 %	80,0 %

Netto lånegjeld eks selvkost

Netto gjeldsgrad etter KOSTRA overvurderer belastningen på kommunens frie inntekter når en stor andel av gjelden er knyttet til selvkostområder som vann og avløp eller til videreutlån. Netto renteekspontert gjeld gir et bedre bilde av den gjelden som faktisk må betjenes over kommunens ordinære driftsbudsjett.

Selv om netto lånegjeld eksklusive selvkostområder og videreutlånte lån fortsatt forventes å ligge marginalt under måltallet på 60 prosent, viser utviklingen en økende gjeldsbelastning gjennom økonomiplanperioden. Når selvkostområdene tas med i beregningen, overstiger gjeldsgraden det målsatte taket på 80 prosent. Dette skyldes i stor grad de betydelige investeringene og det tilhørende låneopptaket knyttet til nytt sentralrenseanlegg. Det foreslås derfor å ha med en ytterligere indikator slik:

Vurdering av den økonomiske utviklingen

Beløp i 1000

	Budsjett 2026	Økonomiplan			
		2027	2028	2029	2030
Sum inntekter	-6 235 071	-6 471 932	-6 464 708	-6 486 035	-6 559 254
Sum utgifter	6 222 037	6 457 160	6 448 127	6 469 661	6 487 382
Brutto resultat	-13 033	-14 772	-16 582	-16 374	-71 872
Netto finansutgifter og inntekter	240 000	198 962	252 962	246 262	271 762
Motpost avskrivninger	-289 000	-260 000	-276 000	-296 000	-316 000
Netto resultat	-62 033	-75 810	-39 619	-66 112	-116 110
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	62 033	75 810	39 619	66 112	116 110
Årsresultat	-0	-0	-0	-0	0
Netto resultat i prosent av sum inntekter	1,0 %	1,2 %	0,6 %	1,0 %	1,8 %

Resultatet for 2027 er beregnet til 76 millioner kroner, mot 71 millioner kroner i prognosen for 2026.

For å møte de demografiske utfordringene knyttet til en økende eldre befolkning tilføres kommunalområdet Helse og mestring 40 millioner kroner i 2027. Styrkingen skal finansiere prioriterte tiltak, bidra til å håndtere tidligere års merforbruk og dekke økte kostnader som følge av den demografiske utviklingen. Flere nødvendige demografiltak har over tid ikke vært fullt ut finansiert. Tilførselen skal bidra til mer realistiske budsjetterammer og bringe området nærmere et økonomisk bærekraftig nivå.

Befolkningsframskrivingene viser samtidig en tydelig nedgang i antall barn og unge de kommende årene, og nedgangen er større enn lagt til grunn i forrige økonomiplan. Dette medfører lavere behov for kapasitet innen barnehage og skole, og det er derfor innarbeidet demografibaserte reduksjoner innen oppvekstområdet. Reduksjonene er imidlertid ikke tilstrekkelige til å finansiere den samlede styrkingen av Helse og mestring, da de økonomiske effektene av demografiendringene ikke er direkte overførbare mellom sektorene. Også BDK, OU og NAV har innarbeidet effektiviseringstiltak og innsparinger for å tilpasse driften til det økonomiske nivået i prognosen for 2026.

Resultatet i 2027 og resten av planperioden er videre påvirket av økt utbytte fra Skagerak Energi AS. Den positive effekten av høyere utbytte må imidlertid ses i sammenheng med økte energikostnader for kommunen som følge av høyere kraftpriser.

For årene 2028–2030 er det lagt til grunn et utbyttensnivå tilsvarende gjennomsnittlig ordinært mottatt utbytte de siste fem årene. Dette bidrar til å trekke resultatet ned sammenlignet med 2027. Resultatutviklingen påvirkes i tillegg av økende finanskostnader som følge av et høyt investeringsnivå og tilhørende låneopptak.

Eiendomsskatteinntektene forventes å øke gjennom planperioden, men veksten blir lavere enn lagt til grunn i økonomiplanen for 2026. Dette skyldes vedtaket om å utsette gjennomføringen av alminnelig taksering og dermed innføringen av nye skattetakster med inntil tre år fra 2028. Samtidig er det lagt til grunn en årlig inntektsvekst på om lag 10 millioner kroner som følge av nye anslag for eiendomsverdier på Gromstul og Googles etablering i kommunen.

Investeringer i økonomiplanen

De største investeringene i økonomiplanperioden er knyttet til skoleformål, nytt hjemmetjenestehus, nye boenheter innen habilitering og rus samt investeringer innen vann- og avløpssektoren. Særlig investeringene knyttet til etableringen av nytt sentralrenseanlegg vil representere betydelige beløp i årene framover.

Innen vann- og avløpsområdet forventes investeringer på om lag 5 milliarder kroner i løpet av de neste ti årene. En vesentlig del av dette er knyttet til etableringen av nytt sentralrenseanlegg gjennom det interkommunale selskapet som er etablert av Grenlandskommunene. Investeringene vil gradvis øke gjennom planperioden, med de største utbetalingene fra 2029 og videre utover på 2030-tallet.

Investeringene innen vann og avløp er nødvendige for å møte framtidige miljøkrav, sikre tilstrekkelig kapasitet og opprettholde en robust og fremtidsrettet infrastruktur. Siden vann- og avløpsområdet drives etter selvkostprinsippet, skal renter og avdrag knyttet til disse investeringene ikke belaste kommunens ordinære driftsbudsjett. Kostnadene vil i stedet bli finansiert gjennom kommunale vann- og avløpsgebyrer.

Investeringsprogrammet inneholder i tillegg en rekke tiltak som følger opp prioriteringene i revidert LDIP. Dette omfatter blant annet investeringer knyttet til strukturendringer innen oppvekstområdet, utvikling av nye bo- og omsorgsløsninger innen helse og mestring, arealeffektivisering, samlokalisering av tjenester og tiltak som understøtter digitalisering, teknologiutvikling og mer effektiv ressursutnyttelse. Samlet skal investeringene bidra til bærekraftige tjenester, bedre kapasitetsutnyttelse og et redusert behov for framtidig vekst i driftskostnadene. Merk alle beløp i investeringstabellene er oppgitt inklusiv merverdiavgift.

Investeringstabell for kommunen samlet

Andre investeringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan				Sum
	2027	2028	2029	2030	2027-30
Investeringsprosjekter					
Selskaper og annen felles drift					
Kirkebevaringsprogram/kirkevergen	10 000	5 000	9 000	6 000	30 000
Skien fritidspark - investeringsramme	3 600	5 000	9 700	5 000	23 300
Sum Selskaper og annen felles drift	13 600	10 000	18 700	11 000	53 300
Oppvekst					
Den digitale skole	13 125	13 125	13 125	13 125	52 500
Flerbrukshall ved Gimsøy ungdomsskole	0	0	0	6 250	6 250
Investeringer praktisk undervisning 5.-10. trinn	5 000	5 000	0	0	10 000
Retningsvalg Klyve barneskole og Kongerød ungdomsskole	2 500	62 500	187 500	125 000	377 500
Småprosjekter investeringer oppvekst	3 750	3 750	3 750	3 750	15 000
Utvidelse Buer skole	146 875	146 875	0	0	293 750
Sum Oppvekst	171 250	231 250	204 375	148 125	755 000
Helse og mestring					
32 boenheter ved Stevneplassen	3 750	76 250	0	0	80 000
Elbil ladestasjoner, infrastruktur	2 600	2 600	2 600	2 600	10 400
Forprosjekt ombygging Gulset sykehjem	3 125	0	0	0	3 125
Nytt hjemmetjenestehus ved Klosterskogen skole	12 500	125 000	0	0	137 500
Småprosjekter som understøtter driften helse og velferd	6 500	6 500	6 500	6 500	26 000
Utbygging av Stigertun – seks leiligheter	40 000	0	0	0	40 000
Utredning og planlegging av fremtidige omsorgsboliger	3 125	0	0	0	3 125
Utvide bofellesskap på Røymyr	2 500	35 000	0	0	37 500
Sum Helse og mestring	74 100	245 350	9 100	9 100	337 650
Organisasjon og Utvikling					
Investeringsramme KID -Digitaliseringsprosjekter	17 900	18 000	18 000	18 000	71 900
Sum Organisasjon og Utvikling	17 900	18 000	18 000	18 000	71 900
Byutvikling, drift og kultur					
Aksjon skoleveg	950	950	950	950	3 800
Arealeffektivisering administrasjonsbygg	2 500	2 500	2 500	2 500	10 000
Arealutvikling næring og bolig	10 336	10 336	10 336	10 336	41 344
Asfaltprogram 2026	5 000	0	0	0	5 000
Byutviklingsprosjekter	1 100	1 100	1 100	1 100	4 400
Forprosjekt parkering i sentrum	1 250	0	0	0	1 250
Infrastruktur i bakken	2 400	2 400	2 400	2 400	9 600
Innskudd Renseanlegg i Grenland IKS	1 920	0	0	0	1 920
Investering boliger	5 000	5 000	5 000	5 000	20 000
Investeringer Maskinforvaltning/transformasjon biogass	8 750	8 750	8 750	8 750	35 000
Investeringer Tollnes	6 500	0	0	0	6 500
Investeringsplan formålsbygg	9 500	9 500	9 500	9 500	38 000
Jernbanestoppsted i fjellet	0	0	15 000	0	15 000
Klima og energiplan	7 000	7 000	7 000	7 000	28 000
Klyvetunet bygges om til omsorgsboliger	22 400	0	0	0	22 400
Kommunal andel Bypakka	7 500	7 500	7 500	7 500	30 000
Ladeinfrastruktur Skien	1 250	1 250	1 250	1 250	5 000
Lekeplasser/rekreasjonsområder	2 000	2 000	2 000	2 000	8 000
Nytt bibliotek og besøkssenter	155 412	-0	0	0	155 412
Oppgradering av veger/bruere/sikkerhetstiltak	15 750	15 750	15 750	15 750	63 000
Reduksjon andel grusveger	2 500	2 500	2 500	2 500	10 000
Slambil	4 000	0	0	0	4 000
Småprosjekter investering BDK	6 100	6 100	6 100	6 100	24 400
Solceller i formålsbygg	0	12 500	0	0	12 500
Tilfluktsrom 4-årig	5 000	5 000	5 000	0	15 000
Transportabel strømgenerator	2 500	0	0	0	2 500
Uteområder skoler-barnehager- møtearena	600	600	600	600	2 400
Veg og gatelys i distriktene	525	525	525	525	2 100
Sum Byutvikling, drift og kultur	287 743	101 261	103 761	83 761	576 526

Handlingsprogram 2027-2030

Beløp i 1000

Beløp i 1000		Økonomiplan				Sum
Investeringsprosjekter		2027	2028	2029	2030	2027-30
Sentrale poster						
Egenkapital KLP		2 030	2 030	2 030	2 030	8 120
Egenkapital Skien pensjonskasse		15 700	16 800	17 900	17 900	68 300
Generell innsparing - ikke spesifisert		-12 000	-12 000	-12 000	0	-36 000
Sum Sentrale poster		5 730	6 830	7 930	19 930	40 420
Sum		570 323	612 691	361 866	289 916	1 834 796
Selvkost						
Beløp i 1000		Økonomiplan				Sum
Investeringsprosjekter		2027	2028	2029	2030	2027-30
Byutvikling, drift og kultur						
Sentralrenseanlegg		25 000	25 000	679 000	679 000	1 408 000
Vann og Avløp- investeringer		229 500	229 500	229 500	229 500	918 000
Sum Byutvikling, drift og kultur		254 500	254 500	908 500	908 500	2 326 000
Sum		254 500	254 500	908 500	908 500	2 326 000

Oversikt Investering og finansiering

Beløp i 1000

	Revidert budsjett 2026	Økonomiplan			
		2027	2028	2029	2030
Investeringer i varige driftsmidler	1 100 039	795 173	843 361	1 241 436	1 172 486
Tilskudd til andres investeringer	7 000	11 920	5 000	9 000	6 000
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	16 533	17 730	18 830	19 930	19 930
Sum finansieringsbehov	1 123 572	824 823	867 191	1 270 366	1 198 416
Kompensasjon for merverdiavgift	-141 824	-94 371	-112 016	-59 891	-44 141
Tilskudd fra andre	-104 785	-50 570	-57 070	-5 570	-5 570
Salg av varige driftsmidler	-12 000	-44 000	-47 000	-12 000	-8 000
Salg av finansielle anleggsmidler	-200 000	0	0	0	0
Bruk av lån	-577 166	-618 153	-632 275	-1 172 975	-1 120 775
Videreutlån	100 000	100 000	100 000	100 000	0
Bruk av lån til videreutlån	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000	0
Avdrag på lån til videreutlån	19 000	21 000	23 000	24 000	0
Mottatte avdrag på videreutlån	-19 000	-21 000	-23 000	-24 000	0
Overføring fra drift	-25 491	-17 730	-18 830	-19 930	-19 930
Bruk av bundne investeringsfond	-3 099	0	0	0	0
Bruk av ubundet investeringsfond	-59 207	1	0	0	0
Sum finansiering	-1 123 572	-824 823	-867 191	-1 270 366	-1 198 416
Sum finansieringsbehov	1 123 572	824 823	867 191	1 270 366	1 198 416
Sum finansiering	-1 123 572	-824 823	-867 191	-1 270 366	-1 198 416
Udekket finansiering	0	0	0	0	0

Om lag 77 prosent av brutto investeringer i økonomiplanperioden finansieres gjennom låneopptak. I tillegg vil merverdiavgiftskompensasjon finansiere om lag 7 prosent av investeringene.

Ibsenbiblioteket, som ferdigstilles i starten av planperioden, er delvis finansiert gjennom statlige tilskudd og bruk av frie investeringsfond. Dette reduserer kommunens lånebehov og bidrar til å begrense framtidige rente- og avdragskostnader. Prosjektet illustrerer betydningen av å kombinere ulike finansieringskilder for å opprettholde et høyt investeringsnivå uten tilsvarende vekst i lånegjelden.

Selv om kommunen mottar betydelige tilskudd og benytter andre finansieringskilder enn lån, er investeringsnivået i planperioden høyt. Dette innebærer at lånegjelden fortsatt vil øke i årene framover, særlig som følge av investeringer innen skole, helse og mestring samt vann- og avløpsområdet. Det er derfor viktig å balansere investeringsbehovene mot hensynet til framtidige renter, avdrag og kommunens langsiktige økonomiske handlingsrom.

Lånerammen for videreutlån av startlån fra Husbanken foreslås videreført med 100 millioner kroner, tilsvarende nivået i 2026. Startlån er et viktig boligpolitisk virkemiddel som bidrar til at husstander som ikke oppnår tilstrekkelig finansiering i det ordinære kredittmarkedet, kan etablere seg i egen bolig. Ordningen bidrar til økt sosial bærekraft, stabil bosituasjon og større økonomisk trygghet for den enkelte husstand. Ved tildeling av startlån foretas det en grundig vurdering av lånesøkers økonomi og evne til å betjene lånet over tid. De senere årene har høyere rentenivå og strengere krav til betjeningsevne redusert antallet husstander som kvalifiserer for lån, noe som er en viktig årsak til at utlånsvolumet har ligget under tilgjengelig låneramme. Erfaringene viser samtidig at tapene på startlån er svært lave. Ordningen innebærer derfor begrenset økonomisk risiko for kommunen, samtidig som den bidrar til at flere innbyggere kan oppnå en varig og egnet bosituasjon. Kommunedirektøren vurderer det som hensiktsmessig å opprettholde en låneramme på 100 millioner kroner for å sikre tilstrekkelig kapasitet dersom etterspørselen etter startlån skulle øke i planperioden.

Salg av varige driftsmidler og anleggsmidler

I økonomiplanen er det lagt inn en årlig forutsetning om salg av eiendommer på 4 millioner kroner. Dette omfatter ordinært salg av eiendommer som ikke lenger er nødvendige for kommunens tjenesteproduksjon. Salg av boliger og eventuelle næringseiendommer inngår ikke i denne forutsetningen.

Det legges videre til grunn salg av Bølehøgda skole som følge av foreslått samlokalisering av Bølehøgda og Buer skole. Tiltaket er en del av arealeffektiviseringen og strukturtilpasningene som følger av LDIP. Salgsverdien er foreløpig anslått til 35 millioner kroner. Dette vurderes som et forsiktig estimat, og den endelige verdien vil avhenge av framtidig bruk og markedsforhold på salgstidspunktet.

Økonomiplanen bygger videre på forutsetningen om salg av aksjene i Bjorstaddalen Næring AS og mulig realisering av verdier knyttet til datasentertomten på Bolvik. Eventuelle salgsinntekter er omtalt tidligere i dokumentet.

Klima

Klima- og energiarbeidet i planperioden

Bakgrunn

I juni 2025 meldte Norge inn sitt nye klimamål for 2035, om å redusere klimagassutslippene med minst 70–75 prosent i 2035, sammenlignet med 1990. Innen 2050 skal Norge bli et lavutslippssamfunn der det meste av utslipp skal kuttes. Dette krever betydelig innsats, også av kommunene.

Klimainnsats i en kommune omfatter å redusere klimagassutslipp gjennom egen virksomhet og innenfor kommunegeografien. Det omfatter å arbeide med konsekvenser av klimaendringer og arbeid med klimatilpasning. Det omfatter også arbeid med å redusere utslipp, og å øke opptak av CO₂ gjennom forvaltning av arealer. Tredelingen klimatilpasning, klimagassutslipp, og utslipp/opptak i areal danner rammen for klimaarbeidet i kommunen, og er innsatsområdene i rulleringen av ny klima- og energiplan som starter i 2027.

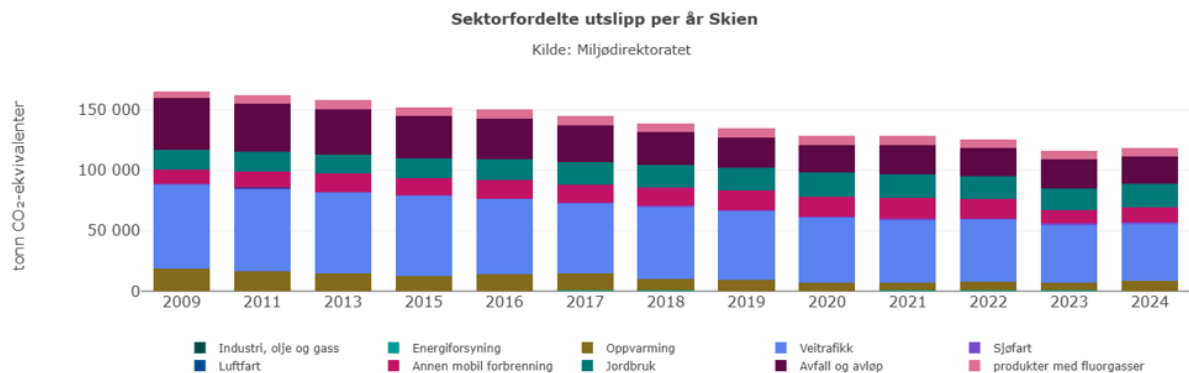
Kommunen bidrar gjennom rollen som lokal planmyndighet, som eier av bygg og anlegg, som grunneier, innkjøper, tjenesteleverandør, politisk aktør og samfunnsutvikler. Kommunen har samtidig en viktig pådriverrolle overfor Skiens-samfunnet. Kommunen driver holdningsskapende arbeid, formidler kunnskap og motiverer til handlinger gjennom blant annet tilskuddsordninger og ved å fremme klimavennlige valg.

I kommende periode skal kommunen rullere klima- og energiplanen, og sette differensierte mål og tiltak for klimaarbeidet. Under vises hvordan klima vil organiseres i ny plan.

Figur 1: Tematisk organisering av klima i ny klima- og energiplan (Kilde: Skien kommune)

Klimastatus

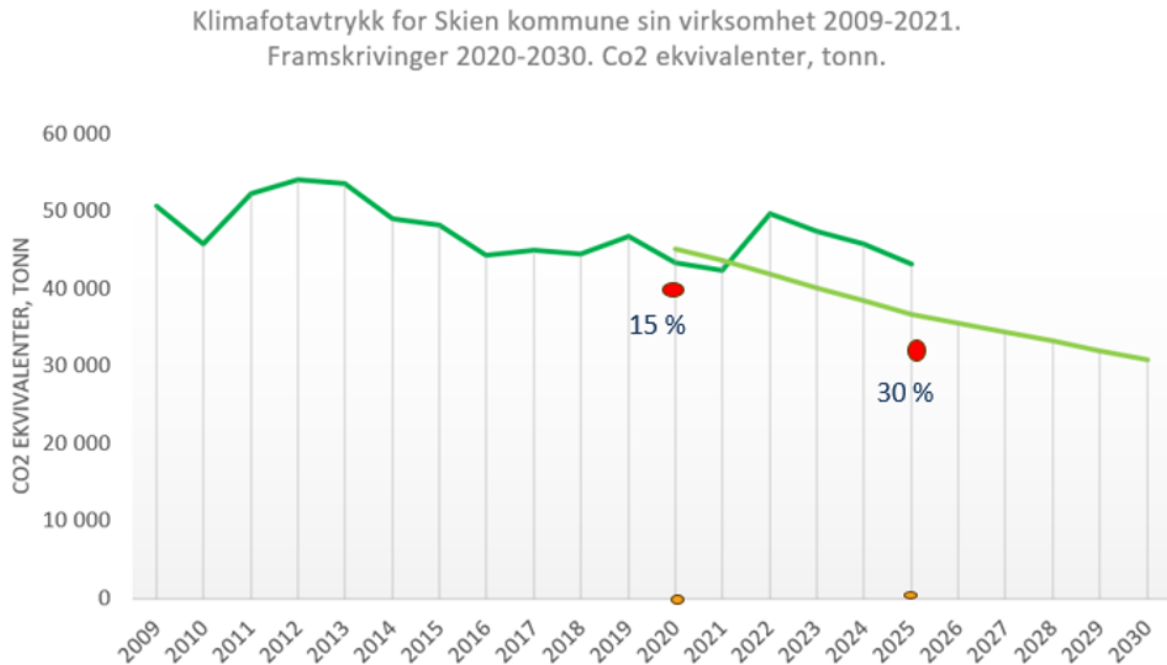

(Kilde: Miljødirektoratet)

Figuren over viser utslippstall for Skien kommune som samfunn (geografiske utslipp). Tallene fra 2024 er de nyeste tallene fra Miljødirektoratet.

Utslippene ble redusert 2022 til 2023 med -8,7 %. Fra 2023 til 2024 økte utslippene med 1.3 %. En mulig årsak er økt byggeaktivitet og bruk av fossilt drivstoff til bygg, anlegg og transport. Sektoren annen mobil forbrenning (rosa søyle) viser en økning på 10 prosent fra 2023 til 2024. Sektoren omfatter utslipp som stammer fra bruk av avgiftsfri diesel og bensin til ikke-veigående maskiner som for eksempel traktorer, anleggsmaskiner og snøscootere. Sektoren viser store variasjoner mellom årene, særlig innen “bygg og anlegg” og “andre næringer”. Det skyldes at utslippene i stor grad er knyttet til aktivitet i markedet, og gjenspeiler bygge- og investeringstiltakene innenfor kommunen. Av store byggetiltak er bl.a. utbygging på Gromstul.

Målene i gjeldende klima- og energiplan er 20 % reduserte utslipp innen 2020 og 35 % reduserte utslipp innen 2025, sett i forhold til 2015. Målet for 2020 er nådd, mens målet for 2025 kan være vanskelig å nå. Utslippstallene fra Miljødirektoratet for 2025 er ventet i 2027. Det vil da bli klart om Skien kommune har klart å nå utslippsmålene i Klima- og energiplanen (2018-2025).

(Kilde: KOSTRA, Skien kommune)

Figuren over viser klimautslippene som følger av Skien kommunes egen aktivitet, og tilhørende utslippsmål. Den mørkegrønne linjen er en beregning av faktiske klimagassutslipp, basert på økonomisk forbruk. Den lysegrønne linjen er framskrivinger for utslippene, basert på tiltak som ble lagt inn da planen ble laget. Kort fortalt kan man si at utslippet følger aktiviteten. Vi hadde en nedgang i utslipp i 2020 og 2021, som muligens kan forklares med korona og mindre aktivitet. Økningen i 2022 kan blant annet forklares av økt byggeaktivitet, blant annet Kverndalen bo- og dagsenter. Det er en tydelig nedgang etter 2022. Men kommunen har en høy byggeaktivitet, og vi vil lite sannsynlig nå vårt utslippsmål. Økonomibasert klimaregnskap speiler ikke klimatiltakene, men det er en kilde til å forstå kommunens fotavtrykk. Det skal anskaffes nytt system for klimaregnskap.

Tiltak for å redusere klimagassutslipp

Egen virksomhet

Skien kommune som virksomhet har direkte og indirekte klimagassutslipp gjennom både drift og investeringer. Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ) sin liste over særlige klima- og miljøhensyn og kommunens årsrapportering for klima peker på hvilke tiltaksområder mellomstore kommuner som Skien bør jobbe med for å kutte utslipp:

- Bygg, anlegg og eiendom
- Utslippsfire byggeplasser, materialbruk og energi

- Transport og logistikk
- Transporttjenester og omstilling av egen maskinpark
- Produktinnkjøp- og sirkulærøkonomi
- Møbler, IKT- utstyr og forbruksprodukter

Årsrapport 2025 for Skien kommune viser potensiale for utslippskutt innenfor bygg, anlegg og eiendom. Kommunen kan påvirke dette gjennom f.eks. å sette klimakrav ved innkjøp, utslippsfrie løsninger i bygge- og anleggsarbeid, og klimavennlig drift og vedlikehold.

Forprosjektet Sirkulære løsninger (2025-2026) viser at kommunen har betydelig potensiale for besparelser ved å benytte møbler og inventar som allerede er innkjøpt og i kommunens eie, framfor å kjøpe nytt. Kommunen sparer både i kroner, i redusert avfall og i klimagassutslipp. Rapporten peker på behov for felles organisering og logistikk for å utnytte en større del av potensialet. Gjenbruk og lenger levetid for produkter og løsninger er derfor viktige premisser i innkjøpstrategi, prosjektplanlegging og forvaltning for kommunen. Tiltaket som gir størst klimaeffekt er likevel å unngå et høyere forbruk. En nøye vurdering av hva som skal kjøpes og investeres er den klare føringen for klimaarbeidet gjennom det nasjonale UFF-prinsippet (Unngå, flytte, forbedre).

Det er fortsatt et stort potensiale for å videreutvikle ENØK-arbeidet i kommunens eiendoms- og driftsportefølje. Kommunen har god erfaring med systematisk arbeid med ENØK-tiltak i kommunale bygg. Siden 2011 er det gjennomført mer enn 300 ENØK-tiltak i skoler, sykehjem idrettshaller, barnehager, som har bidratt til å redusere kommunens strømforbruk med 20 prosent. Dette bidro til å nå målet i gjeldende klima- og energiplan om 20 prosent redusert strømforbruk innen 2030, allerede i 2025. I kommende rullering av klima- og energiplanen vil det jobbes videre med tiltak for å redusere energiforbruk i egen virksomhet.

Det er satt av 7 millioner kroner i investeringsmidler til oppfølging av tiltak i klima- og energiplanen. Dette gis som årlige tilskudd, forutsatt budsjettvedtak. Målet med tildelingene er å fremme klimavennlige løsninger som gir reelle utslippskutt og besparelser.

Geografisk område

Geografiske klimagassutslipp viser til kommunesamfunnets klimafotavtrykk. Miljødirektoratet leverer klimaregnskap for dette til alle landets kommuner (Årsrapport 2025).

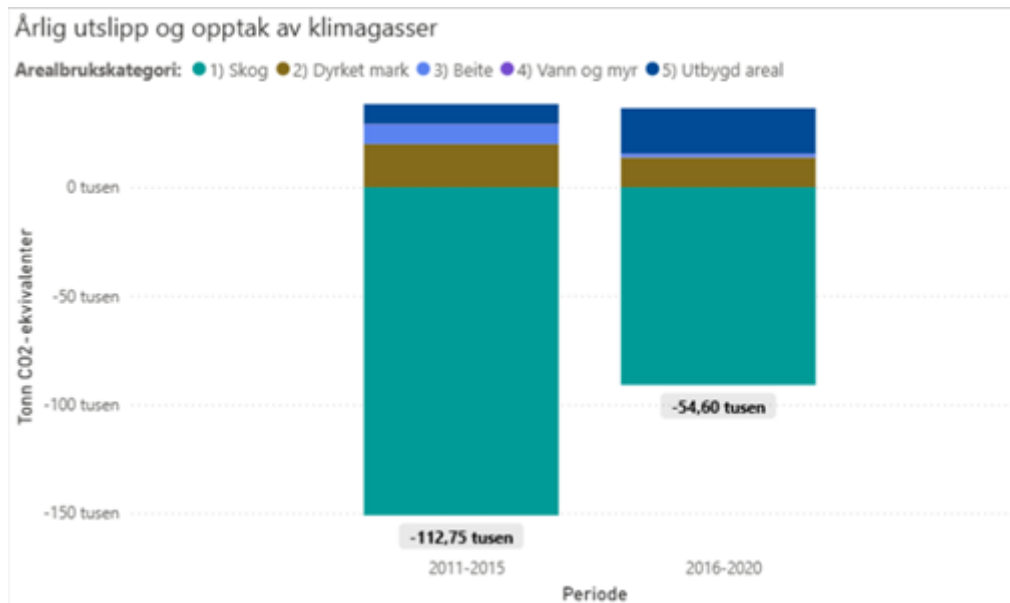
Veitrafikk står for 44 prosent av utslippene i Skien kommune. Utslippene fra personbiler er størst, og utgjør omtrent en fjerdedel av det totale utslippet til kommunen. Personbiler har samtidig hatt den største reduksjonen i utslipp over tid, i hovedsak som følge av innfasing av elektriske biler. Samtidig viser tall fra Bypakke Grenland at trafikkmengden ikke er redusert.

Forpliktelse til nullvekstmålet og Bystrategi Grenland-samarbeidet er det viktigste virkemiddelet kommunen har til påvirke utslippene knyttet til veitrafikk lokalt. Investeringene gjennom Bypakke Grenland fase 2 er viktige tiltak i neste budsjettperiode, for å legge til rette for at de som kan, velger gange, sykkel eller kollektivtransport fremfor bil.

Arealbruk

Mål og tiltak for utslipp og opptak fra arealbruk er ikke inkludert i kommunens klimaregnskap og klimabudsjett i dag. Kunnskap om karbonlagring er en viktig del av å jobbe med utslippsregnskapet til kommunen. Tall fra Miljødirektoratet viser gjennomsnittlig årlig utslipp og opptak over en 5-års periode. Skien kommune hadde i perioden 2011-2015 et netto opptak av klimagasser på ca. 112 750 CO₂e, mens

det for perioden 2016-2020 var netto opptak av klimagasser på ca. 54 600 CO₂e. Det er i hovedsak skog som sørger for opptaket i kommunen.

Figur 2: Årlig utslipp og opptak av klimagasser fra skog og arealbruk (Kilde: Miljodirektoratet.no)

Hvorvidt klimagasser kommer fra utslipp i natur eller fra menneskeskapt aktivitet har ingen betydning mht. utslipp i atmosfæren. Nye føringer og verktøy for å måle utslipp er utviklet gjennom de siste årene. Bl.a. ble nytt verktøy for klimagassberegning av arealendringer i norske kommuner innført i 2026, og er nå metodeverktøy i Konsekvensutredninger etter plan- og bygningsloven. Skien kommune benytter verktøyet i plansaker. Naturen i seg selv spiller en viktig rolle i klimatilpasningen, og ny klima- og energiplan vil legge til grunn oppdatert kunnskap på feltet.

Klimatilpasning

Klimatilpasning handler om å tilpasse samfunnet til konsensene av klimaendringene. Økning i temperatur har negative følger som kommunen må legge til grunn i sin planlegging. Konsekvenser av klimaendringer påføres kommunen i form av bl.a. skader på infrastruktur og bygg, men også økning i uønskede arter (bl.a. flått, hjortelusflue) og økning i usikkerhet og alvorlige hendelser (bl.a. flom, ras) som påvirker folkehelsen.

Klimatilpasning berører kommunens planarbeid, både arealplanleggingen og løpende teknisk planlegging, og kommunens beredskaps- og krisehåndtering. Det omfatter også landbruket, gjennom arbeidet med stabil og økt selvforsyning. Mye klimatilpasningsarbeid er allerede igangsatt og håndteres innenfor sektorene. Samtidig er det behov for å utvikle tverrfaglige løsninger som sikrer at det er tiltakene med størst utslippsreduksjon, økonomiske besparelser og økt attraktivitet som gjennomføres. Potensialet for økonomiske besparelser er stort ved å være i forkant av hendelser og negativ utvikling skapt av klimaendringene.

Kommunens tjenesteområder

Selskaper og annen felles drift

Rammeoversikt

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2027	2028	2029	2030
Opprinnelig budsjett	240 503	240 503	240 503	240 503
Sum Vedtak forrige periode	-244 743	-242 031	-241 469	-241 469
Sum Budsjettendring i år	-456	-456	-456	-456
Sum Lønns- og prisvekst	6 412	6 412	6 412	6 412
Konsekvensjusteringer	-238 787	-236 075	-235 513	-235 513
Konsekvensjustert ramme	1 716	4 428	4 990	4 990
Tilskudd mv i driftsrammene				
Eierbidrag Grenland brann og redning (GBR) IKS	71 723	71 723	71 723	71 723
Eierbidrag Renovasjon i Grenland IKS (RIG) IKS	85 822	85 822	85 822	85 822
Eierbidrag Sør-Øst 110 IKS	4 471	4 471	4 471	4 471
Ibsenhuset AS	11 782	11 782	11 782	11 782
Ibsenhuset AS, investeringsformål	1 500	1 500	1 500	1 500
Kirkevergen i Skien	33 878	33 878	33 878	33 878
Samarbeidsrådet for tros- og livssyn (STL)	25	25	25	25
Skien Fritidspark KF - brutto bidrag	53 225	53 225	53 225	53 225
Skien Fritidspark KF - Tilskudd til vedlikehold	2 825	0	0	0
Skien Fritidspark KF, - inntektsbidrag	-25 800	-25 800	-25 800	-25 800
Telemark museum	4 201	4 201	4 201	4 201
Telemark og Vestfold regionteater AS - Teater Ibsen AS	5 334	5 334	5 334	5 334
Vestfold og Telemark kommunerevisjon IKS	3 246	3 246	3 246	3 246
Vestfold Telemark Reiseliv AS, kjøp av tjenester	1 639	1 639	1 639	1 639
Sum Tilskudd mv i driftsrammene	253 871	251 046	251 046	251 046
Nye tiltak og realendringer	253 871	251 046	251 046	251 046
Ramme 2027-2030	255 587	255 474	256 036	256 036

Tilskudd mv i driftsrammene

Eierbidrag Grenland brann og redning (GBR) IKS

Skien kommune er sammen med Porsgrunn, Bamble, Siljan, Kragerø og Drangedal eier av Grenland Brann og Redning (GBR) IKS. I økonomiplanperioden vil resultatene fra selskapets beredskapsanalyse danne et viktig grunnlag for den videre utviklingen av brann- og redningstjenesten, herunder organisering, bemanning og dimensjonering av utstyr og beredskap. Samtidig forventes det at selskapet arbeider målrettet med effektivisering og kostnadskontroll. Økonomiplanen forutsetter at stordriftsfordeler, bedre ressursutnyttelse og eventuelle strukturelle tiltak over tid bidrar til en mer kostnadseffektiv tjeneste, samtidig som kravene til forsvarlig beredskap ivaretas.

Eierbidraget til GBR er budsjettet til 60,8 millioner kroner i 2027, som er 6,8 millioner kroner høyere enn i 2026. Økningen skyldes i hovedsak økte pensjonskostnader og merutgifter som følge av det sentrale lønnsoppgjøret utover den kostnadsveksten som er kompensert gjennom kommunesektorens inntektsrammer. Tabellen nedenfor viser fordelingen av eierbidraget mellom deltakerkommunene samt de viktigste kostnadsdriverne bak økningen.

	Opprinnelig budsjett 2026	Justert deflator 2026 fra RNB	Pensjons- utgifter 2024-2026	Sentralt lønnsoppgjør 2026	Deflator 2027	Budsjett 2027 -->
Bamble	24 256	141	486	585	968	26 436
Drangedal	7 035	41	139	167	280	7 662
Kragerø	19 130	112	356	428	761	20 787
Porsgrunn	63 332	369	1 262	1 518	2 526	69 008
Siljan	2 155	13	81	97	90	2 436
Skien	53 970	315	1 929	2 321	2 224	60 759
Sum	169 878	992	4 252	5 116	6 850	187 087

Kommunenes samlede finansiering av Grenland Brann og Redning IKS består både av eierbidrag og betaling for feietjenester. I 2027 er feietjenester beregnet å utgjøre 10,964 millioner kroner.

Eierbidrag Renovasjon i Grenland IKS (RIG) IKS

Forslaget til eierbidrag fra RIG bygger på selskapets handlingsprogram, som ble utarbeidet før framleggelsen av statsbudsjettet for 2027. Selskapets handlingsprogram legger til grunn en deflator på 3,1 prosent.

Eierbidrag Sør-Øst 110 IKS

Eierbidraget til Sør-Øst 110 IKS er foreløpig prisjustert med forventet deflator. Ettersom selskapet ennå ikke har lagt fram budsjett for 2027, er det endelige eierbidraget ikke avklart.

Ibsenhuset AS

For å bidra til kommunens samlede effektiviserings- og innsparingstiltak er tilskuddet til Ibsenhuset AS i 2027 holdt nominelt uendret og er derfor ikke justert for forventet pris- og lønnsvekst.

Ibsenhuset AS, investeringsformål

I tilskuddet til Ibsenhuset AS inngår en tidligere vedtatt varig styrking på 1,5 millioner kroner, som skal bidra til at selskapet kan håndtere enkelte løpende investeringsbehov innenfor eget driftsbudsjett. Beløpet er videreført uendret og er ikke justert for pris- og lønnsvekst i 2027.

Kirkevergen i Skien

Kommunens tilskudd til Kirken er ikke deflatorjustert i 2027. Manglende pris- og lønnskompensasjon er lagt inn som et effektiviseringskrav og forutsetter at kirken tilpasser drift, vedlikehold og eventuelle mindre investeringsbehov innenfor vedtatt tilskuddsramme.

For å utløse statlige tilskudd gjennom kirkebevaringsprogrammet ved Skien kirke og Gjerpen kirke må kommunen bidra med egenfinansiering. Det er et betydelig behov for nødvendige utbedringsarbeider ved begge kirkene, blant annet av hensyn til sikkerhet og bevaring av bygningsmassen. Kommunens bidrag til kirkebevaring er lagt inn med 7 millioner kroner i 2027, 2 millioner kroner i 2028, 6 millioner kroner i 2029 og 3 millioner kroner i 2030.

Skien kirkelige fellesråd har i 2026 arbeidet med en nedskalering av prosjektet Gulset urnelund. Det er sett på muligheten for å dele prosjektet i flere byggetrinn. Kalkyle for 1.byggetrinn er på 16,9 millioner kroner. Skien kommune har i dag tilstrekkelig kapasitet for ordinære urnegraver i felt. For gravformen, navnet minnelund, er situasjonen mer utfordrende, ettersom etterspørselen har vært merkbart økende i de seinere år. Dersom Gulset urnelund ikke realiseres innenfor fire års perioden, vil framtidige kapasitetsutvidelser for navnet minnelund måtte gjennomføres på eksisterende gravplasser, og påstart av urnelund på Gulset kan utsettes til 2031 med begrunnelse at det kan gjøres mindre investeringer på eksisterende minnelunder.

Samarbeidsrådet for tros- og livssyn (STL)

Flyttet fra opprinnelig budsjett til eget tiltak

Skien Fritidspark KF - brutto bidrag

Tilskuddet til Skien Fritidspark KF følger vedtatt budsjett i foretaket. For Skien kommune innebærer dette at netto tilskudd øker med om lag 3,1 prosent fra 2026 til 2027.

Skien Fritidspark KF - Tilskudd til vedlikehold

Tiltaket omfatter en styrking av driftsrammen for å gjennomføre de mest kritiske vedlikeholdstiltakene ved badeanlegget i Skien Fritidspark, jf. BYS 107/26. Tiltakene gjelder sentrale tekniske installasjoner med avgjørende betydning for vannkvalitet, driftssikkerhet og forsvarlig drift av anlegget. Dette er nødvendige vedlikeholdstiltak som ikke kan håndteres innenfor eksisterende rammer, og som skal redusere risikoen for teknisk svikt, uforutsette kostnader og midlertidig stenging av bassengfunksjoner. Det er foreløpig kun innarbeidet midler i 2027. Behov og finansiering for resten av økonomiplanperioden vil vurderes nærmere i dialog med selskapet og styret, herunder hvordan vedlikeholdsetterslepet skal håndteres og finansieres.

Skien Fritidspark KF, - inntektsbidrag

Skien Fritidspark KF betaler en beregnet leie til Skien kommune. Kommunens netto finansiering av foretaket må derfor vurderes ut fra både brutto tilskudd og leieinntektene. Leiebeløpet er prisjustert med 3,1 prosent i 2027.

Telemark museum

Tilskuddet til Telemark Museum er deflatorjustert i 2027 og opprettholder dermed sin realverdi sammenlignet med 2026.

Telemark og Vestfold regionteater AS - Teater Ibsen AS

Fra 2027 trer Vestfold fylkeskommune ut som eier av Teater Ibsen. Samtidig har Telemark Utviklingsfond innvilget et toårig tilskudd på til sammen 10,6 millioner kroner. I statsbudsjettet for 2027 har Kultur- og likestillingsdepartementet lagt til grunn at tilskuddet fra Telemark Utviklingsfond inngår som en del av den regionale finansieringsandelen på 30 prosent. Dette reduserer behovet for økte bidrag fra Skien kommune og Telemarks fylkeskommune som følge av Vestfold fylkeskommunes uttrekken.

I budsjettforslaget for 2027 er tilskuddet til Teater Ibsen videreført fra 2026 og deflatorjustert med 3,8 prosent for å kompensere for forventet pris- og lønnsvekst.

Vestfold og Telemark kommunerevisjon IKS

Eierbidraget til Vestfold og Telemark kommunerevisjon IKS er justert med 2,5 prosent i tråd med styrevedtak av 15. september 2026. Ettersom justeringen er lavere enn forventet pris- og lønnsvekst i kommunesektoren, forutsetter budsjettet at selskapet realiserer effektiviseringsgevinster og håndterer deler av kostnadsveksten innenfor eksisterende rammer.

Vestfold Telemark Reiseliv AS, kjøp av tjenester

Avtalen løper ut og det skal gjennomføres ny konkurranse.

Investeringstabell

Beløp i 1000

	Økonomiplan				Sum Økonomiplan
Investeringsprosjekter	2027	2028	2029	2030	2027-30
Kirkebevaringsprogram/kirkevergen	10 000	5 000	9 000	6 000	30 000
Skien fritidspark - investeringsramme	3 600	5 000	9 700	5 000	23 300
Sum investeringsprosjekter	13 600	10 000	18 700	11 000	53 300

Kommunedirektør

Innledning

Området omfatter Grenlandssamarbeidet, kommuneadvokat og samfunn og beredskap. Enhetene ivaretar oppgaver innen regional utvikling og samarbeid, juridisk rådgivning samt samfunnssikkerhet og beredskap.

Status

Samfunnssikkerhet og beredskap

Samfunnssikkerhet handler om samfunnets evne til å forebygge og håndtere hendelser som truer liv, helse og grunnleggende samfunnsfunksjoner. Hendelsene kan skyldes naturgitte forhold, tekniske eller menneskelige feil eller tilsiktede handlinger. Skien kommune har et overordnet ansvar for å ivareta innbyggernes sikkerhet og trygghet gjennom forebygging, beredskapsplanlegging og krisehåndtering. Arbeidet krever en helhetlig tilnærming på tvers av kommunens virksomheter og i samarbeid med andre myndigheter, næringsliv og frivillige organisasjoner. Risiko- og sårbarhetsanalyser skal gi grunnlag for forebyggende tiltak og beredskapsplanlegging. Samfunnssikkerhet må samtidig inngå i kommunens arealplanlegging, tjenesteutvikling og forvaltning av kritisk infrastruktur.

Utviklingstrekk og risikobilde

Et mer sammensatt risikobilde stiller økte krav til kommunens forebyggende arbeid og evne til å opprettholde nødvendige tjenester under kriser. Ekstremvær, flom, skogbrann og langvarige avbrudd i strømforsyning og elektronisk kommunikasjon kan påvirke både framkommelighet, kritisk infrastruktur og kommunal tjenesteyting. Flere eldre og økt behov for helse- og omsorgstjenester gjør det særlig

viktig å planlegge for tilstrekkelig bemanning og kontinuitet ved langvarige hendelser. Innbyggere som er avhengige av hjelp, medisiner eller strøm til nødvendig utstyr, kan være spesielt utsatt ved bortfall av ordinære tjenester. Beredskapsplanleggingen må derfor ivareta både tjenestenes drift og behovene til sårbare grupper. Digitalisering gir nye muligheter, men øker også avhengigheten av strøm, elektronisk kommunikasjon og digitale systemer. Samtidig innebærer den sikkerhetspolitiske situasjonen at kommunene må planlegge for alvorlige og langvarige hendelser, også sikkerhetspolitisk krise og krig. Dette forsterker behovet for alternative drifts- og kommunikasjonsløsninger, tydelig informasjon til innbyggerne og godt samvirke med øvrige beredskapsaktører.

Status i beredskapsarbeidet

Skien deltar i det regionale beredskapssamarbeidet i Grenland. Kommunene samarbeider om forbedring og kvalitetsutvikling av beredskapen og om å kunne støtte hverandre ved større ulykker og kriser. Samarbeidet omfatter også felles beredskapsinformasjon til innbyggerne, utarbeidet sammen med blant andre Statsforvalteren, politiet, Sivilforsvaret og Industrieredskapsrådet i Grenland. Grenland Brann og Redning (GBR) IKS ivaretar brann- og redningstjenester for Skien som del av et interkommunalt samarbeid. Kommunen har også informasjon til innbyggerne om befolkningsvarsling, egenberedskap, tilfluktsrom og faste oppmøtesteder ved langvarig bortfall av elektronisk kommunikasjon. Disse ordningene bidrar til at innbyggerne kan få informasjon og hjelp også når ordinære kommunikasjonskanaler ikke er tilgjengelige. Det videre arbeidet må bygge på oppdaterte risiko- og sårbarhetsvurderinger, øvelser og erfaringer fra hendelser. Sentrale behov er å sikre sammenheng mellom overordnet beredskapsplanlegging og virksomhetenes planer, avklare avhengigheter mellom tjenester og følge opp behovet for reserveløsninger. God egenberedskap blant innbyggerne kan samtidig frigjøre kommunale ressurser til dem som trenger mest hjelp under en krise.

Rammeoversikt

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2027	2028	2029	2030
Opprinnelig budsjett	9 741	9 741	9 741	9 741
Sum Vedtak forrige periode	1 032	1 032	1 032	1 032
Sum Budsjettendring i år	294	294	294	294
Sum Lønns- og prisvekst	-1	-1	-1	-1
Konsekvensjusteringer	1 325	1 325	1 325	1 325
Konsekvensjustert ramme	11 066	11 066	11 066	11 066
Nye tiltak				
Statsbudsjett - innlemming av øremerkede tilskudd sekretærfunksjon helsesamarbeidet	114	114	114	114
Sum Nye tiltak	114	114	114	114
Nye tiltak og realendringer	114	114	114	114
Ramme 2027-2030	11 180	11 180	11 180	11 180

Nye tiltak

Statsbudsjett - innlemming av øremerkede tilskudd sekretærfunksjon helsesamarbeidet

Det øremerkede tilskuddet til sekretariatsfunksjonen for helsesamarbeidene er innlemmet i rammetilskuddet. Bortfallet av tilskuddsordningen er dermed kompensert gjennom kommunens frie inntekter.

Oppvekst

Dette skal vi oppnå

Temaplanen for oppvekst gir en innramming for arbeidet i planperioden. Temaplanen er delt inn i tre hovedområder:

- Framtidens læring
- Inkludering og deltakelse
- **Individuell opplæring** og inkluderende praksis

Følgende delmål er gjeldende:

- Alle barn og unge opplever læringsarenaer kjennetegnet av mestring, trivsel, faglig og sosial utvikling.
- Alle elever skal ha faglig progresjon.
- Alle skoler skal ha positiv resultatutvikling over tid.
- Alle barn og unge opplever å ha en meningsfull hverdag og fritid.
- Skien kommune deltar i forpliktende samarbeid med gravide, barn og unge, foresatte, frivilligheten og andre aktører.
- Alle barnehager og skoler skal være demokratibyggende arenaer der demokratiet leves, utvikles og legitimeres.
- Samhandlingene skal foregå der barn og foresatte er.
- Flere barn og unge får sitt barnehage- og skoletilbud i det ordinære fellesskapet

Status

Kommuneindeksen 2026 viser også i år at Skien kommune har høyere kvalitet, lavere kostnadsnivå og bedre effektivitet (sammenheng kvalitet og kostnader) enn gjennomsnittet i KOSTRA gruppe 11 (kommuner med innbyggertall mellom 45 000 og 75 000). Det leveres solide tjenester innenfor hele oppvekstfeltet i Skien kommune.

Det er en tydelig nedgang i elevtallet i grunnskolen. Totalt er elevtallet redusert med 152 elever de siste to skoleårene. Nedgangen vurderes som utfordrende, fordi den påvirker ressursgrunnlaget og skolenes handlingsrom. SFO har hatt en betydelig vekst av antall barn, med en økning på 30 % over fem år. Økningen skyldes hovedsakelig innføring av tilbud om 12 timer gratis SFO per uke.

Resultatene fra nasjonale prøver viser at Skien ligger omtrent på nivå med landsgjennomsnittet, med en svak negativ utvikling i lesing og regning på flere trinn. Andelen på laveste mestringsnivå øker. Gjennomsnittlige grunnskolepoeng i 2026 viser en liten nedgang fra året før og er fortsatt under landssnittet.

Det er igangsatt arbeid som omfatter både styrking av lærernes kompetanse i matematikkundervisning og utvikling av profesjonsfellesskap som analyserer og følger opp resultater. Det er etablert samarbeid mellom ungdomsskolene i kommunen og Skien videregående skole for å styrke elevenes matematikkforståelse, bidra til bedre overganger mellom skoleslagene og styrke lærerkompetansen i ungdomsskolene. Kommende år deltar flere skoler i satsingen Matematikkloftet i regi av NTNU Mattesenteret, en toårig kompetanseutvikling i praktisk, utforskende og variert matematikkundervisning. Parallelt med dette utvikles et kompetanseutviklingsprogram i samarbeid med

Universitetet i Sørøst-Norge, Som en del av nasjonale tilskuddsordningen for kollektiv kompetanseutvikling.

Skien kommune har inngått en samarbeidsavtale med Du Verden Vitensenter om elever med stort læringspotensial (Talentsenteret). Avtalen omfatter kompetanseheving for lærere i identifisering og pedagogisk tilrettelegging for denne elevgruppen, samt etablering av en pilotklasse med 24 elever fra 6. og 7. trinn som får et utvidet tilbud gjennom utforskende og faglig utfordrende læringsaktiviteter.

I Elevundersøkelsen rapporterer elevene generelt om god trivsel og støtte fra lærere. Utviklingen i læringsmiljøet er over tid stabilt eller forbedret. Resultatene er på nivå med landsgjennomsnittet. Det er forbedringer på flere områder, særlig på ungdomstrinnet. Andelen elever som opplever mobbing har gått ned de siste årene, selv om det fortsatt er variasjoner mellom skoler og trinn. I Elevundersøkelsen etterlyser elevene en mer praktisk og variert undervisning.

Som en del av nasjonale tilskuddsordningen for kollektiv kompetanseutvikling samarbeider Skien kommune med Universitetet i Sørøst-Norge om et kompetanseutviklingsprogram for lærere for en mer praktisk, relevant og motiverende undervisning. I denne forbindelse vil det i løpet av 2026 og 2027 investeres 10 millioner kroner i læringsarenaer, utstyr og inventar som fremmer praktisk, relevant, variert og tverrfaglig undervisning. Disse investeringene gjøres i 6 ungdomsskoler og 4 barneskoler.

For å styrke arbeidet med trygge og inkluderende skolemiljø er det etablert et kommunalt skolemiljøteam. Teamet bistår skoler som har utfordringer knyttet til skolemiljø, mobbing eller komplekse elevsaker, samt bidrar med analyse, veiledning, regelverkkompetanse og støtte i oppfølging av både enkeltsaker og systemarbeid.

Andelen elever som går direkte over til videregående opplæring er høy (98 prosent), og høyere enn nasjonalt snitt. Gjennomføringen i videregående opplæring er økende over tid, og kommunen nærmer seg nasjonalt nivå. Skolefraværet har økt, særlig på ungdomstrinnet og elever med høyt vedvarende fravær øker.

For å møte den bekymringsfulle utviklingen i skolefravær er skolelosene etablert som en del av PP-tjenesten. Skolelosene arbeider både forebyggende og med tett oppfølging av elever med høyt eller økende fravær. Erfaringene så langt er positive og bidrar til å styrke kommunens samlede arbeid med skolenærvær.

Andelen elever med individuell tilrettelagt opplæring er redusert, ned til 5,1 prosent, som er under landsgjennomsnittet. Dette er i tråd med ønsket utvikling. Målet er ikke færre vedtak i seg selv. Målet er at flere elever skal lykkes i et inkluderende fellesskap gjennom god tilpasset opplæring, mens de elevene som har behov for individuelt tilrettelagt opplæring får et mer målrettet og omfattende tilbud enn tidligere. Færre av lærertimene går til individuell tilrettelegging, men de elevene som får individuell tilrettelegging får flere timer hver og mer spisset undervisning basert på deres sammensatte behov

Utviklingen innen tilrettelagt individuell opplæring må ses som et resultat av en målrettet og systematisk innsats de siste årene, i samarbeid mellom PP-tjenesten (PPT), skoleeier og skolene. Endringsarbeidet til PPT innebærer at tjenesten aktivt jobber for å gi tidligere hjelp i enkeltsaker og aktivt å bidra til at barnehager og skoler i enda større grad hever kvaliteten i det allmenpedagogiske tilbudet. Dette er i tråd med PPTs mandat i opplæringsloven. Det er en særlig prioritering å etablere gode samarbeidsformer i handlingsrommet før behov individuelt tilrettelagt opplæring i skolene skal vurderes.

Oppvekstsektoren jobber godt med temaplanen for oppvekst. Alle enheter er nå ferdig med den to-årige virksomhetsplanen 2024 – 2026. Enhetene har vært gjennom to kvalitetsdialoger i perioden. I disse møtene møtes to og to enheter og deler erfaringer fra arbeidet. Barnehage- og skoleeier deltar i alle møter. Enhetene jobber høsten 2026 med en ny virksomhetsplan for den kommende to års perioden. Det er stor tro på retningen og innholdet temaplanen gir.

Barneverntjenesten har de senere årene hatt en reduksjon i antall institusjonsplasseringer. Utviklingen er i tråd med målsettingen om at barn og unge, når det er forsvarlig og til barnets beste, skal få nødvendig hjelp, omsorg og oppfølging i familie eller nettverk. Behovet for institusjonsplasser er samtidig vanskelig å forutsi, og enkeltstående saker kan medføre betydelige svingninger i kommunens kostnader fra år til år.

Skien kommune har over tid hatt oppmerksomhet på utfordringer knyttet til enkelte ungdomsmiljøer. Forebygging av kriminalitet, utenforskap og negativ samfunnsutvikling blant barn og unge krever tett samarbeid mellom barnevern, skole, politi, SLT og øvrige kommunale tjenester. For å styrke det tverrfaglige arbeidet er både Beredskapsteamet og TIO (Beredskapsteam og individuell oppfølging) etablert som sentrale tiltak (statlige tilskuddsmidler). Gjennom tett samarbeid på tvers av tjenester arbeides det målrettet med å identifisere utfordringer tidlig og utvikle skreddersydde tiltak tilpasset den enkelte ungdoms behov. Målet er å bidra til trygge oppvekstvilkår, redusere risiko for kriminalitet og utenforskap, samt forebygge behovet for institusjonsplasseringer gjennom tidlig og koordinert innsats.

Oppvekst leverer gode tjenester til barn og unge i Skien kommune. Resultater på Foreldreundersøkelsen i barnehage viser at foresatte er meget godt fornøyd med barnehagetilbudet og resultatene er på eller litt bedre enn nasjonalt snitt. Det gjøres en stor jobb av våre ansatte hver dag for å legge til rette for trygghet, mestring og trivsel for den enkelte. Forutsetningene er gode for å fortsette det gode arbeidet i årene som kommer. På den annen side skal det ikke underkommuniseres at kompleksiteten i det brede samfunnsoppdraget oppvekst har er økende.

Utfordringsbilde

Kommunalområdet er sterkt presset av lovverk, individuelle rettigheter og et dokumentasjonspress. Trygt og godt miljø i barnehager og skoler, spesialpedagogisk hjelp og et trygt og godt arbeidsmiljø er områder det jobbes kontinuerlig med. Dokumentasjonskravet er tildels massivt og forsterkes med økende krav og forventninger fra nasjonale og lokale myndigheter, foresatte og samfunnet for øvrig. Ledere er bekymret for utviklingen, og det er svært utfordrende å finne tid til å jobbe med kjerneoppdraget, kvalitet i barnehager, skoler og de andre tjenestene. De to siste årene har oppvekst innarbeidet og utvidet tre nye satsinger, skolelos, skolemiljøteam og beredskapsteam ung. Tiltakene er gode hver for seg, men det krever organisatorisk og administrativ kapasitet å implementere tiltakene slik at de virker støttende. Det er en fare for at vi i sum vil for mye, og at effekten uteblir eller ikke blir som tenkt.

Færre barn og elever gjør at kommunen fortsatt må analysere behov og kapasitet i barnehager og skoler. I den kommende 4 års perioden vil lavere barnetall medføre at barnehager, skoler og de andre tjenestene får et lavere kostnadsbehov. Ifølge SSBs befolkningsprognose vil vi ha 650 færre elever i skolene i 2035. I tillegg vil en del også velge private skoler, noe som ytterligere setter press på de kommunale skolene. Det krever omstilling og vurdering av fremtidig kapasitet og behov for antall skoler. Det har blitt færre barn i barnehager i Skien det siste året. Dette har sammenheng med nedgang i fødselstall. Per i dag har vi overkapasitet på barnehageplasser. For å sikre en bærekraftig ressursbruk fremover, vil det være behov for en vurdering av fremtidig kapasitet og behov for barnehageplasser.

Demografiutviklingen påvirker også område barne- og familietjenester. Nedgang i antall små barn i

kommunen vil få konsekvenser for både PP-tjenesten, Barneverntjenesten og Forebyggende helse. I første omgang vil nedgangen føre til at færre innbyggere vil ha behov for jordmortjenester og helsestasjonstjenester. Etterhvert vil også de øvrige tjenestene merke nedgangen.

Kommunen har en høyere andel barn som mottar spesialpedagogisk hjelp i barnehage enn andre sammenlignbare kommuner og landsgjennomsnittet. De kommunale barnehagene har et større antall barn som mottar spesialpedagogisk hjelp enn i de ikke kommunale barnehagene. Dette gir grunnlag for å vurdere om dagens praksis er bærekraftig over tid, både faglig og økonomisk.

I 2026 er det et stort merforbruk knyttet til individuelt tilrettelagt opplæring i private skoler. Denne utviklingen er bekymringsfull. Skoleeier og PP-tjenesten samarbeider med de private skolene for å snu trenden.

Forvaltningsrevisjonen om Skolemiljø og arbeid mot vold og trusler i skolen viser at det gjøres mye godt arbeid i skolene for at elever skal oppleve et godt og trygt skolemiljø. Det har de siste årene blitt gjennomført et omfattende arbeid for å heve kompetansen for å forebygge vold og trusler i skolen. Dette arbeidet må fortsette. Rapportens anbefalinger er fulgt opp og implementert i oppvekst. Skoleeier har i dag god oversikt over skolemiljøsaker på den enkelte enhet, det er utarbeidet en ny rutine for avvikshåndtering av vold og trusler, skolene gjennomfører en trygghetskartlegger på alle trinnene hvert år og SPE følger opp med egen kursrekke «Trygg i skolen». Dette arbeidet må vi fortsatt ha fokus på fremover, så vi kan få til en varig endring og kompetanseheving.

Det er store utfordringer på landsbasis å rekruttere fosterhjem. Barnevernstjenesten kartlegger alltid barnas familie og nettverk når barn ikke kan bli boende hos foreldrene. Det lykkes ofte, men er ikke alltid en løsning. Det er derfor alvorlig for de barna det gjelder at Bufetat ikke klarer å rekruttere tilstrekkelig med fosterhjem.

Rekrutteringen til barnehagelærerutdanningen er bekymringsfull. Skien kommune har per i dag ikke de største utfordringene i rekrutteringen av barnehagelærere, men det er et tidsspørsmål før det også blir mer utfordrende for de store kommunene. Skien kommune jobber sammen med kommunene i Telemark, Utdanningsforbundet og Universitet i Sør-Øst Norge (USN) for å øke rekrutteringen til yrket. Vi tilbyr også fagarbeidere å ta arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning (ABLU) og vi har inngått et samarbeid med USN om 20 prosent ansettelse av barnehagelærerstuderenter i studieårene.

Sykefraværet har økt sammenlignet med 2025 og ligger etter 2. tertial 2026 over målsettingen. Arbeidet med systematisk oppfølging av sykefravær og nærværarbeid videreføres, med mål om å redusere sykefraværet til 7 % eller lavere. Dette er viktig både for tjenestekvalitet, arbeidsmiljø og effektiv ressursutnyttelse.

Dette skal vi jobbe med

I temaplanen gir følgende strategier rammer for arbeidet i oppvekst i den kommende planperioden:

- Vi skal skape utviklingsorienterte profesjonsfellesskap gjennom økt samarbeid og kompetanseheving.
- Vi skal skape trygge læringsmiljøer med en god balanse mellom mestring og utfordringer.
- Vi skal ha fokus på lek og utforskning i læringsmiljøene.
- Vi skal sikre en aktiv, praktisk og variert opplæring som oppleves relevant.
- Vi skal involvere barn og elever i større grad i beslutningsprosesser.
- Vi skal ha enheter som setter seg ambisiøse mål med tydelige indikatorer for progresjon.

- Vi skal åpne opp og utvikle områder i nærmiljøet slik at de blir gode sosiale møteplasser, som gir inkluderende lavterskeltilbud til barn og unge i hele kommunen.
- Vi skal etablere arenaer som legger til rette for at barn, unge og deres foresatte, ansatte i Oppvekst og andre aktører kan møtes for sammen å finne de gode løsningene.
- Vi skal ha et systemfokus som utgangspunkt når hjelp og støtte til barn og unge utvikles.

Måltabell

Hovedmål	Delmål
Den grønne kommunen omstiller seg til et lavutslippssamfunn	Vi skal bygge kunnskap og jobbe med holdningsendring som skaper klimavennlige vaner og levemåter
Den inkluderende kommunen er en kommune der alle har tilbud om arbeid eller aktivitet som skaper mening, tilhørighet og mestring	Skien kommune skal, i samarbeid med frivilligheten og andre, legge til rette for fysisk aktivitet og sosiale møteplasser, og gjennom det bidra til bedre folkehelse og inkludering.
	Vi skal gi utdanning og kvalifisering som møter behovet i arbeidsmarkedet.
Den inkluderende kommunen er en kommune der barn er trygge og vokser opp som robuste individer	Kommune, frivillighet og andre aktører skal utvikle samarbeidet for å skape inkluderende aktiviteter og møteplasser.
	Vi skal arbeide for at alle unge fullfører videregående skole.
	Vi skal arbeide for at flere barn fra lavinntektsfamilier går i barnehage.
	Vi skal jobbe forebyggende, sørge for tidlig innsats og sømløse overganger
	Vi skal styrke foreldrekompetansen og mobilisere familiens egne ressurser.
	Vi skal åpne og utvikle skoleområdene, slik at de bli gode sosiale møteplasser, som gir inkluderende lavterskeltilbud til unge i hele kommunen.

Rammeoversikt

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2027	2028	2029	2030
Opprinnelig budsjett	1 653 983	1 653 983	1 653 983	1 653 983
Sum Vedtak forrige periode	-44 789	-44 789	-44 789	-44 789
Sum Budsjettendring i år	69 440	69 440	69 440	69 440
Sum Lønns- og prisvekst	12 724	12 724	12 724	12 724
Konsekvensjusteringer	37 375	37 375	37 375	37 375
Konsekvensjustert ramme	1 691 358	1 691 358	1 691 358	1 691 358
Politisk vedtak				
Bompenge støtte	1 300	1 300	1 300	1 300
Styrket ramme skole	5 000	5 000	5 000	5 000
Sum Politisk vedtak	6 300	6 300	6 300	6 300
Innsparingstiltak				
Demografikonsekvenser barnehage	-8 000	-15 000	-20 000	-28 000
Demografikonsekvenser skole	-10 000	-17 000	-32 000	-42 000
Effekt av omorganisering spesialpedagogisk enhet	-1 300	-1 300	-1 300	-1 300
Flerspråklig barnehageteam	-1 800	-1 800	-1 800	-1 800
LDIP: Granåsen	-1 500	-3 500	-3 500	-3 500
LDIP: Samorganisering barnehager	-3 000	-7 200	-7 200	-7 200
LDIP: Strukturendringer skole	0	-1 300	-3 100	-3 100
Sum Innsparingstiltak	-25 600	-47 100	-68 900	-86 900
Nye tiltak				
Avvikling av plikt til leksehjelp	0	0	0	0
Ny tilskuddsordning private barnehager	6 000	6 000	6 000	6 000
Statsbudsjett - andre oppgaveendringer oppvekst	-492	-492	-492	-492
Statsbudsjett - innlemming av øremerkede tilskudd oppvekst	570	570	570	570
Statsbudsjett - nominell videreføring av makspris barnehage 2027	1 003	1 003	1 003	1 003
Sum Nye tiltak	7 081	7 081	7 081	7 081
Nye tiltak og realendringer	-12 219	-33 719	-55 519	-73 519
Ramme 2027-2030	1 679 139	1 657 639	1 635 839	1 617 839

Oppvekst overordnet

Rammeoversikt

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2027	2028	2029	2030
Opprinnelig budsjett	23 636	23 636	23 636	23 636
Sum Vedtak forrige periode	-1 895	-1 895	-1 895	-1 895
Sum Budsjettendring i år	572	572	572	572
Sum Lønns- og prisvekst	32	32	32	32
Konsekvensjusteringer	-1 291	-1 291	-1 291	-1 291
Konsekvensjustert ramme	22 345	22 345	22 345	22 345
Politisk vedtak				
Bompenge støtte	1 300	1 300	1 300	1 300
Styrket ramme skole	5 000	5 000	5 000	5 000
Sum Politisk vedtak	6 300	6 300	6 300	6 300
Nye tiltak og realendringer	6 300	6 300	6 300	6 300
Ramme 2027-2030	28 645	28 645	28 645	28 645

Barn og familie

Rammeoversikt

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2027	2028	2029	2030
Opprinnelig budsjett	269 288	269 288	269 288	269 288
Sum Vedtak forrige periode	-8 293	-8 293	-8 293	-8 293
Sum Budsjettendring i år	10 050	10 050	10 050	10 050
Sum Lønns- og prisvekst	1 570	1 570	1 570	1 570
Konsekvensjusteringer	3 326	3 326	3 326	3 326
Konsekvensjustert ramme	272 614	272 614	272 614	272 614
Nye tiltak				
Statsbudsjett - andre oppgaveendringer oppvekst	-672	-672	-672	-672
Sum Nye tiltak	-672	-672	-672	-672
Nye tiltak og realendringer	-672	-672	-672	-672
Ramme 2027-2030	271 942	271 942	271 942	271 942

Skole

Rammeoversikt

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2027	2028	2029	2030
Opprinnelig budsjett	746 890	746 890	746 890	746 890
Sum Vedtak forrige periode	-19 484	-19 484	-19 484	-19 484
Sum Budsjettendring i år	35 373	35 373	35 373	35 373
Sum Lønns- og prisvekst	-50	-50	-50	-50
Konsekvensjusteringer	15 839	15 839	15 839	15 839
Konsekvensjustert ramme	762 729	762 729	762 729	762 729
Innsparingstiltak				
Demografikonsekvenser skole	-10 000	-17 000	-32 000	-42 000
Effekt av omorganisering spesialpedagogisk enhet	-1 300	-1 300	-1 300	-1 300
LDIP: Strukturendringer skole	0	-1 300	-3 100	-3 100
Sum Innsparingstiltak	-11 300	-19 600	-36 400	-46 400
Nye tiltak				
Avvikling av plikt til leksehjelp	0	0	0	0
Statsbudsjett - innlemming av øremerkede tilskudd oppvekst	570	570	570	570
Sum Nye tiltak	570	570	570	570
Nye tiltak og realendringer	-10 730	-19 030	-35 830	-45 830
Ramme 2027-2030	751 999	743 699	726 899	716 899

Kulturskolen

Rammeoversikt

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2027	2028	2029	2030
Opprinnelig budsjett	16 296	16 296	16 296	16 296
Sum Vedtak forrige periode	-1 013	-1 013	-1 013	-1 013
Sum Budsjettendring i år	907	907	907	907
Sum Lønns- og prisvekst	-188	-188	-188	-188
Konsekvensjusteringer	-294	-294	-294	-294
Konsekvensjustert ramme	16 002	16 002	16 002	16 002
Ramme 2027-2030	16 002	16 002	16 002	16 002

Barnehage kommunale

Rammeoversikt

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2027	2028	2029	2030
Opprinnelig budsjett	287 123	287 123	287 123	287 123
Sum Vedtak forrige periode	-14 104	-14 104	-14 104	-14 104
Sum Budsjettendring i år	13 583	13 583	13 583	13 583
Sum Lønns- og prisvekst	-640	-640	-640	-640
Konsekvensjusteringer	-1 160	-1 160	-1 160	-1 160
Konsekvensjustert ramme	285 962	285 962	285 962	285 962
Innsparingstiltak				
Demografikonsekvenser barnehage	-8 000	-15 000	-20 000	-28 000
Flerspråklig barnehageteam	-1 800	-1 800	-1 800	-1 800
LDIP: Granåsen	-1 500	-3 500	-3 500	-3 500
LDIP: Samorganisering barnehager	-3 000	-7 200	-7 200	-7 200
Sum Innsparingstiltak	-14 300	-27 500	-32 500	-40 500
Nye tiltak				
Statsbudsjett - andre oppgaveendringer oppvekst	180	180	180	180
Statsbudsjett - nominell videreføring av makspris barnehage 2027	1 003	1 003	1 003	1 003
Sum Nye tiltak	1 183	1 183	1 183	1 183
Nye tiltak og realendringer	-13 117	-26 317	-31 317	-39 317
Ramme 2027-2030	272 845	259 645	254 645	246 645

Barnehage private

Rammeoversikt

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2027	2028	2029	2030
Opprinnelig budsjett	310 751	310 751	310 751	310 751
Sum Budsjettendring i år	8 955	8 955	8 955	8 955
Sum Lønns- og prisvekst	12 000	12 000	12 000	12 000
Konsekvensjusteringer	20 955	20 955	20 955	20 955
Konsekvensjustert ramme	331 706	331 706	331 706	331 706
Nye tiltak				
Ny tilskuddsordning private barnehager	6 000	6 000	6 000	6 000
Sum Nye tiltak	6 000	6 000	6 000	6 000
Nye tiltak og realendringer	6 000	6 000	6 000	6 000
Ramme 2027-2030	337 706	337 706	337 706	337 706

Økonomi - drift - tiltak

Kommunens økonomiske handlingsrom er begrenset, og det er derfor i liten grad innarbeidet nye tiltak i planperioden. I statsbudsjettet for 2027 er det imidlertid foreslått en satsing på flere smågrupper i grunnskolen, med en samlet ramme på 465 millioner kroner. Midlene skal bidra til tettere og mer intensiv oppfølging i lesing, skriving og regning for elever på 1., 2., 5. og 8. trinn. Hvor stor andel av dette nye øremerkede tilskuddet som kommunen vil få, har ikke fremkommet på nåværende tidspunkt. I forhold til tidligere beregninger har administrasjonen beregnet at kommunen vil motta om lag 1 prosent av bevilgningen, tilsvarende cirka 4,7 millioner kroner med virkning fra skolestart høsten 2027. Dersom midlene fordeles etter elevtall, vil dette i gjennomsnitt gi skolene en styrking på om lag 235 000 kroner høsten 2027, tilsvarende rundt en 50 prosent stilling

Samtidig er det foreslått å avvikle plikten til å tilby leksehjelp, noe som skal bidra til finansieringen av satsingen.

Effekten av tiltaket vil variere betydelig med skolestørrelse. Mindre skoler vil motta relativt begrensede beløp, mens større skoler vil ha bedre forutsetninger for å omsette midlene til styrket oppfølging av elevene. Eksempelvis vil Bølehøgda skole ved en elevtallsbasert fordeling motta om lag 65 000 kroner, tilsvarende en 16 prosent stilling, mens en større skole som Moflata vil kunne motta midler tilsvarende om lag en hel stilling. Dette illustrerer at større og mer robuste skoler kan oppnå en større pedagogisk effekt av denne typen statlige satsinger.

Skolelos videreføres frem til 2027 med ekstern finansiering av Bufdir som forutsetter kommunal egenandel på 50 prosent.

Skolemiljøteamet videreføres og er finansiert av statlig tilskudd. Tilskuddsperioden er over tre år og vi er nå halvveis i tilskuddsperioden. Skien kommune mottar 1,5 millioner kroner årlig. Utover dette dekker Skien kommune egenandel på 500 000 kroner årlig.

Beredskapsteamet (BT ung) og tett individuell oppfølging videreføres og er finansiert av statlige tilskudd. Vi har mottatt 3,5 millioner kroner fra Udir for å opprette BT-Ung og 5,4 millioner kroner fra Bufdir for å opprette Tett individuell oppfølging. Her er det ingen egenandel for kommunen.

Skien kommune har to samarbeidsavtaler med Du verden vitensenter. Den ene avtalen, skoleavtalen, har pågått i flere år på samme nivå, dvs. et tilbud til fire klassetrinn per år. Avtalen ble reforhandlet i år, gjelder for to år, og har en årlig kostnad på 400 000 kroner. Skien kommune har takket nei til en utvidelse av skoleavtalen for alle klassetrinn. En slik avtale ville medført en årlig merkostnad på 500 000 kroner. Den andre avtalen, «talentsenteravtalen», ble undertegnet i år og gjelder for to år. Avtalen innebærer at alle lærere får kompetanseheving i å identifisere elever med stort læringspotensial og tilrettelegge undervisning for disse, samt etablering av en piltotklasse bestående av undervisning for 24 elever fra 6. og 7. trinn. Kostnaden for deltakelse er 400 000 kroner årlig.

Det er ikke funnet handlingsrom til videreføring av barnehagesvømming for femåringene i barnehagene.

Politisk vedtak

Bompenge støtte

I bystyrets møte 18. juni 2026 ble det vedtatt å etablere en ordning med bompenge støtte til barnefamilier. Ordningen innføres fra 2027 og er lagt inn som en varig årlig ordning i økonomiplanen.

Den årlige kostnaden er anslått til 1,3 millioner kroner. Det er imidlertid knyttet usikkerhet til anslaget, da kostnaden vil avhenge av hvor mange som søker om og innvilges støtte. Beregningen tar utgangspunkt i at om lag 30 prosent av husholdningene med barn og samlet inntekt under 4 G søker og kvalifiserer for ordningen.

Ordningen skal bidra til å redusere de økonomiske konsekvensene av bompengebelastningen for barnefamilier med lave inntekter. De faktiske kostnadene vil bli fulgt opp gjennom ordinær rapportering og budsjettoppfølging.

Styrket ramme skole

I bystyrets møte 18. juni 2026 ble det vedtatt å styrke Oppvekst sitt budsjett med 5 millioner kroner årlig. Midlene er øremerket skolene og skal bidra til å dekke kostnader knyttet til ITO-tiltak samt sikre nødvendig bemanning for å oppfylle lov- og kvalitetskrav.

Midlene fordeles mellom skolene på bakgrunn av behov og lokale forhold. Formålet er å styrke skolenes mulighet til å gi et tilpasset og forsvarlig tilbud til elever med særskilte oppfølgingsbehov, samtidig som skolene gis bedre forutsetninger for å håndtere økte krav til bemanning og oppfølging.

Innsparingstiltak

Demografikonsekvenser barnehage

Befolkningsframskrivingene viser en fortsatt nedgang i antall barn i barnehagealder i planperioden. Dette innebærer at kapasitet, organisering og ressursbruk innen barnehagesektoren gradvis må tilpasses et lavere barnetall. Tilpasningene skal bidra til en bærekraftig drift samtidig som kvaliteten i tilbudet opprettholdes.

Demografikonsekvenser skole

Befolkningsfremskrivningene viser at vi får en reduksjon i barnetall de neste årene, og nedgangen er større enn lagt til grunn i forrige planperiode. Skolene får derfor færre elever, og drifta må tilpasses.

Flerspråklig barnehageteam

Flerspråklig barnehageteam avvikles da de statlige midlene til dette tiltaket opphører fra og med 2027.

LDIP: Granåsen

Som følge av forventet nedgang i antall barn i barnehagealder foreslås det å avvikle Granåsen barnehage fra 1. august 2027. Tiltaket kommer i tillegg til effekten av tildelingsmodellen og innebærer en ytterligere tilpasning av kapasiteten til forventet etterspørsel etter barnehageplasser på Gulset.

LDIP: Samorganisering barnehager

Samorganisering av Lundedalen og Duestien barnehager samt flytting av ressursgruppe

Som følge av nedgang i barnetallet i sentrumsområdet foreslås det å samorganisere Lundedalen og Duestien barnehager med felles ledelse fra 1. august 2027. I 2027 er det ca 40 skolestartere i Duestien barnehage, noe som frigjør tilsvarende antall plasser. Samorganiseringen gir økt fleksibilitet og handlingsrom til å tilpasse kapasiteten i takt med utviklingen i barnetallet og framtidig behov for barnehageplasser i sentrumsområdet.

Det foreslås samtidig at ressursgruppen (avdeling Rødstrupe med fem plasser) flyttes fra Duestien barnehage til Klosterskogen barnehage fra 1. august 2027. Klosterskogen har tilgjengelige inne- og utearealer samt relevant kompetanse som gjør barnehagen godt egnet for denne målgruppen.

Flyttingen innebærer at avdeling Rødstrupe i Duestien kan omgjøres til en ordinær barnehageavdeling med 18-24 plasser. Tiltaket bidrar dermed til økt kapasitet og større fleksibilitet i barnehagetilbudet i sentrumsområdet.

Tiltaket er i tråd med føringene i LDIP og understøtter kommunens arbeid med å tilpasse barnehagestrukturen til den demografiske utviklingen og sikre en bærekraftig ressursutnyttelse over tid.

LDIP: Strukturendringer skole

I tråd med føringene i revidert LDIP er det lagt inn en forutsetning om endringer i skolestrukturen fra skoleåret 2028/2029. Tiltaket bygger på samlokalisering av Bølehøgda og Buer skole, og er begrunnet i utviklingen i elevtall, behovet for robuste fagmiljøer og en mer effektiv utnyttelse av kommunens ressurser.

Tiltaket er en del av kommunens langsiktige arbeid med å tilpasse skolestrukturen til den demografiske utviklingen og sikre en bærekraftig ressursbruk innen oppvekstområdet.

Nye tiltak

Avvikling av plikt til leksehjelp

Regjeringen foreslår å avvikle kommunenes plikt til å tilby leksehjelp på 1.–4. trinn fra høsten 2027. Som følge av dette er det foreslått å redusere rammetilskuddet til Skien kommune med omtrent 3,4 millioner kroner i 2027. Dette gjelder derfor august-desember, og vil få helårseffekt i 2028. Endringen må ses i sammenheng med forslaget om lovfestet krav om smågruppeundervisning, der det i statsbudsjettet er foreslått å innføre et øremerket tilskudd på til sammen 465 millioner kroner (nasjonalt) til flere lærere, fra høsten 2027. Dette tilskuddet er ikke fordelt ennå, og det er usikkert hvor mye Skien kommune får av disse midlene. Avvikling av plikt til leksehjelp skal delvis være med på å finansiere dette, og det er en forventning at Skien får noe mer midler fra den nye ordningen. For skolene her er det snakk om en omprioritering i drift, som vi venter å få noe mer midler til å gjennomføre. Begge forslagene er på høring, og den endelige økonomiske og organisatoriske virkningen for Skien kommune må vurderes når ordningene er nærmere avklart.

Ny tilskuddsordning private barnehager

Tilskudd til de private barnehagene er oppjustert med lønns- og prisvekst på samme måte som andre tjenesteområder i planperioden (Deflator på 3,8 prosent). Utover dette kommer det en vekst i tilskuddet, beregnet til omtrent 6 millioner kroner. Grunnen til dette er at det fra tilskuddsåret 2027 innføres et nytt finansieringssystem, der pensjon blir beregnet ut ifra den enkelte barnehage sine faktiske kostnader og vilkår. Formålet er at finansieringen skal treffe de faktiske pensjonskostnadene bedre. I tillegg kom det i 2026 en endring i søknadsordningen for barnehager med høyere faktiske pensjonsutgifter, der barnehagene kan få kompensert pensjon opp til 16 prosent (tidligere 13 prosent) av lønnsutgiftene. Av tilskuddet som er beregnet til de private barnehagene i økonomiplanen for 2027, er 955 000 kroner relatert til denne søknadsordningen. Dette er i tråd med hva Skien kommune får kompensert i rammetilskuddet, men kostnaden kan likevel bli større enn dette. Regjeringen skal vurdere ordningen innen RNB 2027.

Prognosen på barnetall i 2027 er på nivå med 2026, og veksten i tilskuddet kan derfor knyttes til den endrede tilskuddsordningen som trer i kraft i 2027.

Statsbudsjett - andre oppgaveendringer oppvekst

Kommunen er kompensert eller trukket med midler i rammetilskuddet for følgende nye oppgaver/innsparinger:

- Plikt til å dele opplysninger ved skolebytte (29 000 kroner)
- Lovendring for bedre vern av barn i institusjon (131 000 kroner)
- Nominell videreføring av makspris barnehage - helårseffekt fra 2026 (180 000 kroner)
- Gevinst av tjenesten tryggere digital læring (-29 000 kroner)
- Avvikling av kommunal refusjon for forsterkningstiltak på institusjon (-803 000 kroner)

Oppvekst får totalt sett ett trekk i rammen som følger av disse endringene, på nesten 0,5 millioner kroner

Statsbudsjett - innlemming av øremerkede tilskudd oppvekst

I statsbudsjettet for 2027 er enkelte øremerkede tilskudd foreslått innlemmet i det overordna rammetilskuddet. For oppvekst vil det si at ramma blir økt opp med tilsvarene sum, for å kunne opprettholde disse tjenestetilbudene. Følgende øremerkede tilskudd innlemmes i rammetilskuddet:

- Tilskudd til skoleturer i samband med handlingsplan mot antisemittisme (152 000 kroner)
- Tilskudd til svømmeopplæring for nyankomne minoritetsspråklige elever (97 000 kroner)
- Tilskudd til kommuner for samarbeid mellom SFO og kulturskole, idrett og frivillige organisasjoner (194 000 kroner)
- Tilskudd til tiltak mot radikaliserings og voldelig ekstremisme (127 000 kroner)

Statsbudsjett - nominell videreføring av makspris barnehage 2027

Maksimalpris foreldrebetaling i 2027 blir videreført på samme nominelle nivå som i 2026. Oppvekst blir kompensert for inntektstap og for økt effekt av etterspørsel etter barnehageplasser.

Investeringsstabell

Beløp i 1000

	Økonomiplan				Sum Økonomiplan
Investeringsprosjekter	2027	2028	2029	2030	2027-30
Den digitale skole	13 125	13 125	13 125	13 125	52 500
Flerbrukshall ved Gimsøy ungdomsskole	0	0	0	6 250	6 250
Investeringer praktisk undervisning 5.-10. trinn	5 000	5 000	0	0	10 000
Retningsvalg Klyve barneskole og Kongerød ungdomsskole	2 500	62 500	187 500	125 000	377 500
Småprosjekter investeringer oppvekst	3 750	3 750	3 750	3 750	15 000
Utvildelse Buer skole	146 875	146 875	0	0	293 750
Sum investeringsprosjekter	171 250	231 250	204 375	148 125	755 000

Mulig tiltak som ikke er foreslått i rammeoversikten over

Tiltakene som er beskrevet her er ikke hensyntatt i rammeoversikten ovenfor og er da ikke en del av de tiltakene som kommunedirektøren har valgt å ta med i sin innstilling. De er en oversikt over andre mulige innsparingstiltak i kommunalområdet som kan komme i tillegg til eller i stedet for tiltakene i rammeoversikten. Det presiseres at disse tiltakene ikke har virkning i økonomiplanen 2026-2029 med mindre de løftes fram som forslag politisk.

Ikke miljøterapeuter i skole. Alle skolene får midler til en miljøterapeut hver, dvs. totalt 19 miljøterapeuter. Disse har en total utgift på 17 millioner kroner (900 000 kroner per miljøterapeut), som er det årlige innsparingspotensialet ved å ta helt bort disse stillingene. For 2027 er det ikke realistisk å gjennomføre dette før i august, og mulig innsparing i 2027 er da maksimalt 7,7 millioner kroner (400 000 kroner per miljøterapeut)

Konsekvenser: Miljøterapeutisk arbeid i skolen er viktig i det forebyggende arbeidet og i oppfølgingen av helsefremmende strategier i skolen. Miljøterapeutene skal bidra til at sårbare og risikoutsatte barn, unge og deres familier har tilgang til positive arenaer på skolen og fritid, også utenfor tradisjonell åpningstid. Å fjerne miljøterapeuter i skolen vil medføre at viktig kompetanse forsvinner ut av skolen, og at kapasiteten for å jobbe forebyggende og helsefremmende blir sterkt redusert.

Avslutte skolelosordningen. Skien kommune finansierer 50% av kostnadene ved ordningen. Det er nå ett år igjen av tiltaket og det er ikke realistisk å avvikle ordningen før august 2027. Det vil derfor bli svært lite eller ingenting å spare på å avslutte tiltaket.

Konsekvenser: Skien kommune vil gjennom skolelos-ordningen få tiltrengt kompetanse og erfaring i oppfølging av elever med ufrivillig skolefravær. Å implementere en slik ordning tar tid, og en reduksjon i varigheten vil få konsekvenser for elever i målgruppen, og i hvilken grad tilbudet videreutvikles i prosjektperioden. Det er lite sannsynlig at skolene kan overta oppgavene etter to år.

Avslutte skolemiljøteamet. Teamet er finansiert av statlig tilskudd. Tilskuddsperioden er over tre år og vi er nå halvveis i tilskuddsperioden. Skien kommune mottar 1,5 million kroner årlig. Utover dette dekker Skien kommune egenandel på 500 000 kroner årlig.

Konsekvenser: Skolemiljøteamet er en viktig bidragsyter inn i arbeidet med kompetanseheving og arbeid med skolemiljøet på enhetene våre. Skolemiljøteamet ble fra september utvidet med en person til. Teamet er en viktig bidragsyter i endringene kommunen gjorde etter forvaltningsrevisjonen fra Vestfold og Telemark revisjon. En avvikling av dette tiltaket vill få konsekvenser for dette arbeidet og er noe vi ikke anbefaler.

Redusere åpningstidene på Helsestasjonen for ungdom. Helsestasjon for ungdom er en lovpålagt tjeneste. Skien kommune har et godt tilbud med åpningstider to kvelder i uka. Det er mulig å redusere åpningstidene med en time per kveld - totalt to timer i uken. Dette vil gi en besparelse på 140 000 kroner. Konsekvenser: Et redusert tilbud til unge som trenger helsehjelp.

Redusert åpningstid SFO. Redusert åpningstid med eksempelvis en halv time per dag kan gi ca 3 årsverk besparelse, først og fremst i form av mindre stillingsstørrelser for ansatte i SFO. Det utgjør ca 650 000 kroner per årsverk, 1 950 000 kroner totalt.

Konsekvenser: I dag har SFO åpningstid fra 07.30 til 16.30. En forkortet åpningstid vil få en direkte påvirkning for barnefamilier, levering og henting av barn som i mindre grad tar hensyn til jobb. Mange ansatte i SFO jobber også i skolen, noe som kan gi konsekvenser som ikke er utredet. Det har vært en

nasjonal satsing på SFO de siste årene med gratis kjernetid for elever på 1. til 3. trinn. Dette er også et sosialt utjevnende tiltak og redusert åpningstid kan berøre barn som trenger det mest på en uheldig måte.

Redusert åpningstid barnehage. Dette er ikke et reelt alternativ. Gir bare helt marginale innsparinger, om noen i det hele tatt, knyttet til antall timer med vikarinnleie. Årsaken til at det ikke gir effekt slik som i SFO er at barnehagen har bemanningsnormer som skal oppfylles per barn, uavhengig av barnehagens åpningstid.

Utsatt innfasing av demografinedtrekk. I budsjettforslaget for 2027–2030 er demografinedtrekket innen barnehage og skole satt 15–20 millioner kroner lavere enn de teoretiske beregningene tilsier. Kommunedirektøren foreslår å utsette deler av nedtrekket i påvente av at strukturendringene kan gjennomføres. Strukturendringene skal gi en gradvis tilpasning av driften slik at kapasitet og kostnader kan reduseres før budsjetttrammene tilpasses.

Helse og mestring

Innledning

Helse og mestring skal sørge for nødvendige helse- og omsorgstjenester til personer som oppholder seg i kommunen. Kommunalområdet har ansvar for tjenester til innbyggere i alle aldre, blant annet personer med somatisk eller psykisk sykdom, rusmiddelproblemer, sosiale utfordringer eller nedsatt funksjonsevne. Kommunalområdet skal sikre faglig forsvarlige tjenester og samtidig utvikle tilbud som styrker mestring, trygghet hjemme og deltakelse i fellesskapet.

Gjennom helsefremmende og forebyggende innsats, tidlig identifisering av behov og målrettede tjenester skal Helse og mestring bidra til at innbyggerne kan leve trygge, aktive og selvstendige liv lengst mulig. Tjenestene skal være helhetlige og tilpasset innbyggernes behov, samtidig som ressursene prioriteres og brukes bærekraftig. Dette krever videre utvikling i tråd med innsatstrappen, med vekt på forebygging, rehabilitering, digital støtte og tiltak som kan utsette eller redusere behovet for mer omfattende tjenester.

Kommunalområdet samarbeider med innbyggere, pårørende, frivillige, fastleger, spesialisthelsetjenesten og andre kommunale tjenester for å sikre gode pasient- og brukerforløp. Pårørende er en viktig ressurs, og godt samarbeid kan bidra til trygghet, mestring og bedre sammenheng i tjenestene. Helse og mestring skal også bidra til realistiske forventninger til kommunens tjenester og til at innbyggernes egne ressurser, nettverk og lokalsamfunn tas i bruk der det er mulig og forsvarlig.

Dette skal vi oppnå

I 2027 skal Helse og mestring sikre effekt av gjennomførte endringer og hente ut gevinster fra omstillinger, investeringer og utviklingsarbeid. Samtidig skal nødvendige utredninger og forprosjekter for framtidig kapasitet, boligstruktur og investeringer videreføres i tråd med LDIP.

Tjenestene skal prioriteres slik at tilgjengelige ressurser brukes der behovene er størst og tiltakene gir best effekt. Kapasitet, organisering og tjenestenivå må derfor vurderes løpende i tråd med innsatstrappen.

Status

Helse og mestring har også det siste året gjennomført omfattende utviklings- og omstillingsarbeid. Det er en positiv utvikling på flere områder både når det gjelder økonomi og pasientflyt. Nye arbeidsformer, investeringer og strukturendringer gir resultater, selv om flere gevinster fortsatt er under realisering.

Antallet utskrivningsklare pasienter som blir liggende på sykehuset i påvente av et kommunalt tilbud, såkalte overliggere, er betydelig redusert. Dette innebærer bedre samhandling med sykehuset, raskere avklaringer og mer målrettet bruk av kommunens kapasitet.

Økonomistyringen er styrket, og den økonomiske utviklingen går i riktig retning. Tettere budsjettoppfølging, tydeligere ansvar og tidligere håndtering av avvik har gitt bedre kontroll og et bedre grunnlag for prioriteringer.

Utfordringsbilde

Skien kommune står overfor betydelige helse-, levekårs- og bærekraftsutfordringer, særlig knyttet til psykisk helse, sosial ulikhet, utenforskap og helserelatert atferd. Samtidig blir det flere eldre, færre tilgjengelige ansatte og flere innbyggere med sammensatte behov. Dette øker behovet for helhetlige tjenester, god pasientflyt og samarbeid på tvers av fagområder og tjenestenivåer.

Høyt sykefravær forsterker utfordringene og gjør det nødvendig å arbeide systematisk med arbeidsmiljø, ledelse, kompetanse, oppgavedeling og organisering.

Behovene vil øke mer enn kommunens økonomiske og personellmessige handlingsrom. Helse og mestring må derfor prioritere tydeligere og bruke ressursene der de gir størst nytte.

Handlingsrommet fortsatt stramt, og kostnadsutviklingen innen blant annet bemanning, overtid og innleie, ressurskrevende tjenester, BPA (Brukerstyrt personlig assistanse) og private enetiltak må følges tett.

Det kan innebære at enkelte tilbud må endres, reduseres eller avvikles for å sikre faglig forsvarlige tjenester til innbyggere med de største og mest alvorlige behovene.

Dette skal vi jobbe med

Tømmerkaia og utvikling av bolig- og tjenestetilbudet

Tømmerkaia skal videreutvikles som en sentral del av kommunens bolig- og tjenestetilbud til eldre. Det skal arbeides systematisk med å realisere og dokumentere forventede gevinster knyttet til drift, kapasitetsutnyttelse, pasientflyt, kvalitet og ressursbruk. Erfaringene fra Tømmerkaia skal inngå i den videre utviklingen av bolig- og tjenestestrukturen og legges til grunn ved planleggingen av tilsvarende tilbud i fremtiden.

Pårørendestøtte

Pårørende er en viktig ressurs og samarbeidspartner i utviklingen og gjennomføringen av helse- og omsorgstjenestene. I planperioden skal kommunen videreutvikle informasjon, veiledning, avlastning og andre støtteordninger, slik at pårørende blir sett, involvert og fulgt opp på en mer systematisk måte. God pårørendestøtte skal bidra til trygghet og mestring, forebygge overbelastning og gjøre det mulig for flere å bo hjemme lenger.

Ressurskrevende tjenester, BPA og private enetiltak

Utviklingen innen ressurskrevende tjenester, BPA og private enetiltak innebærer betydelig økonomisk usikkerhet i planperioden. Kommunalområdet skal arbeide systematisk med vedtak, tjenesteinnhold, organisering og ressursbruk for å sikre faglig forsvarlige og økonomisk bærekraftige løsninger innenfor gjeldende lov- og regelverk.

Interkommunale samarbeid

Kommunen skal videreutvikle interkommunalt samarbeid der dette kan bidra til mer robuste fagmiljøer, bedre kvalitet og mer effektiv ressursutnyttelse. Organisering, finansieringsmodeller og kostnadsfordeling skal følges opp for å sikre forutsigbar økonomi og en bærekraftig fordeling mellom deltakerkommunene.

Rekruttering, kompetanse og tjenestekapasitet

Tilgang på kvalifisert arbeidskraft og tilstrekkelig tjenestekapasitet vil være en gjennomgående utfordring i planperioden. Legetjenester, psykisk helse- og rustjenester, bolig- og habiliteringstilbud samt avlastningstjenester er områder der framtidige behov og økonomiske konsekvenser må følges særlig opp. Kommunalområdet skal møte utviklingen gjennom langsiktig kompetanseplanlegging, oppgavedeling, teknologi, nye arbeidsformer og tilpasning av kapasitet og tjenestestruktur.

Sykefravær og nærværarbeid

Sykefraværarbeidet skal ses i sammenheng med ledelse, arbeidsmiljø, kompetanse og organisering av tjenestene. God oppfølging er viktig for kvalitet, kontinuitet og en bærekraftig bemanningssituasjon. Kommunalområdet skal videreføre systematisk nærvær- og sykefraværarbeid, med vekt på tidlig dialog, tettere oppfølging av korttidsfravær og vurdering av arbeidsevne og tilrettelegging tidlig i forløpet. Dette for å forebygge lengre fravær. Helsefremmende arbeidstidsordninger skal igangsettes for å redusere belastning ved turnusoverganger, styrke mulighetene for å hente seg inn og bidra til at flere ansatte kan stå lenger i arbeid.

Verdier og ledelse

Ledelsen skal være tydelig, involverende og ansvarlig, og i 2027 skal hovedvekten ligge på gjennomføring og gevinstrealisering. Tydelig ledelse og god økonomistyring skal støtte nødvendige prioriteringer, mens ledere skal følge opp aktivitet, kvalitet, personell og økonomi ved hjelp av relevant styringsinformasjon.

Tilby tjenester på riktig nivå i innsatstrappa

Ressursene skal brukes mer målrettet for å styrke mestring og forebygge økte behov. Innsatsen skal dreies mot forebygging, rehabilitering, teknologi og pårørendestøtte, mens Tømmerkaia og andre botilbud skal bidra til at flere kan bo trygt og selvstendig lenger. Tjenestene skal tilpasses behov, faglige vurderinger og tilgjengelige ressurser.

Kompetanse og utvikling

Gevinster fra omstilling og nye arbeidsformer forutsetter riktig kompetanse og tydelige roller. Helse og mestring skal videreføre *Skiensstandarden* som felles modell for læring og kvalitetsforbedring, og kompetansekartlegging og opplæring skal støtte endrede behov og arbeidsformer. Bedre oppgavedeling skal bidra til god kvalitet og mer målrettet bruk av personell, samtidig som kvalitetsforbedring, pasientsikkerhet og læring fra avvik inngår som en naturlig del av utviklingsarbeidet. Teknologi skal tas i bruk der den gir nytte for innbyggere, ansatte og drift.

Måltabell

Hovedmål

Den attraktive kommune har et mangfoldig næringsliv som skaper nye jobber

Den inkluderende kommunen er en aldersvennlig kommune som fremmer deltakelse og livskvalitet

Delmål

Vi skal legge tilrette for videreutvikling av Sykehuset i Telemark og sørge for vekst og nye arbeidsplasser innen helsesektoren og -industrien.

Skien kommune skal være offensiv og nytenkende for å rekruttere og beholde riktig og tilstrekkelig kompetanse, som sikrer gode tjenester.

Vi skal samle og dele eksisterende tiltak og aktiviteter som gjør Skien til en aldersvennlig by.

Vi skal ta i bruk velferdsteknologi og sørge for brukervennlige digitale tjenester.

Vi skal tilrettelegge for at eldre kan bo trygt i eget hjem så lenge som mulig. Nye og sosiale boformer skal undersøkes og utprøves

Vi, kommunen, frivillighet og andre, skal sammen utvikle nærmiljø og møteplasser som forebygger ensomhet og fremmer aktivitet.

Rammeoversikt

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2027	2028	2029	2030
Opprinnelig budsjett	1 978 317	1 978 317	1 978 317	1 978 317
Sum Vedtak forrige periode	-94 200	-92 200	-93 700	-92 200
Sum Budsjettendring i år	99 349	100 256	100 256	100 256
Sum Lønns- og prisvekst	4 126	4 126	4 126	4 126
Konsekvensjusteringer	9 275	12 182	10 682	12 182
Konsekvensjustert ramme	1 987 592	1 990 499	1 988 999	1 990 499
Innsparingstiltak				
LDIP: Etablering av nye boenheter - Stevneplassen	0	0	-10 000	-10 000
LDIP: Utbygging Stigertun	0	-4 000	-4 000	-4 000
LDIP: Utvide bofelleskap - Røymyr	0	0	0	-2 000
Sum Innsparingstiltak	0	-4 000	-14 000	-16 000
Nye tiltak				
Demografiltak Helse og mestring	40 000	70 000	61 600	67 800
Mestring i egen bolig	1 250	1 250	1 250	1 250
Statsbudsjett - helårseffekt basistilskudd leger	1 544	1 544	1 544	1 544
Statsbudsjett - opptrappingsplan psykisk helse	800	800	800	800
Statsbudsjett innlemming av øremerkede tilskudd helse og mestring	163	163	163	163
Sum Nye tiltak	43 757	73 757	65 357	71 557
Tilskudd mv i driftsrammene				
Crux Tilja oppfølgingssenter	1 468	1 468	1 468	1 468
Generasjon M	1 000	1 000	1 500	0
Grep Grenland AS	16 748	16 748	16 748	16 748
Kirkens Bymisjon	260	0	0	0
NKS Veiledningssenter for pårørende	501	501	501	501
Skien Diakonale senter	9 064	9 064	9 064	9 064
SMISO - Senter mot incest og seksuelle overgrep i Telemark	402	402	402	402
Telemark Røde Kors	205	205	205	205
Sum Tilskudd mv i driftsrammene	29 648	29 388	29 888	28 388
Nye tiltak og realendringer	73 405	99 145	81 245	83 945
Ramme 2027-2030	2 060 997	2 089 644	2 070 244	2 074 444

Helse og mestring overordnet

Rammeoversikt

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2027	2028	2029	2030
Opprinnelig budsjett	191 341	191 341	191 341	191 341
Sum Vedtak forrige periode	-16 464	-14 464	-14 964	-13 464
Sum Budsjettendring i år	7 328	7 328	7 328	7 328
Sum Lønns- og prisvekst	6 463	6 463	6 463	6 463
Konsekvensjusteringer	-2 673	-673	-1 173	327
Konsekvensjustert ramme	188 668	190 668	190 168	191 668
Innsparingstiltak				
LDIP: Etablering av nye boenheter - Stevneplassen	0	0	-10 000	-10 000
LDIP: Utbygging Stigertun	0	-4 000	-4 000	-4 000
LDIP: Utvide bofelleskap - Røymyr	0	0	0	-2 000
Sum Innsparingstiltak	0	-4 000	-14 000	-16 000
Nye tiltak				
Demografiltak Helse og mestring	4 000	34 000	25 600	31 800
Mestring i egen bolig	1 250	1 250	1 250	1 250
Statsbudsjett innlemming av øremerkede tilskudd helse og mestring	163	163	163	163
Sum Nye tiltak	5 413	35 413	27 013	33 213
Tilskudd mv i driftsrammene				
Generasjon M	1 000	1 000	1 500	0
Grep Grenland AS	16 748	16 748	16 748	16 748
Sum Tilskudd mv i driftsrammene	17 748	17 748	18 248	16 748
Nye tiltak og realendringer	23 161	49 161	31 261	33 961
Ramme 2027-2030	211 829	239 829	221 429	225 629

Tjenesteutvikling og kompetanseutvikling

Rammeoversikt

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2027	2028	2029	2030
Opprinnelig budsjett	58 104	58 104	58 104	58 104
Sum Vedtak forrige periode	-2 419	-2 419	-2 419	-2 419
Sum Budsjettendring i år	8 885	8 885	8 885	8 885
Sum Lønns- og prisvekst	-180	-180	-180	-180
Konsekvensjusteringer	6 286	6 286	6 286	6 286
Konsekvensjustert ramme	64 390	64 390	64 390	64 390
Ramme 2027-2030	64 390	64 390	64 390	64 390

Assisterende kommunalsjef Helse og mestring

Rammeoversikt

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2027	2028	2029	2030
Opprinnelig budsjett	86 327	86 327	86 327	86 327
Sum Vedtak forrige periode	-14 545	-14 545	-14 545	-14 545
Sum Budsjettendring i år	-7 077	-7 077	-7 077	-7 077
Sum Lønns- og prisvekst	220	220	220	220
Konsekvensjusteringer	-21 401	-21 401	-21 401	-21 401
Konsekvensjustert ramme	64 926	64 926	64 926	64 926
Nye tiltak				
Statsbudsjett - opptrappingsplan psykisk helse	800	800	800	800
Sum Nye tiltak	800	800	800	800
Tilskudd mv i driftsrammene				
Crux Tilja oppfølgingssenter	1 468	1 468	1 468	1 468
NKS Veiledningssenter for pårørende	501	501	501	501
Skien Diakonale senter	9 064	9 064	9 064	9 064
SMISO - Senter mot incest og seksuelle overgrep i Telemark	402	402	402	402
Telemark Røde Kors	205	205	205	205
Sum Tilskudd mv i driftsrammene	11 640	11 640	11 640	11 640
Nye tiltak og realendringer	12 440	12 440	12 440	12 440
Ramme 2027-2030	77 367	77 367	77 367	77 367

Rehabilitering, institusjoner og legetjenesten

Rammeoversikt

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2027	2028	2029	2030
Opprinnelig budsjett	770 848	770 848	770 848	770 848
Sum Vedtak forrige periode	-23 362	-23 362	-23 362	-23 362
Sum Budsjettendring i år	45 370	46 277	46 277	46 277
Sum Lønns- og prisvekst	-948	-948	-948	-948
Konsekvensjusteringer	21 060	21 967	21 967	21 967
Konsekvensjustert ramme	791 908	792 815	792 815	792 815
Nye tiltak				
Demografiltak Helse og mestring	13 000	13 000	13 000	13 000
Statsbudsjett - helårseffekt basistilskudd leger	1 544	1 544	1 544	1 544
Sum Nye tiltak	14 544	14 544	14 544	14 544
Nye tiltak og realendringer	14 544	14 544	14 544	14 544
Ramme 2027-2030	806 452	807 359	807 359	807 359

Hjemmetjenester

Rammeoversikt

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2027	2028	2029	2030
Opprinnelig budsjett	281 473	281 473	281 473	281 473
Sum Vedtak forrige periode	-11 142	-11 142	-12 142	-12 142
Sum Budsjettendring i år	17 114	17 114	17 114	17 114
Sum Lønns- og prisvekst	-252	-252	-252	-252
Konsekvensjusteringer	5 720	5 720	4 720	4 720
Konsekvensjustert ramme	287 193	287 193	286 193	286 193
Nye tiltak				
Demografiltak Helse og mestring	16 500	16 500	16 500	16 500
Sum Nye tiltak	16 500	16 500	16 500	16 500
Nye tiltak og realendringer	16 500	16 500	16 500	16 500
Ramme 2027-2030	303 693	303 693	302 693	302 693

Habilitering, rus og psykisk helse

Rammeoversikt

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2027	2028	2029	2030
Opprinnelig budsjett	590 223	590 223	590 223	590 223
Sum Vedtak forrige periode	-30 269	-30 269	-30 269	-30 269
Sum Budsjettendring i år	27 729	27 729	27 729	27 729
Sum Lønns- og prisvekst	-1 330	-1 330	-1 330	-1 330
Konsekvensjusteringer	-3 870	-3 870	-3 870	-3 870
Konsekvensjustert ramme	586 353	586 353	586 353	586 353
Nye tiltak				
Demografiltak Helse og mestring	6 500	6 500	6 500	6 500
Sum Nye tiltak	6 500	6 500	6 500	6 500
Tilskudd mv i driftsrammene				
Kirkens Bymisjon	260	0	0	0
Sum Tilskudd mv i driftsrammene	260	0	0	0
Nye tiltak og realendringer	6 760	6 500	6 500	6 500
Ramme 2027-2030	593 113	592 853	592 853	592 853

Økonomi - drift - tiltak

Helse og mestring får økt press på drift og kapasitet i planperioden. Flere eldre, mer ressurskrevende tjenester og nye driftsforpliktelser gjør det nødvendig å prioritere tydelig mellom tiltak, samtidig som investeringer i kompetanse, teknologi, boliger og tjenestestruktur må bidra til mer bærekraftige tjenester.

Utfordringene skal møtes gjennom tydelige prioriteringer, god økonomistyring og fortsatt omstilling. Gevinster fra digitalisering, nytt pasientjournalssystem, Nye boligløsninger og andre strukturendringer skal bidra til bedre kvalitet, mer effektiv ressursbruk og økt bærekraft.

Innsparingstiltak og unngåtte kostnader

Ved vurdering av innsparingstiltak må kommunen sikre at endringer skjer innenfor gjeldende lovkrav og krav til faglig forsvarlige tjenester. Tiltak som berører brukere og pårørende må vurderes opp mot konsekvenser for mestring, trygghet, sosial deltakelse og belastning på pårørende. Brukermedvirkning, pårørendeperspektivet og hensynet til personer med nedsatt funksjonsevne, herunder prinsippene i

CRPD (FNs konvensjon om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne - Convention on the Rights of Persons with Disabilities), skal inngå i vurderingene. Eventuelle reduksjoner må også vurderes opp mot risiko for økt behov for mer omfattende tjenester på et senere tidspunkt. Videre er omstilling og utvikling av nye måter å organisere og tilby tjenester på avgjørende.

Tiltak som kan bidra til at kommunen løser oppgavene med mindre personellbehov og samtidig reduserer framtidige kostnader, bør prioriteres.

Prioriteringer for bærekraftig drift:

- sikre effekt av gjennomførte endringer og nye arbeidsformer
- ta i bruk AIDN (nytt pasientjournalssystem) og tilpasse arbeidsprosesser slik at kvalitet, pasientsikkerhet og ressursutnyttelse styrkes
- styrke pasientflyt, samhandling og bolig- og tjenestetilbud i tråd med innsatstrappen
- styrke økonomistyringen med mål om balanse, tydelige budsjetter og tidlig oppfølging av økonomisk risiko
- prioritere kompetanse, personell og oppgavedeling der behovene er størst
- videreutvikle avlastning, dagtilbud, støtteordninger og samarbeid med pårørende for at flere kan bo hjemme lenger
- videreføre og forsterke sykefraværsoppfølgingen, med vekt på helsefremmende turnus, forebygging og tidlig oppfølging av korttidsfravær

Innsparingstiltak

LDIP: Etablering av nye boenheter - Stevneplassen

Det skal utredes etablering av flere boenheter i perioden 2028–2032 som en del av arbeidet med å utvikle en mer bærekraftig og kostnadseffektiv bolig- og tjenestestruktur. Det planlegges 32 boenheter med livsløpsstandard på eller i nærheten av Stevneplassen, foreslått gjennomført i to byggetrinn med 16 boenheter i hvert trinn og tilhørende fellesarealer.

En mer samlet boligstruktur skal legge til rette for at kommunen kan organisere tjenestene mer effektivt og utnytte personell og fagkompetanse bedre. Nærhet til personalbase og fagmiljø vil kunne gi større fleksibilitet i bruken av bemanningsressurser, samtidig som ambulant oppfølging kan benyttes der den enkeltes behov gjør dette hensiktsmessig. Målet er at den enkelte skal kunne bo så selvstendig som mulig, samtidig som nødvendige tjenester kan gis på en faglig forsvarlig og ressurseffektiv måte.

Stevneplassen vurderes som et egnet område blant annet på grunn av nærheten til MATS dagsenter, servicesentre, kollektivtransport og kultur- og aktivitetstilbud. Samlokalisering og nærhet til eksisterende tilbud kan understøtte en mer helhetlig organisering av kommunens tjenester.

Utbyggingen må også ses i sammenheng med forventede framtidige tjenestebehov. Ved å planlegge bolig, personalbase og tjenesteorganisering samlet, er målet å begrense veksten i framtidige driftskostnader og redusere behovet for kostnadskrevenne enkeltløsninger. Gevinsten vil dermed både være bedre ressursutnyttelse og unngåtte framtidige kostnader, samtidig som hensynet til gode og forsvarlige tjenester ivaretas. Ved å erstatte eldre boligmasse med nye, tilrettelagte boliger kan kommunen redusere antall lokasjoner, styrke fagmiljøet og oppnå en mer bærekraftig organisering av tjenestene.

Utredningen av framtidig boligstruktur skal også omfatte boformer for eldre personer med utviklingshemming, slik at denne gruppens behov inngår i kommunens langsiktige planlegging av boliger og tjenester.

LDIP: Utbygging Stigertun

Prosjektet er startet opp og ferdigstilles i 2027. Det etablere seks tilrettelagte boliger i tilknytning til Stigertun for personer med utviklingsforstyrrelser, risiko for voldsutøvelse og behov for omfattende helse- og omsorgstjenester. Tiltaket skal møte et økende behov for egnede boliger og legge til rette for trygge, individuelt tilpassede og faglig forsvarlige tjenester. Samlokalisering med eksisterende fagmiljø skal styrke kompetansedeling, ressursutnyttelse og kontinuitet i tjenestene. Prosjektet skal samlet bidra til å etablere et trygt, stabilt og fremtidsrettet botilbud, hvor hensynet til den enkelte beboers livskvalitet, selvstendighet og behov står sentralt.

Gevinst og unngåtte kostnader

Boliger som er særskilt utformet for målgruppen, kombinert med hensiktsmessige bygningsmessige løsninger og velferdsteknologi, skal samtidig bidra til at tjenestebehovet kan ivaretas på en trygg og faglig forsvarlig måte med redusert ressursbruk. Gevinsten ligger primært i å kunne møte et økende tjenestebehov uten tilsvarende vekst i kostnadene, samtidig som fremtidige kjøp av private tjenester kan forebygges.

LDIP: Utvide bofellesskap - Røymyr

Det foreslås å utrede en utvidelse av Røymyr bofellesskap med 10 – 12 nye boenheter, personalbase og fellesarealer. Tiltaket skal ses i sammenheng med kommunens samlede boligstruktur innen psykisk helse og behovet for mer fleksible botilbud til innbyggere med omfattende og sammensatte behov innen psykisk helse og rus. En utvidelse vil kunne bidra til bedre kapasitetsutnyttelse, mer robuste fagmiljøer og mer forutsigbar oppfølging av brukere som i dag er vanskelig å bosette og som har behov for særlig tilrettelagte tjenester.

Kommunen må samtidig vurdere om eksisterende boliger bør omdisponeres, samles eller tilpasses bedre, særlig for personer som kan ha utfordrende atferd. Egnede fysiske rammer, muligheter for skjerming/stimulus begrensede tiltak, personalbase og fleksibel bemanning er viktig for trygghet, kvalitet og god ressursbruk.

Boligene bør i størst mulig grad betjenes som ambulante boliger tilknyttet en base, der oppfølgingen av en tjenestemottaker kan trappes opp eller ned etter behov. Dette støtter innsatstrappen, avlaster eksisterende bofellesskap og gjør kommunen bedre i stand til å møte økende behov gjennom mer effektiv ressursutnyttelse og bærekraftig bruk av personell.

Nye tiltak

Demografitiltak Helse og mestring

Helse og mestring har fortsatt økonomiske utfordringer, men resultatene er betydelig forbedret sammenlignet med 2024 og 2025. Det er over tid arbeidet målrettet med å redusere kostnader, og prognosen for 2026 viser et merforbruk på om lag 25 millioner kroner. For 2027 er det behov for å styrke hjemmetjenestens sykepleierteam med to årsverk, tilsvarende 2,5 millioner kroner, og etablere digital hjemmebistand med 2,5 årsverk tilsvarende 3 millioner kroner. Det er behov for 0,5 millioner kroner til helsestasjon for eldre i en oppstartsfase, 1,75 millioner kroner til fullfinansiering av Mestring i egen bolig og 3 millioner kroner til fullfinansiering av driften av Tømmerkaia. Framtidig organisering og

finansiering av alarmsentralen forventes ikke avklart før sommeren 2027. Til sammen utgjør dette utfordringer på om lag 15 millioner kroner.

Det er vurdert et behov for å styrke praktisk bistand og dagtilbudet for eldre, men her må vi jobbe mer langsiktig for å finne et handlingsrom.

For å møte demografiutfordringen, tilføres kommunalområdet Helse og mestring 40 millioner kroner i 2027. Styrkingen skal både dekke prioriterte tiltak, bidra til å håndtere tidligere års merforbruk og møte økte kostnader som følge av den demografiske utviklingen. Flere nødvendige demografiltak har tidligere ikke vært fullt ut finansiert. Styrkingen skal bidra til å bringe budsjettet nærmere et økonomisk bærekraftig nivå og sikre mer realistiske budsjettammer i 2027.

Demografimidler er nødvendige for å opprettholde et forsvarlig tjenestetilbud når behovene øker. Samtidig vil økte økonomiske rammer alene ikke være tilstrekkelig. Kommunen må fortsatt videreutvikle tjenestene, utnytte personell og kompetanse best mulig og ta i bruk løsninger som gjør at flere kan motta hjelp på et lavere omsorgsnivå før behovene blir mer omfattende.

Demografimidlene må derfor ses i sammenheng med arbeidet med innsatstrappen, utvikling av nye boformer og en mer effektiv utnyttelse av kommunens samlede ressurser.

Budsjettet for Helse og mestring legger til grunn at omstillings- og effektiviseringstiltak gir unngåtte kostnader og reduserer veksten i framtidig personellbehov gjennom økonomiplanperioden. Beløpene i tiltaket forutsetter at omstillings- og effektiviseringsarbeidet videreføres og gir planlagte gevinster/ unngåtte kostnader i økonomiplanperioden og årene fremover.

LDIP – Etablere omsorgsboliger på Lie

Det foreslås å starte planleggingen av omsorgsboliger på Lie som del av kommunens langsiktige bolig- og tjenestestruktur for eldre i 2027. I tidligere LDIP er Lie omtalt som et boligkompleks med 76 omsorgsleiligheter, tilsvarende Tømmerkaia, og med planlagt realisering i 2029. En planlegging allerede i 2027 vil gi mulighet for tidligere realisering, eventuelt i 2028 om det skulle bli behov. Erfaringene fra Tømmerkaia skal legges til grunn i videre planlegging av målgruppe, organisering, bemanning, fellesfunksjoner og samspill med hjemmetjenesten.

Tiltaket skal bidra til dreiningen fra institusjonsbaserte tjenester til mer differensierte bolig- og omsorgsløsninger på lavere trinn i bolig- og innsatstrappen. Omsorgsboligene på Lie skal også vurderes i sammenheng med framtidig behov for sykehjemsplasser, bokollektiv, hjemmetjenester og øvrige boliger til helse- og omsorgsformål.

LDIP – fremtidige omsorgsboliger

Det startes opp et forprosjekt for planlegging, utredning og kartlegging av framtidig behov og kapasitet innen omsorgsboliger for eldre, som følge av den forventede demografiske utviklingen. Tidligere analyser har indikert et behov på om lag 300 boenheter. Endelig behovsvurdering og anbefalt utbyggingsomfang vil bli avklart gjennom forprosjektet.

Forprosjektet skal også vurdere lokalisering, målgrupper, boligtyper, fellesfunksjoner, bemanningsmessige konsekvenser og sammenheng med hjemmetjenester, bokollektiv og sykehjemskapasitet. Arbeidet skal gi et bedre beslutningsgrunnlag for videre prioritering av investeringer og bidra til at framtidige løsninger understøtter innsatstrappen og behovet for flere tjenester på lavere omsorgsnivå.

LDIP – Fremtidig bruk av Gulset sykehjem

Det startes opp et forprosjekt for fremtidig bruk av Gulset sykehjem som bør vurderes som del av kommunens langsiktige arbeid med bolig- og tjenestestruktur for eldre. Formålet med et forprosjekt er å avklare om bygningsmassen kan brukes på en mer framtidsrettet måte, enten gjennom ombygging, tilpasning til nye boformer eller annen bruk som støtter innsatstrappen og behovet for flere tjenester på lavere omsorgsnivå.

Forprosjektet bør utrede framtidig målgruppe, mulig antall boenheter, behov for fellesarealer og personalbase, sammenheng med hjemmetjenesten og eventuelle konsekvenser for sykehjemskapasitet. Det bør også vurderes om en omgjøring kan bidra til bedre kapasitetsutnyttelse, redusert behov for institusjonsplasser og mer fleksible tjenester for eldre med varierende bistandsbehov.

LDIP – felles hjemmetjenestehus

Det foreslås å utrede etablering av et felles hjemmetjenestehus som kan samle deler av hjemmetjenesten og støttefunksjoner i egnede lokaler sentralt plassert. Målet er å styrke fagmiljøene, bedre samhandlingen og legge til rette for mer effektiv ressursbruk og økt kapasitet i møte med framtidige behov. Et samlet hjemmetjenestehus kan også gi bedre forutsetninger for rekruttering, felles arbeidsprosesser og kompetansedeling.

Det er samtidig nødvendig å finne nye måter å organisere og levere tjenestene på. Framtidig vekst i behov kan ikke møtes gjennom en tilsvarende vekst i bemanningen. Organisering, oppgavedeling, teknologi og arbeidsprosesser må derfor utvikles slik at personellressursene utnyttes bedre, og slik at kommunen kan gi gode og forsvarlige tjenester til flere innbyggere med færre ansatte per tjenestemottaker.

Samlet skal tiltakene bidra til mer effektiv drift og kapasitet, styrke kvaliteten og redusere behovet for personell og nye arbeidslag i hjemmetjenesten.

Digital hjemmeoppfølging

Dette handler om etablering av digitale hjemmebesøk i hjemmetjenesten. Tiltaket skal bidra til økt trygghet og mestring, tidligere oppfølging av endringer i helsetilstand og mer målrettet bruk av personellressursene. Digitale besøk kan erstatte enkelte fysiske besøk, redusere kjøring og tidsbruk og frigjøre kapasitet til brukere med behov for fysisk og mer omfattende oppfølging.

Mestring i egen bolig

Boliger innen psykisk helse på Haugsåsen etableres som et alternativ til det tidligere planlagte tiltaket i Sandviksvegen. Det legges opp til to boenheter med mål om oppstart tidlig i 2027. Tilbudet skal gi botrening og fleksibel oppfølging til personer med psykiske helseutfordringer og sammensatte behov, som har behov for støtte til å mestre og beholde egen bolig. Tiltaket etableres som en pilot som evalueres etter halvannet år og med tilbakemelding til politikken. Det er foreslått å legge inn midler til tiltaket i 2027 og 2028.

Statsbudsjett - helårseffekt basistilskudd leger

Basistilskuddet skal fra 1. juli 2026 finansiere en større andel (37,35 %) av fastlegenes samlede inntjening. Målet er å redusere sårbarheten i den aktivtetsbaserte takstfinansieringen og gi fastlegene

bedre rom til å prioritere pasienter med stort oppfølgingsbehov. Kommunen har fått midler i rammetilskuddet for å finansiere dette. Helårseffekten for 2027 utgjør omtrent 1,5 millioner kr.

Statsbudsjett - opptrappingsplan psykisk helse

En del av veksten i de frie inntektene er begrunnet i regjeringens opptrappingsplan for psykisk helse. Kommunedirektøren har lagt til grunn at Skien kommune tilføres en andel av styrkingen tilsvarende kommunens andel av innbyggertallet og rammetilskuddet. Midlene er innarbeidet i økonomiplanen som en generell styrking av kommunens økonomiske rammer og skal bidra til å møte det økende behovet for tjenester innen psykisk helse og forebyggende arbeid.

Statsbudsjett innlemming av øremerkede tilskudd helse og mestring

Tidligere øremerket tilskudd til "lønnstilskudd til utdanning i avansert klinisk allmennsykepleie" (AKS) foreslås innlemmet i rammetilskuddet. Helse- og mestring blir derfor kompensert for bortfall av inntekten, slik at vi kan opprettholde nivået på denne tjenesten.

Tilskudd mv i driftsrammene

Crux Tilja oppfølgingssenter

Crux Tilja har en driftsavtale med Skien kommune. Det er et rusfritt tilbud til personer med bakgrunn i rusavhengighet. Tilbudet omfatter sosialt fellesskap, aktiviteter, arbeidstrening, samtaler og individuell oppfølging, med mål om økt mestring, livskvalitet og deltakelse i samfunnet. Tilskuddet er deflatorjustert.

Generasjon M

Samarbeid med Generasjon M - øke aktivitetstilbudet til eldre, skape deltidsjobber for ungdommer - generasjonsmøter. Finansiert av kommunen og Sparebankstiftelsen Telemark.

Avtale over tre år, med opsjon på 4. året. Totalkostnad over 4 år på 6,4 millioner kroner, hvorav kommunen betaler 3,8 millioner kroner og Sparebankstiftelsen Telemark 2,5 millioner kroner

Grep Grenland AS

Kjøp av VTA-plasser, Grep Marensroprosjekt og Grep TUA. Tiltaket omfatter i hovedsak kjøp av varige tilrettelagte arbeidsplasser (VTA) samt videreføring av samarbeidet med GREP. Formålet er å gi personer som står utenfor ordinært arbeidsliv et tilrettelagt tilbud med meningsfull aktivitet, arbeidstrening, kvalifisering og oppfølging tilpasset den enkeltes funksjonsnivå og behov.

For kommunen vil tilbudet gi et bredere spekter av arbeids- og aktivitetstilbud til innbyggere med behov for tilrettelegging og styrke overgangen mellom kommunale tjenester, opplæring og arbeidsliv.

Kirkens Bymisjon

Kirkens Bymisjon har gjennom avtale med Skien kommune driftet Miljøpatruljen som et lavterskel arbeids- og aktivitetstilbud for personer med rusutfordringer. Tiltaket har også hatt en synlig funksjon i bybildet gjennom rydding og praktiske oppdrag, men hovedformålet har vært å gi målgruppen aktivitet, tilhørighet og oppfølging. Det har over tid vært utfordringer med rekruttering og aktivitetsnivå i tiltaket. Det er vurdert at tilbudet i perioder ikke har vært mulig å drifte i tråd med intensjonen om daglig aktivitet og flere lavterskelplasser. Midlene til Miljøpatruljen ble tatt ut i forrige økonomiplan, og det vurderes at tiltaket ikke skal videreføres.

Kirkens Bymisjon avslutter sitt arbeid når avtalen går ut i april 2027. Tjenestemottakere som har behov for videre oppfølging, følges opp av kommunens rustjenester.

NKS Veiledningssenter for pårørende

Skien kommune bidrar med støtte til NKS Veiledningssenter for pårørende. NKS tilbyr informasjon, rådgivning og støtte til pårørende og omsorgspersoner som har omsorgsoppgaver for familie eller nærstående. Gjennom samtaler, kurs og veiledning får innbyggere hjelp til å håndtere utfordringer knyttet til omsorgsrollen, samt kunnskap om rettigheter og tilgjengelige tjenester. Tilbudet bidrar til å styrke pårørendes mestring og forebygge belastninger, og er et viktig supplement til kommunens arbeid med å støtte pårørende som en sentral ressurs i omsorgsarbeidet fremover. Midlene ble tatt ut av forrige økonomiplan og foreslås lagt inn igjen. Tilskuddet er deflatorjustert.

Skien Diakonale senter

Skien Diakonale Senter (SDS) er et lavterskeltilbud for personer med rusutfordringer, personer som strever med å bo og andre som befinner seg i en vanskelig livssituasjon. Tilbudet omfatter dagtilbud, natthjem og botilbud, og gir brukerne tilgang til et trygt sted å oppholde seg, mulighet for mat, hygiene, hvile og sosialt fellesskap. Tilbudet er et viktig supplement til kommunens tjenester og bidrar til å forebygge forverring av helseutfordringer, redusere utenforskap og styrke den enkeltes mulighet til å mestre egen livssituasjon. Tilskuddet er deflatorjustert.

SMISO - Senter mot incest og seksuelle overgrep i Telemark

Skien kommune bidrar økonomisk til Senter for seksuelle overgrep et hjelpetilbud til personer som har vært utsatt for seksuelle overgrep, samt deres pårørende. Senteret tilbyr samtaler, støtte, veiledning og oppfølging til mennesker i alle aldre som er berørt av seksuelle overgrep. Tilbudet er gratis og kan benyttes uten henvisning. Tilskuddet er deflatorjustert.

Telemark Røde Kors

Skien kommune har en samarbeidsavtale med Røde Kors Telemark som løper frem til 2027. Kommunen ønsker å videreføre og utvikle samarbeidet. Røde Kors utfører et viktig supplement til kommunens egne tjenester gjennom aktiviteter, møteplasser og oppfølging som bidrar til å styrke sosial deltakelse og mestring. Beløpet videreføres i henhold til nåværende avtale.

Prosjekter og andre pågående tiltak

Alarmsentralen

Alarmsentralen Telemark videreføres i kommunal/interkommunal regi, jf. BYS 96/26. Det arbeides med å etablere et vertskommunesamarbeid etter kommuneloven kapittel 20, med Skien kommune som vertskommune. Parallelt pågår det dialog med flere kommuner om mulig deltakelse i samarbeidet. Avtalene med dagens deltakerkommuner skal reforhandles i fjerde kvartal 2026, blant annet med sikte på en finansieringsmodell der 20 prosent av kostnadene fordeles likt mellom kommunene og 80 prosent fordeles etter innbyggertall.

Ny samarbeidsavtale er planlagt ferdigstilt med virkning fra 1. juli 2027, etter nødvendig kvalitetssikring og politisk behandling i deltakerkommunene. Som en del av forberedelsene skal kostnadsnivået ved sentralen gjennomgås for å identifisere mulige effektiviseringstiltak. Dette arbeidet gjennomføres fram mot avtaleinngåelsen i første halvår 2027.

Budsjettet for 2027 tar høyde for Skien kommunes ansvar og kostnader som vertskommune, herunder drift, administrasjon, rapportering og videre utvikling av tjenesten. Det er samtidig usikkerhet knyttet til endelig deltakergrunnlag, kostnadsnivå og kostnadsfordeling. Budsjettforutsetningene bygger derfor på en foreløpig kostnadsfordeling og foreslått finansieringsmodell. Eventuelle inntekter eller reduserte kostnadsandeler som følge av nye deltakerkommuner innarbeides først når det foreligger forpliktende avtaler. Utviklingen i økonomi, finansieringsmodell og deltakergrunnlag følges opp i tertialrapporteringen, og eventuelle budsjettmessige konsekvenser håndteres gjennom ordinær økonomirapportering.

Scheen Produksjon – gjennomgang av organisering og konkurranseutsetting

Det er igangsatt en gjennomgang av tjenestene i Scheen Produksjon for å vurdere organisering, kostnadsnivå, effektiviseringsmuligheter og konkurranseutsetting i tråd med bystyrets vedtak. Formålet er å vurdere om tjenestene kan drives mer effektivt, samtidig som kvalitet, beredskap og hensynet til brukere og ansatte ivaretas. Videre vurdering av eventuell konkurranseutsetting inngår i det pågående arbeidet, og presenteres i egen sak.

Endringer i Kriesenterloven

Endringer i kriesenterloven fra 1. januar 2026 tydeliggjør kravene til et tilgjengelig og individuelt tilrettelagt kriesentertilbud. Det er behov for å utrede hvilke konsekvenser endringene får for Kriesenteret i Telemark, herunder tilrettelegging for voldsutsatte med rusmiddelproblemer, personer i aktiv rus og personer med psykiske lidelser. Dette arbeidet er i gang og i 2027 vil det vurderes behov for bygningsmessige tilpasninger, organisatoriske tiltak og eventuelle økte driftskostnader. Kriesenteret er et vertskommunesamarbeid og tiltak må avklares i samarbeidet. Eventuelle økonomiske konsekvenser er foreløpig ikke avklart.

Kjøp av heldøgns omsorgsplasser

I 2026 ble det bevilget 3 millioner kroner til kjøp av heldøgns omsorgsplasser. Bevilgningen er videreført og gir kommunen økt fleksibilitet til å benytte ulike løsninger innen heldøgns omsorg.

Kjøp av heldøgns omsorgsplasser skal samtidig ikke erstatte den langsiktige utviklingen av kommunens egen kapasitet og tjenestestruktur. Eksterne plasser bør derfor benyttes målrettet og følges opp gjennom systematiske vurderinger av behov, kvalitet og kostnader.

Egen sak om anbudsprosess/direkteanskaffelse følger den pågående budsjettprosessen.

Helsestasjon for eldre

Helsestasjon for eldre vurderes som et forebyggende tilbud som kan gi eldre innbyggere og pårørende tidligere informasjon, veiledning og avklaring av behov. Målet er å støtte mestring og bidra til at flere kan bo trygt hjemme lenger. Det vurderes også om pårørendestøtte kan inngå som en del av tilbudet.

Det er ikke funnet inndekning for tiltaket i økonomiplanen, men det oppfattes at det er et ønske om å komme i gang og det kan avsettes en 50 % ressurs til å kartlegge behov og mulige løsninger i en oppstartsperiode. Kartleggingen skal se på hvordan tilbudet kan lokaliseres lett tilgjengelig, hvordan tilbudet kan organiseres i sammenheng med eksisterende tjenester, innsatstrappen, pårørendearbeid, frivillighet og fastlegetjenesten. Det kan legges frem en sak til politisk behandling våren 2027.

Kirkens Bymisjon

Kirkens Bymisjon har gjennom avtale med Skien kommune driftet Miljøpatruljen som et lavterskel arbeids- og aktivitetstilbud for personer med rusutfordringer. Tiltaket har også hatt en synlig funksjon i bybildet gjennom rydding og praktiske oppdrag, men hovedformålet har vært å gi målgruppen aktivitet, tilhørighet og oppfølging.

Det har over tid vært utfordringer med rekruttering og aktivitetsnivå i tiltaket. Det er vurdert at tilbudet i perioder ikke har vært mulig å drifte i tråd med intensjonen om daglig aktivitet og flere lavterskelplasser. Midlene til Miljøpatruljen ble tatt ut i forrige økonomiplan, og det vurderes at tiltaket ikke skal videreføres. Kirkens Bymisjon avslutter sitt arbeid når avtalen går ut i april 2027. Tjenestemottakere som har behov for videre oppfølging, følges opp av kommunens rustjenester.

Virksomhetsplan for legetjenesten

Revidert virksomhetsplan for legetjenesten legges fram for politisk behandling i utvalg for helse og mestring i løpet av året. Det er foreløpig ikke avklart om planen vil medføre økonomiske konsekvenser knyttet til rekruttering og stabilisering av fastleger. Dersom det avdekkes forhold som har budsjettmessige konsekvenser, vil dette bli fulgt opp gjennom politisk behandling.

Investeringsstabell

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter	Økonomiplan				Sum Økonomiplan
	2027	2028	2029	2030	2027-30
32 boenheter ved Stevneplassen	3 750	76 250	0	0	80 000
Elbil ladestasjoner, infrastruktur	2 600	2 600	2 600	2 600	10 400
Forprosjekt ombygging Gulset sykehjem	3 125	0	0	0	3 125
Nytt hjemmetjenestehus ved Klosterskogen skole	12 500	125 000	0	0	137 500
Småprosjekter som understøtter driften helse og velferd	6 500	6 500	6 500	6 500	26 000
Utbygging av Stigertun – seks leiligheter	40 000	0	0	0	40 000
Utredning og planlegging av fremtidige omsorgsboliger	3 125	0	0	0	3 125
Utvide bofellesskap på Røymyr	2 500	35 000	0	0	37 500
Sum investeringsprosjekter	74 100	245 350	9 100	9 100	337 650

Økonomi - investeringer

Helse og Mestrings investeringsbehov må ses i sammenheng med kommunens langsiktige drifts- og investeringsplan (LDIP). Investeringer innen bygg, teknologi, digitale løsninger og utstyr skal bidra til bærekraftige tjenester, bedre ressursutnyttelse og tilstrekkelig kapasitet til å møte framtidige behov. Investeringene skal understøtte utviklingen av innsatstrappa, boligtrappa og framtidige tjenestemodeller, slik at innbyggerne får riktige tjenester på riktig nivå og til riktig tid.

I planperioden vil hovedvekten ligge på å realisere gevinster fra investeringer og omstillinger som allerede er gjennomført eller igangsatt, framfor å etablere nye store satsinger. Særlig gjelder dette videreutviklingen av Tømmerkaia, innføringen av nytt elektronisk pasientjournalssystem og øvrige digitaliseringstiltak som skal bidra til bedre arbeidsprosesser, økt kvalitet, styrket pasientsikkerhet og mer effektiv ressursbruk.

Kommunalområdet skal styrke arbeidet med gevinstrealisering slik at sammenhengen mellom investeringer, tjenesteutvikling og framtidige driftskostnader blir tydeligere. Investeringer skal prioriteres ut fra forventet nytte, økonomisk bærekraft og evne til å bidra til økt mestring, bedre kapasitetsutnyttelse og reduserte framtidige kostnader.

Mulig tiltak som ikke er foreslått i rammeoversikten over

Tiltakene under er ikke innarbeidet i rammeoversikten og inngår derfor ikke i kommunedirektørens innstilling. De viser mulige innsparingstiltak innen Helse og mestring som kan vurderes dersom det blir behov for ytterligere reduksjoner. Tiltakene gjelder tilbud eller tilskudd som ikke er lovpålagte, men som har betydning for forebygging, aktivitet, mestring og avlastning. Reduksjon eller avvikling er ikke fult ut utredet og kan få konsekvenser for brukere, pårørende og presset på ordinære kommunale tjenester. Tiltakene får ikke virkning i økonomiplanen 2027–2030 med mindre de fremmes som egne politiske forslag. Før eventuell gjennomføring bør økonomisk effekt, faglige konsekvenser, lovkrav og samlet belastning på tjenestene vurderes nærmere.

Dagtilbud somatikk

Dagtilbud innen somatikk er ikke et lovpålagt tilbud og kan vurderes redusert eller avviklet. Innsparingspotensialet er anslått til inntil 4,2 millioner kroner.

Konsekvenser:

En reduksjon kan føre til at enkelte innbyggere får mindre aktivitet, sosial deltakelse og støtte i hverdagen. Det kan også gjøre at flere får behov for andre kommunale tjenester tidligere, og at noen ikke kan bo hjemme like lenge.

Oppmuntringslønn

Ved Mats dag- og aktivitetssenter utbetales det i dag oppmuntringslønn til deltakerne på totalt 170.000 kroner. Ordningen gjelder kun ved Mats, og har ikke vært praktisert for brukerne ved Marensro. I tillegg har innholdet i tilbudet ved Mats endret seg fra å være mer arbeidsrettet til i større grad å være aktivitetsbasert.

Konsekvenser:

En avvikling vil kunne oppleves som en negativ endring for brukere som er vant til og setter pris på

kontantutbetalingen. På den annen side vil avvikling redusere utfordringene knyttet til kontanthåndtering for de ansatte. Det vil samtidig bidra til en lik praksis mellom de kommunale dagsentrene.

Inn på Tunet psykisk helse

Det er i dag tre gårder i tilbudet Inn på Tunet psykisk helse. Kapasiteten vurderes som større enn dagens behov, da det er begrenset pågang av nye brukere og så godt som ingen venteliste. Tilbudet foreslås derfor redusert fra tre til to gårder. Tiltaket innebærer en bedre tilpasning av kapasiteten til faktisk etterspørsel. Anslått helårseffekt er ca. 500 000 kroner. Kontrakten har seks måneders gjensidig oppsigelsestid, og tiltaket vil derfor få økonomisk effekt i 2027.

Konsekvenser:

Reduksjonen vil innebære at tilbudet samles på to gårder. For enkelte deltakere kan dette medføre bytte av gård og behov for tilrettelegging i overgangen. Samtidig vurderes det at to gårder vil kunne ivareta dagens behov, gitt den begrensede etterspørselen.

Aktivitører ved sykehjemmene

Det er fem årsverk aktivitører ved sykehjemmene. Dette er ikke en lovpålagt funksjon og kan vurderes redusert helt eller delvis. Innsparingspotensialet er anslått til inntil 3,5 millioner kroner.

Konsekvenser:

En reduksjon vil innebære at aktivitetsoppgavene i større grad må ivaretas av eksisterende ansatte. Det kan gi mindre kapasitet til miljø- og aktivitetstiltak for beboerne og økt belastning på øvrig personell.

Nav

Innledning

De langsiktige og overordnede føringene for Nav sin virksomhetsstrategi er:

- Vi mobiliserer arbeidskraft i et arbeidsliv i omstilling
- Alle får pengene de har krav på, enkelt og forutsigbart
- Sammen finner vi løsninger med dem som trenger det mest
- Sammen løser vi samfunnsoppdraget

De kommunale tjenestene ved Nav Skien består av økonomisk sosialhjelp, økonomisk rådgivning, gjeldsrådgivning, forvaltning, Kvalifiseringsprogrammet, midlertidig botilbud, individuell plan, bostøtte og startlån.

Dette skal vi oppnå

Overordnede mål ligger fast og vil også i perioden 2027-2030 være:

- Flere i arbeid
- Bedre brukermøter
- Pålitelig forvaltning

Prioriterte målgruppene:

- Personer som kommer inn under ungdomsgarantien til Nav
- Innvandrere fra land utenfor EØS
- Personer med nedsatt arbeidsevne

De prioriterte målgruppene sammenfaller i stor grad med de gruppene som utgjør den største andelen av sosialhjelpsmottakerne.

Status

Indikator	2022	2023	2024	2025
Andel sysselsatte i Skien, 15–74 år	63,9 %	64,0 %	64,3 %	64,2 %
Andel sysselsatte i Norge, 15–74 år	68,7 %	68,6 %	68,4 %	68,2 %
Andel sysselsatte innvandrere i Skien, 15–74 år	–	–	58,6 %	59,0 %
Andel sysselsatte innvandrere i Norge, 15–74 år	65,3 %	64,2 %	63,5 %	63,3 %
Andel personer 15–29 år utenfor arbeid, utdanning og arbeidsmarkedstiltak i Skien	11,5 %	11,9 %	11,5 %	12,1 %
Andel personer 15–29 år utenfor arbeid, utdanning og arbeidsmarkedstiltak i Norge	9,5 %	9,9 %	9,9 %	10,1 %
Andel mottakere av sosialhjelp som hovedinntektskilde i Skien	59,4 %	55,0 %	51,5 %	49,8 %
Andel mottakere av sosialhjelp som hovedinntektskilde i Norge	36,6 %	36,1 %	35,1 %	34,0 %

Kort analyse

Sysselsettingsandelen i Skien har vært relativt stabil i perioden og økte svakt fra 63,9 prosent i 2022 til 64,2 prosent i 2025. Samtidig gikk sysselsettingsandelen nasjonalt ned fra 68,7 til 68,2 prosent. Forskjellen mellom Skien og landet ble dermed redusert fra 4,8 til 4,0 prosentpoeng, men Skien ligger fortsatt under landsgjennomsnittet.

For innvandrere foreligger det bare tall for Skien for 2024 og 2025. I denne perioden økte sysselsettingsandelen fra 58,6 til 59,0 prosent. På landsbasis falt andelen fra 65,3 prosent i 2022 til 63,3 prosent i 2025. I 2025 lå Skien 4,3 prosentpoeng under landsgjennomsnittet for denne gruppen.

Andelen unge mellom 15 og 29 år som står utenfor arbeid, utdanning og arbeidsmarkedstiltak, økte i Skien fra 11,5 prosent i 2022 til 12,1 prosent i 2025. Økningen var sterkere enn på landsbasis, og forskjellen mellom Skien og landet økte fra 2,0 til 2,5 prosentpoeng.

Den tydeligste positive utviklingen gjelder andelen sosialhjelpsmottakere som har sosialhjelp som hovedinntektskilde. I Skien falt andelen fra 59,4 prosent i 2022 til 49,8 prosent i 2025, en nedgang på 9,6 prosentpoeng. Nedgangen var betydelig sterkere enn på landsbasis. Skien ligger likevel fortsatt høyere enn landet, med en forskjell på 15,8 prosentpoeng i 2025. Nav Skien har de siste årene, ofte i samarbeid med Skien kommune, satt i gang en rekke tiltak som Trumfkortet, forsterket innsats på Kvalifiseringsprogrammet, arbeidsrettet introduksjonsprogram, rettighetsavklaring, #minførstesommerjobb og ungdomsprogrammet.

Figur: Utvikling antall mottakere av sosialhjelp 2024-2026

Det underliggende behovet for økonomisk sosialhjelp og øvrige sosiale tjenester påvirkes i vesentlig grad av forhold som er utenfor Nav og kommunens påvirkningsmulighet. Etter flere år med sterk vekst i sosialhjelpsutgiftene, ser vi i 2026 en nedgang i utbetalingene. Det er imidlertid fortsatt betydelig usikkerhet knyttet til den videre utviklingen, og flere faktorer kan påvirke behovet for økonomisk sosialhjelp i planperioden.

Momenter som påvirker behovet for økonomisk sosialhjelp framover:

- Vedvarende høye leve- og boutgifter.
- Begrenset tilgang på egnede og rimelige boliger.
- Statlige ytelser som ikke holder tritt med kostnadsutviklingen.
- Utviklingen i arbeidsmarked og sysselsetting.
- Bosetting av flyktninger og overgang til arbeid eller utdanning.
- Flere brukere med sammensatte helse-, kvalifiserings- og arbeidslivsutfordringer.
- Endringer i statlige ytelser og arbeidsrettede tiltak.
- Konkrete endringer i veiledende satser og statlige ytelser kan påvirke kommunale ytelser (arbeidsavklaringspenger 2021, barnetrygd 2022, bostøtte 2024 for å nevne noen eksempler)

Dette skal vi jobbe med

Målet for Nav Skien er å videreutvikle de sosiale tjenestene ved kontoret og sikre innbyggerne i Skiens gode og forsvarlige tjenester.

- Fokus på tidlig avklaring og oppfølging. Unge under 30 år er den høyest prioritert målgruppen. Målet er å bidra til at flere kommer i arbeid eller utdanning og å forebygge langvarig mottak av økonomisk sosialhjelp.
- Inkludering gjennom styrket kvalifisering, språkopplæring og arbeidsrettet oppfølging, med mål om arbeid eller utdanning for innvandrere fra land utenfor EØS.
- Tett oppfølging og kvalifisering av personer med nedsatt arbeidsevne for å styrke mulighetene for arbeid og aktivitet.
- Forebygge økonomiske og sosiale problemer gjennom tidlig innsats, råd og veiledning, økonomisk rådgivning og helhetlig oppfølging.

Handlingsprogram 2027-2030

- Bidra til økt arbeidsdeltakelse gjennom samarbeid med arbeidsgivere og målrettet formidling til arbeid og utdanning.
- Riktig stønad til riktig tid. Rettighetsavklaring for å identifisere og hjelpe sosialhjelpsmottakere som kan ha rett til statlige ytelser og andre inntektssikringsordninger.

Måltabell

Hovedmål	Delmål
Den attraktive kommune har boliger som dekker alles behov	Skien kommune skal utvikle en boligstrategi som skal se på hva slags boliger som bør bygges, hvilken rolle kommunen skal ha og hvilke samarbeidspartnere man bør ha.
Den inkluderende kommunen er en aldersvennlig kommune som fremmer deltagelse og livskvalitet	Skien kommune skal være offensiv og nytenkende for å rekruttere og beholde riktig og tilstrekkelig kompetanse, som sikrer gode tjenester. Vi skal tilrettelegge for at eldre kan bo trygt i eget hjem så lenge som mulig. Nye og sosiale boformer skal undersøkes og utprøves
Den inkluderende kommunen er en kommune der alle har tilbud om arbeid eller aktivitet som skaper mening, tilhørighet og mestring	Vi skal gi utdanning og kvalifisering som møter behovet i arbeidsmarkedet. Vi skal ha et spesielt fokus på unge under 30 år, flyktninger, innvandrere og nasjonale minoriteter
Den inkluderende kommunen er en kommune der barn er trygge og vokser opp som robuste individer	Vi skal legge til rette for sysselsetting av voksne med mindreårige barn.

Rammeoversikt

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2027	2028	2029	2030
Opprinnelig budsjett	200 563	200 563	200 563	200 563
Sum Vedtak forrige periode	-5 232	-5 232	-5 232	-5 232
Sum Budsjettendring i år	2 923	2 923	2 923	2 923
Sum Lønns- og prisvekst	4 650	4 650	4 650	4 650
Konsekvensjusteringer	2 341	2 341	2 341	2 341
Konsekvensjustert ramme	202 904	202 904	202 904	202 904
Innsparingstiltak				
Innsparing sosialhjelp	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Sum Innsparingstiltak	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Nye tiltak				
Statsbudsjett andre oppgaveendringer Nav	660	660	660	660
Sum Nye tiltak	660	660	660	660
Tilskudd mv i driftsrammene				
Tilskudd sosiale entreprenører	500	500	500	500
Sum Tilskudd mv i driftsrammene	500	500	500	500
Nye tiltak og realendringer	160	160	160	160
Ramme 2027-2030	203 064	203 064	203 064	203 064

Økonomi - drift - tiltak

Utgifter til drift av virksomheten er under tett og kontinuerlig oppfølging. Effektiv og målrettet utnyttelse av kontorets ressurser vies stor oppmerksomhet og det iverksettes løpende tiltak for å sikre god ressursutnyttelse og måloppnåelse.

Utbetalingene til økonomisk sosialhjelp økte betydelig i 2023 og 2024, og holdt seg mer stabilt i 2025. I 2026 ser vi en nedgang i utbetalingene. Dette kan tyde på en stabilisering etter flere år med sterk vekst. Samtidig er det fortsatt usikkerhet knyttet til den videre utviklingen, da flere forhold utenfor kommunens direkte kontroll påvirker behovet for økonomisk sosialhjelp, som det er pekt på ovenfor.

Sosialhjelpsutbetalingene er den største enkeltposten i Nav Skiens budsjett. Selv om utbetalingene har gått ned i 2026, utgjør området en betydelig økonomisk usikkerhet. Erfaringene fra de siste årene viser at utbetalingene kan påvirkes betydelig av forhold som prisutvikling, arbeidsmarked, bosetting av flyktninger og utviklingen i statlige ytelser. Nav Skien viderefører innsatsen for å forebygge behovet for sosialhjelp gjennom tidlig innsats, økt kvalifisering, overgang til arbeid og utdanning, samt tett samarbeid med øvrige kommunale tjenester, arbeidsgivere og statlige aktører.

Innsparingstiltak

Innsparing sosialhjelp

Det har vært en god utvikling innenfor behov for sosialhjelp i løpet av 2026. Det legges til grunn at denne utviklingen fortsetter og det legges inn en forventning om lavere utgift i 2027 og framover.

Nye tiltak

Statsbudsjett andre oppgaveendringer Nav

Som følge av avvikling av stønader til enslig foreldre er det forventet at utgifter til sosialhjelp vil øke. Kommunene er kompensert for dette i rammetilskuddet.

Tilskudd mv i driftsrammene

Tilskudd sosiale entreprenører

Tilskuddsramme sosiale entreprenører

Økonomi - investeringer

Nav Skien har behov for å erstatte dagens fagsystem, Visma Velferd, innen 2028. Leverandøren har varslet at systemet vil fases ut, og det er derfor nødvendig å planlegge overgang til en ny løsning. Tiltaket er innlemmet i kommunens digitale portefølje og vil bli håndtert innen investeringsbudsjettet.

Organisasjon og Utvikling

Innledning

Organisasjon og utvikling (OU) organiserer kommunens stab- og støttetjenester på områdene økonomi, HR, innovasjon og digitalisering og kommunikasjon. I tillegg er tjenesteområdene NAV og KIE (kvalifisering og integreringsenheten) plassert under området. Nav har et eget kapittel i handlingsprogrammet.

OU har et tredelt oppdrag: Å utvikle tjenestene sammen med kommunalområdene og forberede kommunen på framtiden, ivareta overordnet internkontroll gjennom styringsinformasjon, rutiner og etterlevelse, og gi lederopplæring og lederstøtte i strategisk og praktisk forbedringsarbeid.

Rammeoversikt

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2027	2028	2029	2030
Opprinnelig budsjett	279 847	279 847	279 847	279 847
Sum Vedtak forrige periode	-27 423	-30 616	-27 803	-30 616
Sum Budsjettendring i år	13 265	13 265	13 265	13 265
Sum Lønns- og prisvekst	-800	-800	-800	-800
Konsekvensjusteringer	-14 958	-18 151	-15 338	-18 151
Konsekvensjustert ramme	264 889	261 696	264 509	261 696
Innsparingstiltak				
Effektive administrative fellestjenester, automatisering og bruk av KI	-1 000	-4 000	-8 000	-9 000
Effektivisering ITG	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Politisk organisering	0	-3 500	-3 500	-3 500
Reduksjon valgdag	-1 000	0	-1 000	0
Redusert antall flyktninger - reduserte utgifter KIE	-3 000	-5 000	-5 000	-5 000
Sum Innsparingstiltak	-7 000	-14 500	-19 500	-19 500
Nye tiltak				
Forsterket arbeidsrettet språkpraksis	1 000	0	0	0
Forsterket oppfølging sykefravær	500	0	0	0
Økte lisenskostnader	3 000	3 000	3 000	3 000
Sum Nye tiltak	4 500	3 000	3 000	3 000
Tilskudd mv i driftsrammene				
Eierbidrag Interkommunalt arkiv IKA IKS	2 530	2 530	2 530	2 530
Tilskudd 1. mai. LO Grenland	105	105	105	105
Tilskudd integreringstiltak i frivilligheten	216	216	216	216
Tilskudd partigrupper bystyret	695	695	695	695
Sum Tilskudd mv i driftsrammene	3 546	3 546	3 546	3 546
Nye tiltak og realendringer	1 046	-7 954	-12 954	-12 954
Ramme 2027-2030	265 935	253 742	251 555	248 742

Innsparingstiltak

Effektive administrative fellestjenester, automatisering og bruk av KI

Grenlandssamarbeidet utreder felles organisering av lønn, regnskap og dokumentsenter. Parallelt vurderer Skien egen organisering av tjenestene. Innsparingen skal realiseres i kommende planperiode gjennom naturlig avgang og endrede arbeidsprosesser ved bruk av automatisering, forbedrede eller nye systemer og KI. Videre jobbes det med en mer effektiv innkjøpsfunksjon via Grenlandkommunes innkjøpssamarbeid og det effektueres en innsparing i stab som følge av vakans.

Effektivisering ITG

Som en del av kommunenes effektiviseringskrav er tilskuddet til IT-samarbeidet i Grenland (ITG) ikke deflatorjustert i 2027. Tiltaket utgjør Skiens andel av denne innsparingen.

Politisk organisering

Innsparingen på 3,5 millioner kroner ble vedtatt i forrige handlings- og økonomiplan. Realiseringen av innsparingen er knyttet til en gjennomgang av den politiske organiseringen. BYS 117/26 vedtok å ikke endre antallet representanter i bystyret i kommende periode. Kommunedirektøren opprettholder innsparingen på området, og det må da ses på andre komponenter på politikkområdet, eksempelvis utvalgsstruktur, godgjøringer, bevertning og tilskudd til partigruppene, fram mot neste års budsjettprosess.

Reduksjon valgdag

BYS 119/26 vedtok å redusere fra to til en valgdag ved kommune- og fylkestingsvalget i 2027. Dette er beregnet til ca 1 million kroner de årene det er valg.

Redusert antall flyktninger - reduserte utgifter KIE

Integreringstilskuddet er budsjettet redusert i planperioden som følge av forventninger om færre bosatte flyktninger. Dette er nærmere omtalt under avsnittet *Andre driftsinntekter*. Det legges samtidig opp til å redusere utgiftene til integreringsarbeid og tilhørende tjenester i takt med aktivitetsnivået og de reduserte inntektene.

Nye tiltak

Forsterket arbeidsrettet språkpraksis

Piloten gjennomføres høsten 2026 og våren 2027, med evaluering midtveis og etter endt pilotperiode. Dette er et samarbeidsprosjekt mellom kommune og Nav stat, og ordningen har som en av flere målsettinger ambisjon i hovedsak å bli finansiert av statlige tiltaksmidler. Midlene sikrer nødvendig kommunal basisfinansiering av tjenesten i KIE fram til sommeren 2027, og videreføring vil bli vurdert på bakgrunn av resultatene fra evalueringen.

Forsterket oppfølging sykefravær

Tiltaket følger opp vedtak i formannskapssak 37/26 om forsterket oppfølging sykefravær. Det er satt av 0,5 millioner kroner i 2027 til formålet.

Kommunedirektøren vil legge fram en egen sak høsten 2026 med forslag til innretning, kriterier og forvaltning av ordningen innenfor den vedtatte økonomiske rammen.

Økte lisenskostnader

Tiltaket omfatter Skiens andel av økte lisenskostnader knyttet til Microsoft-plattformen og sikkerhetsløsninger (MDR) Kostnadsøkningen skyldes både prisjusteringer fra leverandør og endringer i viderefakturering av lisenser.

Tilskudd mv i driftsrammene

Eierbidrag Interkommunalt arkiv IKA IKS

Interkommunalt arkiv for Buskerud, Vestfold og Telemark IKS) er et interkommunalt selskap som tar vare på eldre og avsluttede arkiver for 40 kommuner og fylkeskommuner i Buskerud, Vestfold og Telemark. Beløpet er et anslag fra selskapet for 2027. Ikke endelig behandlet

Tilskudd 1. mai. LO Grenland

Årlig tilskudd til LO Grenland til markering av 1. mai. Tiltaket viderefører kommunens tilskudd til gjennomføring av arrangementer i forbindelse med den årlige 1. mai-markeringen. Tilskuddet skal bidra til å dekke praktiske og administrative kostnader knyttet til arrangementet.

Tilskudd integreringstiltak i frivilligheten

Lokal søkbar tilskuddsordning for integreringstiltak i frivillig sektor. Formålet er å stimulere til aktiviteter og møteplasser som bidrar til inkludering, deltakelse og tilhørighet for innvandrere og flyktninger i lokalsamfunnet.

Ordningen ses i sammenheng med kommunens samlede arbeid på integreringsområdet, herunder forvaltning og tildeling av statlige tilskuddsmidler fra IMDi. Tilskuddsordningen administreres av Kvalifiserings- og integreringsenheten (KIE) og skal bidra til å styrke samarbeidet mellom kommunen og frivillig sektor om integreringsarbeidet.

Tilskudd partigrupper bystyret

I henhold til partiloven § 10 kan kommunen yte støtte til partigrupper i bystyret. I Skien fordeler partigruppene 2026 omlag 700 000 kroner. Det er bystyret som bestemmer om det skal gis slik støtte og eventuelt hvilket nivå støtten skal gis.

Investeringsstabell

Beløp i 1000

	Økonomiplan				Sum Økonomiplan
Investeringsprosjekter	2027	2028	2029	2030	2027-30
Investeringsramme KID - Digitaliseringsprosjekter	17 900	18 000	18 000	18 000	71 900
Sum investeringsprosjekter	17 900	18 000	18 000	18 000	71 900

Mulig tiltak som ikke er foreslått i rammeoversikten over

Tiltakene som er beskrevet her er ikke hensyntatt i rammeoversikten ovenfor og er da ikke en del av de tiltakene som kommunedirektøren har valgt å ta med i sin innstilling. De er en oversikt over andre mulige innsparingstiltak i kommunalområdet som kan komme i tillegg til eller i stedet for tiltakene i rammeoversikten.

Tilskudd 1. mail. LO Grenland

Tilskuddet er bevilget i en årrekke, men kan tas ut. Det vil gi en årlig innsparing på 105.000 kroner.

Byutvikling, drift og kultur

Dette skal vi oppnå

BDKs oppdrag dekker et stort spenn i ansvar og oppgaver, fra lovpålagte forvaltningsoppgaver og myndighetsutøvelse, drift, vedlikehold og utbygging, til utviklingsprosjekter.

Å planlegge for vekst er nødvendig for å sikre langsiktig økonomisk bærekraft og at kommunen skal kunne opprettholde gode tjenester og et bærekraftig velferdsnivå. En økende andel eldre og færre unge skaper økonomiske utfordringer og reduserer kommunens aldersbæreevne. Ved å tiltrekke seg unge innbyggere og nye arbeidsplasser, styrkes kommunens inntektsgrunnlag gjennom økt skatteinngang og verdiskaping, samt at man får en jevnere fordeling av unge og eldre.

Næringsutvikling gir flere jobber, som igjen gjør kommunen mer attraktiv for unge familier. Samtidig bidrar befolkningsvekst til et mer dynamisk lokalsamfunn, økt boligbygging og bedre grunnlag for kollektivtransport, kulturtilbud og utdanning.

Blant våre viktigste virkemidler for å tilrettelegge for økt tilflytting og nye arbeidsplasser, er areal- og boligpolitikken og vår kulturpolitikk. Gjennom kommuneplanens arealdel og kommunedelplaner tilrettelegger vi for boligbygging i attraktive områder og utvikling av næringsarealer med god infrastruktur. Videre må vi sikre effektiv og forutsigbar plan- og byggesaksbehandling, med reguleringsplaner som sikrer en god balanse mellom overordnede rammer og detaljstyring. Et levende og aktivt kulturliv bidrar til økt attraktivitet og tilflytting, næringsliv og arbeidsplasser, og ikke minst fremmer inkludering og folkehelse på tvers av alder, bakgrunn og funksjonsevne.

BDK har et særskilt ansvar for at Skien er en attraktiv kommune å bo og drive næring i, og skal:

- Drive langsiktig by- og samfunnsutvikling, plan- og byggesaksbehandling, landbruks- og eiendomsforvaltning
- Sikre næringsutvikling gjennom å tilrettelegge for nye og eksisterende virksomheter
- Utvikle og drifte kultur, bibliotek, fritidstilbud og friluftsliv
- Drifte, vedlikeholde og utvikle kritisk infrastruktur som veg, vannforsyning og avløp, samt kommunens bygg og eiendomsmasse
- Gjennomføre investeringer i bygg og kommunalteknisk infrastruktur
- Være synlig som pådriver innen klima, natur og miljø

For å løse oppdraget er BDK organisert med tydelige fagområder som løser spesifikke deler av oppdraget. Samtidig er det mange oppgaver som krever samhandling, både internt i eget kommunalområde, men også mot andre enheter i Skien kommune og eksterne aktører. Samhandling er derfor et viktig fokus i BDK for å bidra til å sikre hensiktsmessig og helhetlig tjenesteproduksjon.

Status

Her kommenteres kort status for noen av områdene BDK jobber med.

By- og stedsutvikling:

- Bypakke Grenland fase 2 er vedtatt av Stortinget. Ny bypakke innebærer 10 nye år med investeringsmidler til infrastrukturprosjekter som er viktige for utviklingen av kommunen. Det gir kommunen en mulighet til å detaljplanlegge og bygge flere prosjekter i og tett på sentrum, styrke fremkommeligheten for kollektiv, gående og syklende, og for næringstrafikk på overordnet vegnett. Ny bypakke gir i tillegg mulighet for å forhandle om en byvekstavgift for Grenland med staten, som vil gi ytterligere midler. En byvekstavgift er nødvendig for å kunne få statlige midler til et togstopp i sentrum. Arbeid med sikte på etablering av togstopp i sentrum, vil ha høyt fokus fremover.
- Opprusting av Kongens gate til tovegs kollektivgate med fortau og busstopp ved Rådhusplassen er ferdigstilt. Flere bypakke- og belønningsmiddelprosjekter er påbegynt eller under planlegging: Torggata, Telemarksgata, Rådhusplassen og Brekketrappa, Moflata, Trommedalsvegen, videre opprusting av Kverndalen, Langbrygga, Marensro-Lunde med flere.
- Vi venter fortsatt på Næring og fiskeridepartementets behandling av klage på Kystverkets avslag av Skien kommunes søknad om tillatelse til å krysse Bryggevatnet. Skien kommune følger opp mot departementet for å signalisere utålmodighet og søke å påvirke prioriteringene i saksbehandlingen.
- Planprogram for en begrenset rullering av kommuneplanens arealdel har vært på høring. Rulleringen tar opp i seg tidligere innspill til nye områder for handel, bolig og næring. Arbeidet er forsinket som følge av sen fremdrift i fylkeskommunens kunnskapsunderlag i forbindelse med Regional plan for areal og mobilitet. Førstegangsbehandling av forslag til ny kommuneplanens arealdel planlegges i desember 2026, før planen sendes ut på høring og offentlig ettersyn.
- Kommunedelplan for Skien sentrum er vedtatt. Målet med planen er å legge til rette for fortetting og knutepunktutvikling som ledd i å gjøre sentrum til et attraktivt sted å bo, arbeide og drive næring. Kommunedelplanen følges opp med satsingen Skien 2040.
- Skien 2040 er den strategiske satsingen på sentrum, og definerer tiltak på kort og lang sikt for å få flere til å bo, arbeide og bruke sentrum. Mer samarbeid om sentrum mellom kommunen, private aktører og interesseorganisasjoner sikrer at vi drar i samme retning.
- Kommunedelplan for naturmangfold er vedtatt.

Eiendom:

- Ibsenbiblioteket er et viktig byutviklingsprosjekt som også er et bærende element i satsingen mot Ibsen-jubileet i 2028. Prosjektet er i rute i henhold til planen.
- Ombygging av Gjerpen sykehjem til dag- og aktivitetssenter ferdigstilles i løpet av 2026.
- Sivilforsvaret tar i bruk kommunens lagerlokaler på Geiteryggen. Det er et kommunalt ansvar å stille arealer til Sivilforsvaret til disposisjon.
- Det jobbes tett med energi og energioptimalisering, samt montering av solceller på flere av kommunens formålsbygg.

Kommunalteknikk:

- Det er gjennomført en omorganisering innen Kommunalteknikk, for å effektivisere og sikre bedre ressursutnyttelse innen fagområdet.
- Forprosjekt for felles renseanlegg i Grenland pågår for fullt. Arbeid med å opprette et eget IKS pågår. Det er startet en anskaffelse for innleie av eksternt prosjektlederfirma som har erfaring med store og komplekse prosjekter som selskapet står overfor. Det jobbes med kjøp av tomt til renseanlegget.

Kultur:

- Det er ansatt prosjektleder for Ibsen 2028. Prosjektlederen skal planlegge og gjennomføre Ibsen 200 jubileet i 2028. Det er søkt Kulturdepartementet om vesentlig økonomiske bidrag.
- Kulturavdelingen har tett dialog med frivilligheten, og ser på ulike måter å samarbeide med denne for å kunne gi gode nærmiljø og god inkludering. Frivillighetens hus er åpnet i de tidligere lokalene til Lie bydelshus.

Næring:

- Skien kommune har i åtte kvartaler på rad hatt sterkere vekst i antall ansatte i næringslivet enn landsgjennomsnittet.
- Det fremtidige kraftbehovet er en utfordring for kommunen, regionen og landet for øvrig. Skien kommune utlyste konkurranse om mulig etablering av solkraftverk i Bjorstaddalen. Ved tilbudsfristen 25. mars 2026 mottok Skien kommune ingen tilbud om videre deltakelse i konkurransen, og konkurransen ble derfor avlyst. Dersom forutsetningene endrer seg eller det senere melder seg ny interesse, kan det gjennomføres en ny konkurranse.
- Tilrettelegging for datasenterindustri på Gromstul har vært en viktig oppgave for Skien over tid. Googles byggetrinn 1 på Gromstul er i slutten av byggefasen. Byggetrinn 2 er startet opp med grunnarbeider og infrastruktur, men vil etter dagens planer pågå helt til 2028.
- Skien kommune og Brobyggerkonferansen var en del av Nordic Data Center Week 2026. Arrangementet ble svært vellykket.

Utfordringsbilde

Det er flere utfordringsområder for kommunalområdet i økonomiperioden:

- Stor anleggsaktivitet i sentrum gir ulemper for de næringsdrivende.
- Redusert aktivitet i byggebransjen har i lengre tid preget Skien og regionen. I BDK merkes dette spesielt godt i enhetene plan, byggesak og oppmåling. Det har vært en stor reduksjon i gebyrinntektene på disse områdene.
- Vi står overfor store investeringsbehov innen vann og avløp for å innfri utslippskravene, med oppgradering og utskifting av eksisterende ledningsnett og infrastruktur.
- Fortsatt uavklart i forhold gangbro over Bryggevatnet.
- Etterhvert som bypakkeprosjekter realiseres gir dette økte driftskostnader, som kun delvis dekkes av belønningsmidler.

Dette skal vi jobbe med

Noen konkrete oppgaver for økonomiperioden:

- Planlegging og gjennomføring av tidligfaseprosjekter i Bypakke Grenland fase 2.
- Utarbeide og starte gjennomføring av handlingsprogram Skien 2040.
- Jobbe videre for byvekstavgift og togstopp i sentrum.
- Utarbeide temaplan for klima og energi og temaplan for bærekraftig boligutvikling.
- Sikre nødvendig bosetting av flyktninger og andre vanskeligstilte.
- Ferdigstille bygging av nytt Ibsenbibliotek
- Planlegge og gjennomføre Ibsen 200. Det avsettes ressurser til planlegging og gjennomføring av jubileet, innenfor egne rammer. Det er søkt Kulturdepartementet om vesentlig bidrag. Det vil videre jobbes med å innhente økonomiske bidrag fra andre parter, og finne en hensiktsmessig rigg for dette. Samarbeid med kultur, reiseliv og næringsliv er sentralt.

Måltabell

Hovedmål	Delmål
Den attraktive kommune har boliger som dekker alles behov	Vi skal bygge attraktive boliger som bidrar til befolkningsvekst, og som underbygger målet om å være en inkluderende og aldersvennlig by.
Den attraktive kommune har et mangfoldig næringsliv som skaper nye jobber	Vi skal ha en aktiv og forutsigbar næringspolitikk Vi skal ha tilgjengelige og arealeffektive næringsarealer for små og mellomstore bedrifter, og primært for næringer som bidrar til det grønne skiftet Vi skal tilrettelegge for at planene om hyperscale datalagringscenter blir virkeliggjort, og vi skal skape ringvirkninger, blant annet gjennom et voksende IKT-miljø.
Den attraktive kommunen har et vakkert og levende sentrum	Vi skal sikre utsatt bebyggelse og infrastruktur mot flom, ras og andre uønskede hendelser, og sørge for at nye områder er tilpasset kommende klimaendringer. Vi skal tilrettelegge for aktiviteter og møteplasser som gjør sentrum attraktivt for familier, barn og unge. Vi skal utnytte og videreutvikle potensialet i kultur- og ibsenbyen Skien, realisere Ibsenbiblioteket og Ibsen 2028, og skape økt kulturturisme.
Den grønne kommunen minimerer forurensning og avfall	Vi skal legge til rette for et samfunn som reduserer forbruk, ressursbruk og avfall.
Den grønne kommunen omstiller seg til et lavutslippssamfunn	Skien kommune skal gjøre klimavennlige innkjøp og kontraktsinngåelser. Vi skal delta i Bystrategi Grenland og bidra til en samordnet areal- og transportplanlegging som fremmer mobilitet til fots, på sykkel, kollektiv- og næringstransport. Vi skal være en Smartby, som bruker innovasjon, ny teknologi og ny kunnskap, til å omstille samfunnet til et lavutslippssamfunn.
Den grønne kommunen styrker naturmangfoldet, matjord og friluftsområder	Vi skal i minst mulig grad benytte urørt areal, og andre naturforekomster og areal som kan ha stor verdi for naturmangfoldet, til nye boligområder, næring og infrastruktur. Vi skal unngå omdisponering av dyrket og dyrkbar mark

Rammeoversikt

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2027	2028	2029	2030
Opprinnelig budsjett	609 928	609 928	609 928	609 928
Sum Vedtak forrige periode	-39 014	-37 150	-37 690	-31 690
Sum Budsjettendring i år	15 440	15 440	15 440	15 440
Sum Lønns- og prisvekst	3 443	3 443	3 443	3 443
Konsekvensjusteringer	-20 131	-18 267	-18 807	-12 807
Konsekvensjustert ramme	589 797	591 661	591 121	597 121
Innsparingstiltak				
Innsparing Fritidskortet	-7 055	-7 055	-7 055	-7 055
Stoppe prosjekt Digital infrastruktur	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Tilskudd SMK frivilligsentral	-684	-684	-684	-684
Tilskudd til feriekolonier	-286	-286	-286	-286
Øvrige innsparingstiltak By- og stedsutvikling	-600	-600	-600	-600
Øvrige innsparingstiltak Eiendom	-500	-500	-500	-500
Øvrige innsparingstiltak Kommunalsjef og næring	-1 300	-1 300	-1 300	-1 300
Øvrige innsparingstiltak Kommunalteknikk	-3 830	-3 830	-3 830	-3 830
Øvrige innsparingstiltak Kultur	-300	-300	-300	-300
Sum Innsparingstiltak	-17 555	-17 555	-17 555	-17 555
Nye tiltak				
Fritidskontakter	1 000	1 000	1 000	1 000
Ibsen 200	4 000	4 000	0	0
Ibsen prosjektleder	1 000	1 000	0	0
Kompensere tapte gebyrinntekter	1 000	1 000	1 000	1 000
Kontingentkassa og fritidsfondet	1 750	1 750	1 750	1 750
Sivilforsvaret (strøm + drift) lager på flyplassen	170	170	170	170
Statsbudsjett andre oppgaveendringer BDK	-38	-38	-38	-38
Statsbudsjett innlemming av øremerkede tilskudd BDK	436	436	436	436
Utleiemegler	950	950	950	950
Videreføring av tiltak Mestring, inkludering og deltakelse	900	900	900	900
Økt energipris fra 2027	20 500	20 500	20 500	20 500
Sum Nye tiltak	31 668	31 668	26 668	26 668
Tilskudd mv i driftsrammene				
Arrangementstilskudd	415	415	415	415
Arrangørtilskudd (ikke enkeltarrangementer)	675	675	675	675
Barne- og ungdomsorganisasjoner	100	100	100	100
Barne- og ungdomsteater	70	70	70	70
Driftstilskudd klubbhus/grendehus	1 500	1 500	1 500	1 500
E134 Haukelivegen AS	77	77	77	77
Eierbidrag Gea Norvegica Geopark IKS	512	512	512	512
Enkeltvedtak BYS 171/25	400	0	0	0
Frivilligsentraler	3 114	3 114	3 114	3 114
Ibsen Scope	1 023	1 023	1 023	1 023
Inkluderende nærmiljøer	500	500	500	500
Kommunale anleggsmidler	1 600	1 600	1 600	1 600
Kulturinstitusjoner m.m:	2 155	1 771	1 771	1 771
Nasjonale idretts og aktivitetsarrangementer	200	200	200	200
Telemarkskanalen natur og kulturpark	626	626	626	626
Tilbud til personer med funksjonsnedsettelse	150	150	150	150
Tilskudd byutvikling	763	763	763	763
Tilskudd istandsetting Henrik Ibsen Museum Venstøp	3 000	0	0	0
Toppidrett - samarbeidsavtaler	300	300	300	300
Ungdomsrådets tilskuddspott	90	90	90	90
Sum Tilskudd mv i driftsrammene	17 271	13 487	13 487	13 487
Nye tiltak og realendringer	31 384	27 600	22 600	22 600
Ramme 2027-2030	621 180	619 260	613 721	619 721

Adm. kommunalsjef BDK

Rammeoversikt

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2027	2028	2029	2030
Opprinnelig budsjett	19 338	19 338	19 338	19 338
Sum Vedtak forrige periode	-445	-445	-445	-445
Sum Budsjettendring i år	-552	-552	750	750
Sum Lønns- og prisvekst	304	304	304	304
Konsekvensjusteringer	-693	-693	609	609
Konsekvensjustert ramme	18 644	18 644	19 946	19 946
Innsparingstiltak				
Stoppe prosjekt Digital infrastruktur	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Øvrige innsparingstiltak Kommunalsjef og næring	-1 300	-1 300	-1 300	-1 300
Sum Innsparingstiltak	-4 300	-4 300	-4 300	-4 300
Tilskudd mv i driftsrammene				
E134 Haukelivegen AS	77	77	77	77
Sum Tilskudd mv i driftsrammene	77	77	77	77
Nye tiltak og realendringer	-4 223	-4 223	-4 223	-4 223
Ramme 2027-2030	14 421	14 421	15 723	15 723

By- og stedsutvikling

Rammeoversikt

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2027	2028	2029	2030
Opprinnelig budsjett	34 987	34 987	34 987	34 987
Sum Vedtak forrige periode	-4 322	-4 322	-4 322	1 678
Sum Budsjettendring i år	2 300	2 300	2 300	2 300
Sum Lønns- og prisvekst	-532	-532	-532	-532
Konsekvensjusteringer	-2 553	-2 553	-2 553	3 447
Konsekvensjustert ramme	32 434	32 434	32 434	38 434
Innsparingstiltak				
Øvrige innsparingstiltak By- og stedsutvikling	-600	-600	-600	-600
Sum Innsparingstiltak	-600	-600	-600	-600
Nye tiltak				
Kompensere tapte gebyrinntekter	1 000	1 000	1 000	1 000
Statsbudsjett andre oppgaveendringer BDK	-38	-38	-38	-38
Sum Nye tiltak	962	962	962	962
Tilskudd mv i driftsrammene				
Tilskudd byutvikling	763	763	763	763
Sum Tilskudd mv i driftsrammene	763	763	763	763
Nye tiltak og realendringer	1 125	1 125	1 125	1 125
Ramme 2027-2030	33 559	33 559	33 559	39 559

Kultur

Rammeoversikt

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2027	2028	2029	2030
Opprinnelig budsjett	91 707	91 707	91 707	91 707
Sum Vedtak forrige periode	-19 906	-23 042	-23 581	-23 581
Sum Budsjettendring i år	3 802	3 802	2 500	2 500
Sum Lønns- og prisvekst	908	908	908	908
Konsekvensjusteringer	-15 195	-18 331	-20 173	-20 173
Konsekvensjustert ramme	76 512	73 376	71 534	71 534
Innsparingstiltak				
Innsparing Fritidskortet	-7 055	-7 055	-7 055	-7 055
Tilskudd SMK frivilligsentral	-684	-684	-684	-684
Tilskudd til feriekolonier	-286	-286	-286	-286
Øvrige innsparingstiltak Kultur	-300	-300	-300	-300
Sum Innsparingstiltak	-8 325	-8 325	-8 325	-8 325
Nye tiltak				
Fritidskontakter	1 000	1 000	1 000	1 000
Ibsen 200	4 000	4 000	0	0
Ibsen prosjektleder	1 000	1 000	0	0
Kontingentkassa og fritidsfondet	1 750	1 750	1 750	1 750
Videreføring av tiltak Mestring, inkludering og deltakelse	900	900	900	900
Økt energipris fra 2027	50	50	50	50
Sum Nye tiltak	8 700	8 700	3 700	3 700
Tilskudd mv i driftsrammene				
Arrangementstilskudd	415	415	415	415
Arrangørtilskudd (ikke enkeltarrangementer)	675	675	675	675
Barne- og ungdomsorganisasjoner	100	100	100	100
Barne- og ungdomsteater	70	70	70	70
Driftstilskudd klubbhus/grendehus	1 500	1 500	1 500	1 500
Eierbidrag Gea Norvegica Geopark IKS	512	512	512	512
Enkeltvedtak BYS 171/25	400	0	0	0
Frivilligsentraler	3 114	3 114	3 114	3 114
Ibsen Scope	1 023	1 023	1 023	1 023
Inkluderende nærmiljøer	500	500	500	500
Kommunale anleggsmidler	1 600	1 600	1 600	1 600
Kulturinstitusjoner m.m:	2 155	1 771	1 771	1 771
Nasjonale idretts og aktivitetsarrangementer	200	200	200	200
Telemarkskanalen natur og kulturpark	626	626	626	626
Tilbud til personer med funksjonsnedsettelse	150	150	150	150
Tilskudd istandsetting Henrik Ibsen Museum Venstøp	3 000	0	0	0
Toppidrett - samarbeidsavtaler	300	300	300	300
Ungdomsrådets tilskuddspott	90	90	90	90
Sum Tilskudd mv i driftsrammene	16 431	12 647	12 647	12 647
Nye tiltak og realendringer	16 806	13 022	8 022	8 022
Ramme 2027-2030	93 317	86 397	79 556	79 556

Kommunalteknikk

Rammeoversikt

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2027	2028	2029	2030
Opprinnelig budsjett	217 998	217 998	217 998	217 998
Sum Vedtak forrige periode	-5 070	-5 070	-5 070	-5 070
Sum Budsjettendring i år	7 687	7 687	7 687	7 687
Sum Lønns- og prisvekst	2 900	2 900	2 900	2 900
Konsekvensjusteringer	5 517	5 517	5 517	5 517
Konsekvensjustert ramme	223 514	223 514	223 514	223 514
Innsparingstiltak				
Øvrige innsparingstiltak Kommunalteknikk	-3 830	-3 830	-3 830	-3 830
Sum Innsparingstiltak	-3 830	-3 830	-3 830	-3 830
Nye tiltak				
Statsbudsjett innlemming av øremerkede tilskudd BDK	436	436	436	436
Økt energipris fra 2027	5 380	5 380	5 380	5 380
Sum Nye tiltak	5 816	5 816	5 816	5 816
Nye tiltak og realendringer	1 986	1 986	1 986	1 986
Ramme 2027-2030	225 500	225 500	225 500	225 500

Eiendom

Rammeoversikt

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2027	2028	2029	2030
Opprinnelig budsjett	245 899	245 899	245 899	245 899
Sum Vedtak forrige periode	-9 271	-4 271	-4 271	-4 271
Sum Budsjettendring i år	2 203	2 203	2 203	2 203
Sum Lønns- og prisvekst	-138	-138	-138	-138
Konsekvensjusteringer	-7 206	-2 206	-2 206	-2 206
Konsekvensjustert ramme	238 692	243 692	243 692	243 692
Innsparingstiltak				
Øvrige innsparingstiltak Eiendom	-500	-500	-500	-500
Sum Innsparingstiltak	-500	-500	-500	-500
Nye tiltak				
Sivilforsvaret (strøm + drift) lager på flyplassen	170	170	170	170
Utleiemegler	950	950	950	950
Økt energipris fra 2027	15 070	15 070	15 070	15 070
Sum Nye tiltak	16 190	16 190	16 190	16 190
Nye tiltak og realendringer	15 690	15 690	15 690	15 690
Ramme 2027-2030	254 382	259 382	259 382	259 382

Økonomi - drift - tiltak

Budsjettforslaget for BDK for 2027 er preget av nødvendige omdisponeringer, sikre realisering av effektiviseringsgevinster og noen særskilte satsinger. Samlet sett representerer budsjettforslaget en balansert tilnærming med fokus på effektiv drift, tjenester til barn og unge, gjennomføring av strategisk viktige satsinger og forberedelser til Ibsen 200.

Budsjettforslaget innebærer en særskilt satsing for planlegging og gjennomføring av Ibsen 200. 2027 markerer opptrappingen mot jubileumsåret i 2028. Dette skal bidra til å styrke Skiens rolle som Ibsen-by, regionhovedstad og attraktiv destinasjon for kultur, reiseliv og næringsutvikling - som skal gi varig effekt også etter 2028.

Innsparingstiltak

Innsparing Fritidskortet

Fritidskortet er en generell støtteordning for fritidsaktivitet for alle elever i 6.–10. klasse. Målet med fritidskortordningen er at barn og unge skal ha en gratis valgfri fritidsaktivitet, for å sikre et inkluderende fritidstilbud for alle. Støtten er på inntil 2 500 kroner per barn per år.

Skien kommune har velfungerende og rause ordninger for at barn og unge skal kunne delta i fritidsaktiviteter. Fritidskortet vurderes å være kostnadskrevende, sett opp mot i hvor stor grad ordningen treffer der hvor behovet er størst. Det vurderes at Kontigentskassa og Fritidsfondet er mer målrette ordninger, da de er behovsprøvd. Innsparingstiltaket må derfor ses i sammenheng med tiltak for å sikre tilstrekkelig finansiering av Kontigentskassa og Fritidsfondet, samt videreføring av prosjektet....

Som et alternativ kan det vurderes å redusere omfanget av Fritidskortet, f.eks til kun å gjelde ungdomstrinnene. Basert på erfaringstallene fra inneværende år, er det kostnadsberegnet til ca. 3 mill kr. Det er på ungdomstrinnet frafallet er størst.

Stoppe prosjekt Digital infrastruktur

Prosjekt Digital infrastruktur har omfattet planlegging og gjennomføring av nødvendig utbygging av fiberinfrastruktur. Formålet har vært å sikre robuste, stabile og kapasitetssterke digitale forbindelser som understøtter kommunens tjenester, en framtidsrettet og robust infrastruktur med vekt på kapasitet, driftssikkerhet og digital sikkerhet. Fibernettet vurderes å være tilstrekkelig utbygget og prosjektet foreslås avviklet.

Tilskudd SMK frivilligsentral

SMK (Solum, Kilebygda og Melum) Frivilligsentral er en lokal møteplass som har lagt til rette for frivillig innsats, sosiale møteplasser og en rekke lavterskelaktiviteter i Skien. Frivillighetsentralen legges ned fra 2027.

Tilskudd til feriekolonier

Kommunens tilskudd kuttes. Deler av disse midlene kan i stedet søkes fra BUFDIR, noe Dilsdalen allerede har gjort

Øvrige innsparingstiltak By- og stedsutvikling

Det jobbes kontinuerlig med å effektivisere driften. Mulige innsparingstiltak er effektivisering, reduksjon antall årsverk, reduksjon i overtid, nedtak av tjenestenivå mm.

Øvrige innsparingstiltak Eiendom

Mulige innsparingstiltak er effektivisering, reduksjon antall årsverk, reduksjon i overtid, nedtak av tjenestenivå mm.

Øvrige innsparingstiltak Kommunalsjef og næring

Mulige innsparingstiltak kan være effektivisering, reduksjon antall årsverk, reduksjon i overtid, nedtak av tjenestenivå mm.

Øvrige innsparingstiltak Kommunalteknikk

Fagområdet har i 2026 gjennomført en omorganisering. Bakgrunnen for omorganiseringen var først og fremst et vedvarende merforbruk innen ordinær drift hos enkelte enheter, kombinert med behov for bedre økonomistyring og tydeligere organisering. Dette følges opp i budsjettet gjennom strammere rammer, for å sikre gevinstrealisering. Det gjennomføres innsparingstiltak som effektivisering, reduksjon antall årsverk, reduksjon i overtid, nedtak av tjenestenivå mm.

Øvrige innsparingstiltak Kultur

Mulige innsparingstiltak er effektivisering, reduksjon antall årsverk, reduksjon i overtid, nedtak av tjenestenivå mm.

Nye tiltak

Fritidskontakter

Fritidskontakter (støttekontakter) bistår barn, unge eller voksne til å ha en aktiv fritid. Fritidskontaktordningen er vedtaksbasert. Vedtakene gjøres av Helse og mestring, mens tjenesten utføres av BDK Kultur. Ordningen har vært underfinansiert med 1,5 millioner kroner.

Ibsen 200

Ibsen 200 er satsningen fram mot 200-årsjubileet for Henrik Ibsens fødsel. Skien kommune skal ha det nasjonale åpningen av jubileet. I 2028 åpner to nasjonale kulturbygg (Ibsenbiblioteket og Henrik Ibsen Museum Venstøp), og det planlegges aktiviteter og arrangementer i Skien og Telemark. Det er søkt om støtte til åpningen og jubileumsåret fra kultur- og likestillingsdepartementet, svar ikke mottatt ennå. I tillegg jobbes det med private bidrag. Kommunalområdet har avsatt midler til en treårig prosjektleder, oppstart 2026

Ibsen prosjektleder

Skien kommune har en egen prosjektleder for Ibsen 200. Jubileet er en tidsavgrenset, omfattende satsing som skal koordineres fram mot og gjennom 200-årsjubileet i 2028

Kompensere tapte gebyrinntekter

Gebyrinntekter er redusert med nærmere 2 millioner kroner de siste årene grunnet lavere aktivitetsnivå. Reduserte gebyrinntekter er delvis møtt med redusert årsverk. Samtidig er det behov for en grunnleggende bemanning, særlig som følge av enkelte store prosjekter. Derfor kompenseres bortfall av gebyrinntekter med 1 million kroner.

Kontingentkassa og fritidsfondet

Kontingentkassa og Fritidsfondet bidrar til å redusere økonomiske barrierer for deltakelse i organiserte fritidsaktiviteter blant barn og unge. Ordningene er behovsprøvd, og den foreslåtte økningen på 1,75 millioner kroner innebærer at den samlede rammen økes til 2,25 millioner kroner, på nivå med tidligere års utbetalinger og etterspørsel.

Sivilforsvaret (strøm + drift) lager på flyplassen

Kommunen er pliktig å holde lager for sivilforsvaret. Det medfølger noe strømkostnader og andre kostnader

Statsbudsjett andre oppgaveendringer BDK

Arbeidet til Direktoratet for byggkvalitet med digitalisering av plan og byggeprosessene er anslått å gå innsparinger for kommunene. Rammetilskuddet er redusert som følge av dette.

Statsbudsjett innlemming av øremerkede tilskudd BDK

Tidligere øremerket tilskudd til tryggere skoleveger og nærmiljø er innlemmet i rammetilskuddet. BDK er kompensert for bortfall av inntekt.

Utleiemegler

Utleiemegler ble opprett i forbindelse med høy bosetting av flyktninger i 2023, finansiert av integreringstilskudd. Utleiemegleren administrerer leide boliger for Skien kommune som benyttes til flyktninger, bl.a. fra Ukraina. Tilskuddet fjernes fra 2027. Funksjonen videreføres innenfor ordinære driftsrammer.

Videreføring av tiltak Mestring, inkludering og deltakelse

Opprinnelig et fireårig tiltak som foreslås videreført. Tilbud til unge i skolekretsene Menstad (8-10 trinn), Åfoss (5-7 trinn) og Mæla (8-10 trinn). Tiltakets mål er å være forebyggende, gjennom å styrke tilstedeværelse av trygge voksne i overgangen mellom skole og fritidsaktivitet, sikre deltagelse og bidra til en aktiv positiv fritid. Erfaringer fra fireårsperioden viser at tilbudet treffer målgruppen godt, med høy deltagelse. Erfaringen er at kontakt med trygge voksne i ungdommenes nærmiljø er et viktig forebyggende tiltak.

Økt energipris fra 2027

Økte energipriser fra 2027 medfører en beregnet kostnadsvekst på 23,5 millioner kroner. Gjennomførte energi- og effektiviseringstiltak bidrar til å begrense kostnadsøkningen med 3 millioner kroner. Budsjettrammen er derfor styrket med 20,5 millioner kroner for å kompensere for økte energikostnader. Etter fradrag for kostnader som finansieres gjennom selvkostområdene (VAR) på om lag 4 millioner kroner, utgjør den netto styrkingen av rammen 16,5 millioner kroner.

Tilskudd mv i driftsrammene

Arrangørtilskudd (ikke enkeltarrangementer)

Potten gjelder helårsarrangører og festivaler. To søknadsfrister i året. Eks på arrangører som får er: Litteraturhuset i Skien, Skiensjazzdraget, Parkjazz. Beats i Parken med mer.

E134 Haukelivegen AS

E134 Haukelivegen AS er en interesseorganisasjon som arbeider for at E134 skal bli en sikker og fremkommelig vei hele året fra øst til vest og er eid av 4 fylkeskommuner, 33 kommuner og 8 bedrifter

Eierbidrag Gea Norvegica Geopark IKS

Tilskuddet er justert med deflator minus ett prosentpoeng i tråd med styrets innstilling.

Enkeltvedtak BYS 171/25

I budsjettvedtaket for 2026 (BYS 171/25) ble det vedtatt 2-årige enkeltvedtak for 2026 og 2027 tilskudd til følgende: Kirkens SOS (100 000 kroner), R.O.t Recovery og tilfriskning (100 000 kroner), Rocket Man (200 000 kroner)

Frivilligsentraler

Denne posten inkluderer tilskudd til Gulset Nærmiljøsender (1 million kroner), Klyve Nærmiljøsender (1 million kroner) og Bakken Nærmiljøsender (1 million kroner). Nedtrekk 684.000 kroner grunnet nedleggelse av Solum, Melum og Kilebygda (SMK) frivilligsentral fra 2027.

Ibsen Scope

Tilskuddet gis til Teater Ibsen som en del av en avtale mellom Skien kommune, Teater Ibsen og Kultur og likestillingsdepartementet. Ibsen Scope er stipendier og en festival med utgangspunkt i Ibsens dramatikk. Tilskudd er deflatorjustert.

Kulturinstitusjoner m.m:

Tilskudd med utgangspunkt i samarbeidsavtaler, og eller tidligere vedtak. Eks: Skiens kunstforening, Telemark Symfoniorkester, Telemark Kunstsenter, Skien Turlag med flere. Avtalen med Løvenskiold-Fossum Skog ANS utgår om et år, derfor et nedtrekk i ramma fra 2028.

Nasjonale idretts og aktivitetsarrangementer

Tilskuddsordning med mål om å bidra til at flere nasjonale idrettsarrangement gjennomføres i Skien. Ordningen ble lagt inn ettårig i 2026, men videreføres da vi ser at tilskuddsordningen bidrar til økt aktivitet og attraktivitet i Skien. Tiltaket bygger opp under satsing på toppidrett. Midlene hentes fra tilskuddsordningen "Aktivitetsmidler idrett" som har hatt få søknader de siste årene.

Telemarkskanalen natur og kulturpark

UIFK gjorde følgende vedtak 27.08.2026 sak 27/26:

Administrasjon går i dialog med Telemark Fylkeskommune i førsteomgang der det sees på mulighet til tydeligere samordning av kanalrelaterte selskaper. Videre deltagelse og tilskudd vurderes i forbindelse med budsjettbehandlingen.

Tilskudd byutvikling

Følgende tilskudd byutvikling, beløp 2027:

Grenland Næringsforening (80.000 kroner), Skien Dalen Skipsselskap (200.000 kroner) og Skien by (483.000 kroner)

Tilskudd istandsetting Henrik Ibsen Museum Venstøp

Tilskudd til Henrik Ibsen Museum Venstøp til ombygging av Ibsens barndomshjem til det autentiske. Første del av tilskuddet ble gitt i 2023 og siste del i 2027. Prosjektet får også statlig og fylkeskommunalt tilskudd

Toppidrett - samarbeidsavtaler

Fordeles på tre aktører: Odds ballklubb kvinner, Odds ballklubb menn og Gjerpen HK. Det inngås ettårige samarbeidsavtaler.

Investeringstabell

Beløp i 1000

	Økonomiplan				Sum Økonomiplan
Investeringsprosjekter	2027	2028	2029	2030	2027-30
Aksjon skoleveg	950	950	950	950	3 800
Arealeffektivisering	2 500	2 500	2 500	2 500	10 000
administrasjonsbygg					
Arealutvikling næring og bolig	10 336	10 336	10 336	10 336	41 344
Asfaltprogram 2026	5 000	0	0	0	5 000
Byutviklingsprosjekter	1 100	1 100	1 100	1 100	4 400
Forprosjekt parkering i sentrum	1 250	0	0	0	1 250
Infrastruktur i bakken	2 400	2 400	2 400	2 400	9 600
Innskudd Renseanlegg i Grenland IKS	1 920	0	0	0	1 920
Investering boliger	5 000	5 000	5 000	5 000	20 000
Investeringer	8 750	8 750	8 750	8 750	35 000
Maskinforvaltning/transformasjon biogass					
Investeringer Tollnes	6 500	0	0	0	6 500
Investeringsplan formålsbygg	9 500	9 500	9 500	9 500	38 000
Jernbanestoppsted i fjellet	0	0	15 000	0	15 000
Klima og energiplan	7 000	7 000	7 000	7 000	28 000
Klyvetunet bygges om til omsorgsboliger	22 400	0	0	0	22 400
Kommunal andel Bypakka	7 500	7 500	7 500	7 500	30 000
Ladeinfrastruktur Skien	1 250	1 250	1 250	1 250	5 000
Lekeplasser/rekreasjonsområder	2 000	2 000	2 000	2 000	8 000
Nytt bibliotek og besøkssenter	155 412	-0	0	0	155 412
Oppgradering av vegger/bruer/sikkerhetstiltak	15 750	15 750	15 750	15 750	63 000
Reduksjon andel grusveger	2 500	2 500	2 500	2 500	10 000
Sentralrenseanlegg	25 000	25 000	679 000	679 000	1 408 000
Slambil	4 000	0	0	0	4 000
Småprosjekter investering BDK	6 100	6 100	6 100	6 100	24 400
Solceller i formålsbygg	0	12 500	0	0	12 500
Tilfluktsrom 4-årig	5 000	5 000	5 000	0	15 000
Transportabel strømgenerator	2 500	0	0	0	2 500
Uteområder skoler-barnehager-møtearena	600	600	600	600	2 400
Vann og Avløp- investeringer	229 500	229 500	229 500	229 500	918 000
Veg og gateløys i distriktene	525	525	525	525	2 100
Sum investeringsprosjekter	542 243	355 761	1 012 261	992 261	2 902 526

Mulig tiltak som ikke er foreslått i rammeoversikten over

Beløp i 1.000 kr

Videreføre stilling Bybonde i Skien, 40% fast stilling	400	Opsjon	Prosjekt som utløper 2026. Prosjektet har bidratt med drift skolehager, urbant landbruk byrom, kurs bydelshus, div prosjekter, Gulsetsatsing, Unge bybønder (BUFDIR)
Kutt i renhold	-1 000	Opsjon	Vil kunne føre til kutt i renholdskvalitet og frekvens. Redusere innkjøp av digitale løsninger, midler og utstyr.
Kutt i Vedlikeholdsplan	-1 500	Opsjon	Kutt i vedlikeholdsplanen fører til lavere vedlikeholdsaktivitet. Kan medføre dårligere vedlikeholdte bygg, verditap, etterslep i vedlikehold, mulige følgeskader og utsettelse av planlagte og nødvendige vedlikeholdstiltak. Skien ligger allerede lavt på vedlikehold. Vi har ca 80 kr per kvm til vedlikehold i 2026. Anbefalt minimumskostnad for vedlikeholdskostnader per kvm er 170 kr, normen er satt av NKF. Gjennomsnittsnorm for offentlige bygg er 170-450 kr per kvm.
Kutt i vedlikehold i kommunale boliger	-1 500	Opsjon	Kan medføre at flere boliger står udisponert eller må selges som følge av at de ikke blir istandsatt.
Skrut av gatevarme Kverndalen 1	-180	Opsjon	Områdene må driftes med ordinær vinterdrift og vil fremstå mindre fremkommelige om vinteren.
Skrut av gatevarme Skistredet	-600	Opsjon	Områdene må driftes med ordinær vinterdrift og vil fremstå mindre fremkommelige om vinteren.
Kutt av 3 langsesonger (?) i park (allerede redusert fra 6 til 3)	-861	Opsjon	Drift av fotballbaner må utføres av lag og foreninger(banemesterlauget). Kjøring av skiløyper opphører (kan også selge løypemaskinen). Stans i felling av trær for Skien kommune som grunneier(grannelova). Parker må avvikles i tråd med prosjekt (ca. 40% av dem)
Redusere med 1 årsverk på veivedlikehold	-900	Opsjon	Reduksjon i vedlikehold av veier, må gjøres enten ved å nedklassifisere veier i trinn 2, eller ved redusert vedlikehold (asfaltering, skraping av grusveier, grøfting mm). Tar større risiko for erstatningssaker, og dette vil føre til dårligere veistandard og redusert veikapital (etterslep). Flere regressaker som følge av overvannssaker.
Redusere park med 1 årsverk	-900	Opsjon	Redusert drift i Brekkeparken og sentrum. Avvikle drift av rundkjøringen ved rådhuset

Vedlegg

Samlet oversikt over tilskudd (ligger i rammene til kommunalområdene og er også listet opp der):

Kommunalområde	Tjenestenivå	Tiltak	Regnskap/ budsjett -26	Deflator	Øk.plan 2027
TA	Adm, styring og fellesutgifter	Vestfold og Telemark kommunerevisjon IKS	3 167 200	2,5 %	3 246 400
TA	Brann og ulykkesvern	Eierbidrag Grenland brann og redning IKS	64 552 700		71 723 000
TA	Brann og ulykkesvern	Eierbidrag Sør-Øst 110 IKS	4 307 600	3,8 %	4 471 289
TA	Kirke	Kirkevergen i Skien	33 823 904	0,0 %	33 877 904
TA	Kirke	Samarbeidsrådet for tros- og livssyn (STL)	25 000	0,0 %	25 000
TA	Kultur og idrett	Ibsenhuset AS	11 782 700	0,0 %	11 782 095
TA	Kultur og idrett	Ibsenhuset AS, investeringsformål	1 500 000	0,0 %	1 500 000
TA	Kultur og idrett	Skien Fritidspark KF - brutto bidrag	53 225 106	3,8 %	53 225 106
TA	Kultur og idrett	Skien Fritidspark KF, - inntektsbidrag	-25 800 358	3,8 %	-25 800 358
TA	Kultur og idrett	Skien Fritidspark KF Vedlikehold			2 825 000
TA	Kultur og idrett	Telemark museum	4 042 296		4 201 451
TA	Kultur og idrett	Telemark og Vestfold regionteater AS - Teater Ibsen AS	5 138 329	3,8 %	5 333 933
TA	Næringsforv. og konsesjonskraft	Vestfold Telemark Reiseliv AS, kjøp av tjenester	1 582 206		1 582 206
TA	Vann, avløp og renovasjon	Eierbidrag Renovasjon i Grenland IKS (RIG) IKS	83 286 620		85 822 000
HM	Kommunehelse	Kirkens bymisjon	750 000	3,8 %	260 000
HM	Kommunehelse	SMISO - Senter mot incest og seksuelle overgrep i Telemark	387 580	3,8 %	402 308
HM	Kommunehelse	Telemark Røde Kors	200 000		205 000
HM	Pleie og omsorg	Generasjon-M AS	-280 000		1 000 000
HM	Pleie og omsorg	Grep Grenland AS	15 104 034		16 747 969
HM	Sosiale tjenester	Crux Tilja oppfølgingssenter	1 468 329	0,0 %	1 468 000
HM	Sosiale tjenester	NKS Veiledningssenter for pårørende	482 600	3,8 %	503 000
HM	Sosiale tjenester	Skien Diakonale senter	8 732 000	3,8 %	9 063 816
Nav	Kommunehelse	Tilskudd sosiale entreprenører	500 000	0,0%	500 000

Handlingsprogram 2027-2030

Kommunalområde	Tjenestenivå	Tiltak	Regnskap/ budsjett -26	Deflator	Øk.plan 2027
Nav	Kommunehelse	Tilskudd sosiale entreprenører, Homestart, Lope og Sarepta - to årig tilskudd utgår	1 050 000		0
OU	Adm, styring og fellesutgifter	Eierbidrag Interkommunalt arkiv IKA IKS	2 455 792	3,0 %	2 530 000
OU	Adm, styring og fellesutgifter	Tilskudd 1. mai. LO Grenland	105 000	0,0 %	105 000
OU	Adm, styring og fellesutgifter	Tilskudd politiske partier	670 000	3,8%	695 000
OU	Sosiale tjenester	Tilskudd integreringstiltak i frivilligheten	216 000	0,0 %	216 000
BDK	Adm, styring og fellesutgifter	E134 Haukelivegen AS	74 500	3,8 %	77 000
BDK	Kultur og idrett	Arrangementstilskudd	450 000		415 000
BDK	Kultur og idrett	Arrangørtilskudd (ikke enkeltarrangementer)	700 000		675 000
BDK	Kultur og idrett	Barne- og ungdomsorganisasjoner	100 000	0,0 %	100 000
BDK	Kultur og idrett	Barne- og ungdomsteater	70 000	0,0 %	70 000
BDK	Kultur og idrett	Driftstilskudd klubbhus/grendehus	1 500 000	0,0 %	1 500 000
BDK	Kultur og idrett	Frivilligsentraler	3 684 000	3,8 %	3 114 000
BDK	Kultur og idrett	Ibsen Scope	1 082 000		1 023 116
BDK	Kultur og idrett	Inkluderende nærmiljøer	500 000	0,0 %	500 000
BDK	Kultur og idrett	Kommunale anleggsmidler	1 600 000	0,0 %	1 600 000
BDK	Kultur og idrett	Kulturinstitusjoner m.m:	2 701 000		2 155 000
BDK	Kultur og idrett	Nasjonale idretts og aktivitetsarrangementer	0		200 000
BDK	Kultur og idrett	Tilbud til personer med funksjonsnedsettelse	150 000	0,0 %	150 000
BDK	Kultur og idrett	Tilskudd istandsetting Henrik Ibsen Museum Venstøp	3 000 000	0,0 %	3 000 000
BDK	Kultur og idrett	Toppidrett - samarbeidsavtaler	300 000	0,0 %	300 000
BDK	Kultur og idrett	Ungdomsrådets tilskuddspott	90 000		90 000
BDK	Næringsforv. og konsesjonskraft	Tilskudd byutvikling (ramme kultur) SUM - splittet under:			763 000
BDK	Næringsforv. og konsesjonskraft	Herav: Tilskudd byutvikling - Grenland næringforening	80 000		80 000
BDK	Næringsforv. og konsesjonskraft	Herav: Tilskudd byutvikling - Skien by	483 000		483 000
BDK	Næringsforv. og konsesjonskraft	Herav: Tilskudd byutvikling - Skien Dalen Skipsselskap	200 000	0,0%	200 000

Handlingsprogram 2027-2030

Kommunalområde	Tjenestenivå	Tiltak	Regnskap/ budsjett -26	Deflator	Øk.plan 2027
BDK	Næringsforv. og konsesjonskraft	Telemarkskanalen natur og kulturpark (ramme kultur)	603 212	2,3 %	626 212
BDK	Plan, kulturminner, natur og nærmiljø	Eierbidrag Gea Norvegica Geopark IKS (ramme kultur)	498 350	2,8 %	512 300
BDK	Sosiale tjenester	Enkeltvedtak - Kirkens SOS	200 000	0,0 %	200 000
BDK	Sosiale tjenester	Enkeltvedtak - Rocketman	100 000	0,0 %	100 000
BDK	Sosiale tjenester	Enkeltvedtak - R.O.T. (Recovery og tilfriskning)	100 000	0,0 %	100 000

For mer informasjon se kommentarer under kommunalområdene

Vedlegg – Forskriftsrapporter

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 første ledd

Beløp i 1000

	Regnskap 2025	Oppr. budsjett 2026	Regulert budsjett 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030
Rammetilskudd	-2 242 620	-2 283 083	-2 296 169	-2 398 675	-2 380 051	-2 369 607	-
Inntekts- og formuesskatt	-2 004 948	-2 173 858	-2 183 086	-2 261 707	-2 267 265	-2 273 907	-
Eiendomsskatt	-140 844	-145 500	-145 500	-160 000	-188 000	-190 000	-204 000
Andre generelle driftsinntekter	-123 328	-104 500	-112 300	-80 100	-56 600	-39 100	-39 100
Sum generelle driftsinntekter	-4 511 740	-4 706 941	-4 737 055	-4 900 482	-4 891 916	-4 872 614	-
							4 895 357
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	4 206 971	4 404 908	4 442 471	4 625 710	4 599 334	4 560 240	4 507 485
Avskrivninger	293 872	289 000	289 000	260 000	276 000	296 000	316 000
Sum netto driftsutgifter	4 500 844	4 693 908	4 731 471	4 885 710	4 875 334	4 856 240	4 823 485
Brutto driftsresultat	-10 896	-13 033	-5 584	-14 772	-16 582	-16 374	-71 872
Renteinntekter	-51 204	-43 338	-43 338	-56 538	-50 838	-43 638	-42 938
Utbytter	-111 318	-135 662	-135 662	-169 000	-139 000	-139 000	-139 000
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	-36 968	-37 000	-37 000	-40 000	-43 000	-46 000	-46 000
Renteutgifter	237 785	254 600	254 600	274 500	285 800	274 900	294 700
Avdrag på lån	210 000	201 400	201 400	190 000	200 000	200 000	205 000
Netto finansutgifter	248 296	240 000	240 000	198 962	252 962	246 262	271 762
Motpost avskrivninger	-293 872	-289 000	-289 000	-260 000	-276 000	-296 000	-316 000
Netto driftsresultat	-56 472	-62 033	-54 584	-75 810	-39 619	-66 112	-116 110
Disponering eller dekning av netto driftsresultat							
Overføring til investering	29 413	16 533	24 733	17 730	18 830	19 930	19 930
Avsetninger til bundne driftsfond	47 433	13 673	13 673	954	236	0	0
Bruk av bundne driftsfond	-30 642	-3 853	-3 853	-7 939	-15 308	-12 545	-15 821
Avsetninger til disposisjonsfond	52 969	60 680	48 680	90 065	35 861	58 727	112 001
Bruk av disposisjonsfond	-42 700	-25 000	-28 649	-25 000	0	0	0
Dekning av tidligere års merforbruk i driftsregnskapet	0	0	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	56 472	62 033	54 584	75 810	39 619	66 112	116 110
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0	0	0

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 andre ledd

Beløp i 1000

	Regnskap 2025	Oppr. budsjett 2026	Regulert budsjett 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030
Selskaper og annen felles drift	234 947	240 503	243 696	255 587	255 474	256 036	256 036
Kommunedirektør	10 279	9 741	10 014	11 180	11 180	11 180	11 180
Oppvekst	1 622 629	1 653 983	1 706 049	1 679 139	1 657 639	1 635 839	1 617 839
Helse og mestring	1 949 904	1 978 317	2 044 258	2 060 997	2 089 644	2 070 244	2 074 444
Nav	199 552	200 543	202 659	203 044	203 044	203 044	203 044
Organisasjon og Utvikling	293 978	279 847	297 853	265 935	253 742	251 555	248 742
Byutvikling, drift og kultur	582 747	609 928	622 697	621 180	619 260	613 721	619 721
Sentrale poster	-683 054	-567 992	-684 794	-471 391	-490 687	-481 417	-523 559
Sum bevilgninger drift, netto	4 210 982	4 404 870	4 442 433	4 625 672	4 599 297	4 560 202	4 507 447

Herav:

Avskrivninger	0	0	0	0	0	0	0
Motpost avskrivninger	0	0	0	0	0	0	0
Netto renteutgifter og -inntekter	-6	-38	-38	-38	-38	-38	-38
Overføring til investering	1 062	0	0	0	0	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	27 505	0	0	0	0	0	0
Bruk av bundne driftsfond	-24 550	0	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	0	0	0	0	0	0	0
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	4 206 971	4 404 908	4 442 471	4 625 710	4 599 334	4 560 240	4 507 485

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 første ledd

Beløp i 1000

	Regnskap 2025	Oppr. budsjett 2026	Regulert budsjett 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030
Investeringer i varige driftsmidler	818 990	849 966	1 099 281	795 173	843 361	1 241 436	1 172 486
Tilskudd til andres investeringer	14 632	3 000	7 000	11 920	5 000	9 000	6 000
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	14 467	16 533	16 533	17 730	18 830	19 930	19 930
Utlån av egne midler	0	0	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	0	0	0	0	0	0	0
Sum investeringsutgifter	848 089	869 499	1 122 814	824 823	867 191	1 270 366	1 198 416
Kompensasjon for merverdiavgift	-106 443	-95 093	-141 824	-94 371	-112 016	-59 891	-44 141
Tilskudd fra andre	-136 913	-96 570	-104 785	-50 570	-57 070	-5 570	-5 570
Salg av varige driftsmidler	-32 176	-12 000	-12 000	-44 000	-47 000	-12 000	-8 000
Salg av finansielle anleggsmidler	0	-200 000	-200 000	0	0	0	0
Utdeling fra selskaper	0	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-1 029	0	0	0	0	0	0
Bruk av lån	-550 662	-390 096	-577 166	-618 153	-632 275	-1 172 975	-
							1 120 775
Sum investeringsinntekter	-827 224	-793 759	-1 035 775	-807 093	-848 361	-1 250 436	-
							1 178 486
Videreutlån	61 973	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	0
Bruk av lån til videreutlån	-11 805	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000	0
Avdrag på lån til videreutlån	15 775	19 000	19 000	21 000	23 000	24 000	0
Mottatte avdrag på videreutlån	-65 943	-19 000	-19 000	-21 000	-23 000	-24 000	0
Netto utgifter videreutlån	0	0	0	0	0	0	0
Overføring fra drift	-29 413	-16 533	-24 733	-17 730	-18 830	-19 930	-19 930
Avsetninger til bundne investeringsfond	8 598	0	0	0	0	0	0
Bruk av bundne investeringsfond	-50	0	-3 099	0	0	0	0
Avsetninger til ubundet investeringsfond	0	0	0	0	0	0	0
Bruk av ubundet investeringsfond	0	-59 207	-59 207	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-20 865	-75 740	-87 039	-17 730	-18 830	-19 930	-19 930
Fremført til inndekning i senere år (udekket)	0	0	0	0	0	0	0

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 andre ledd

1. Investeringer i varige driftsmidler

Beløp i 1000

	Regnskap 2025	Oppr. budsjett 2026	Regulert budsjett 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030
Selskaper og annen felles drift							
Skien fritidspark - investeringsramme	2 114	1 500	1 500	3 600	5 000	9 700	5 000
Sum Selskaper og annen felles drift	2 114	1 500	1 500	3 600	5 000	9 700	5 000
Oppvekst							
Investeringsramme KID - Digitaliseringsprosjekter	1 520	0	0	0	0	0	0
Småprosjekter investeringer oppvekst	1 925	3 750	7 362	3 750	3 750	3 750	3 750
Den digitale skole	14 606	13 125	13 125	13 125	13 125	13 125	13 125
Retningsvalg Klyve barneskole og Kongerød ungdomsskole	0	2 500	2 500	2 500	62 500	187 500	125 000
Utvidelse Buer skole	0	51 000	51 000	146 875	146 875	0	0
Investeringer praktisk undervisning 5.-10. trinn	0	5 000	10 000	5 000	5 000	0	0
Flerbrukshall ved Gimsøy ungdomsskole	0	0	0	0	0	0	6 250
Sum Oppvekst	18 051	75 375	83 987	171 250	231 250	204 375	148 125
Helse og mestring							
Investeringsramme KID - Digitaliseringsprosjekter	1 300	0	0	0	0	0	0
Elbil ladestasjoner, infrastruktur	321	2 600	2 600	2 600	2 600	2 600	2 600
Småprosjekter som understøtter driften helse og velferd	5 576	7 500	7 500	6 500	6 500	6 500	6 500
Lyngbakken sykehjem - utvidelse plasser	5 542	0	0	0	0	0	0
Forprosjekt ombygging Gulset sykehjem	0	0	0	3 125	0	0	0
Kommunalt fastlegekontor	335	0	65	0	0	0	0
Bakkane bo- og behandlingssenter	0	3 500	3 500	0	0	0	0
Legevaktbil	2 176	0	199	0	0	0	0
Boliger habilitering og psykisk helse	0	18 750	37 500	0	0	0	0
32 boenheter ved Stevneplassen	0	0	0	3 750	76 250	0	0
Nytt hjemmetjenestehus ved Klosterskogen skole	0	0	0	12 500	125 000	0	0
Utbygging av Stigertun – seks leiligheter	0	0	0	40 000	0	0	0
Utreddning og planlegging av fremtidige omsorgsboliger	0	0	0	3 125	0	0	0
Utvide bofellesskap på Røymyr	0	0	0	2 500	35 000	0	0
Sum Helse og mestring	15 251	32 350	147 964	74 100	245 350	9 100	9 100
Organisasjon og Utvikling							
Investeringsramme KID - Digitaliseringsprosjekter	8 160	23 250	23 250	17 900	18 000	18 000	18 000
Lyngbakken sykehjem - utvidelse plasser	279	0	0	0	0	0	0
Sum Organisasjon og Utvikling	8 438	23 250	23 250	17 900	18 000	18 000	18 000
Byutvikling, drift og kultur							
Aksjon skoleveg	1 357	950	950	950	950	950	950
Oppgradering av veger/bruer/sikkerhetstiltak	15 959	14 619	14 619	15 750	15 750	15 750	15 750
Investering boliger	26 475	10 309	12 117	5 000	5 000	5 000	5 000
Investeringer	15 903	8 121	11 561	8 750	8 750	8 750	8 750
Maskinforvaltning/transformasjon biogass							
Kommunal andel Bypakka	36 429	13 750	13 750	7 500	7 500	7 500	7 500
Byutviklingsprosjekter	50	1 113	1 113	1 100	1 100	1 100	1 100
Nytt bibliotek og besøkssenter	99 699	251 277	251 277	155 412	0	0	0
Småprosjekter investering BDK	3 359	5 418	5 418	6 100	6 100	6 100	6 100

Handlingsprogram 2027-2030

	Regnskap 2025	Oppr. budsjett 2026	Regulert budsjett 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030
Småprosjekter som understøtter driften helse og velferd	8	0	0	0	0	0	0
Lekeplasser/rekreasjonsområder	1 964	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
Investeringsplan formålsbygg	11 417	9 500	9 500	9 500	9 500	9 500	9 500
Reduksjon andel grusveger	2 487	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500
Veg og gateløys i distriktene	267	525	525	525	525	525	525
Klima og energiplan	7 397	8 750	8 750	7 000	7 000	7 000	7 000
Infrastruktur i bakken	821	2 231	2 231	2 400	2 400	2 400	2 400
Uteområder skoler-barnehager-møtearena	545	600	600	600	600	600	600
Ladeinfrastruktur Skien	0	1 160	1 160	1 250	1 250	1 250	1 250
EPC 2	11	0	0	0	0	0	0
Utbyggingsavtale og tilrettelegging datasenter	253	0	0	0	0	0	0
Småprosjekter investeringer oppvekst	446	0	0	0	0	0	0
Jernbanestoppsted i fjellet	0	0	0	0	0	15 000	0
Belønningsmidler	17 801	0	0	0	0	0	0
Salg av eiendom	18	0	0	0	0	0	0
Bakkestranda friområde	6 759	0	0	0	0	0	0
Arealutvikling næring og bolig	-212	8 027	10 527	10 336	10 336	10 336	10 336
Utbyggingsavtale Skien Brygge	21	0	14 979	0	0	0	0
Ny lokasjon Mats	20	0	0	0	0	0	0
Skien fritidspark - investeringsramme	1 527	0	0	0	0	0	0
Lyngbakken sykehjem - utvidelse plasser	239 318	0	63 520	0	0	0	0
Personalrom Tamburlund2	77	0	0	0	0	0	0
Aircondition Skien helsehus	352	0	0	0	0	0	0
Solceller i formålsbygg	3 850	12 500	12 500	0	12 500	0	0
Kjørbekkhøgda skole	93	0	2 831	0	0	0	0
Kvikkleire rassikring	145	0	7 808	0	0	0	0
Småhus STHF	14 416	0	2 331	0	0	0	0
Gjerpenshallen, gulv	1 495	0	0	0	0	0	0
Strukturendringer og helsestasjoner	10 230	0	0	0	0	0	0
Slambil	0	0	0	4 000	0	0	0
Sentralrenseanlegg	201	0	682	25 000	25 000	679 000	679 000
Oppgradering Stevnehallen	12 956	5 000	5 000	0	0	0	0
Utvidelse Buer skole	3 490	0	0	0	0	0	0
Gjermen sykehjem ombygging til dagaktivitetstilbud	299	0	0	0	0	0	0
Klyvetunet bygges om til omsorgsboliger	101	0	0	22 400	0	0	0
Oppgraderinger Gulset u-skole	8 522	0	0	0	0	0	0
Stigeråsen - nye uteområder 2025	2 694	0	0	0	0	0	0
Gulset U - Gulsetparken del 1	2 935	0	0	0	0	0	0
Asfaltprogram 2026	0	5 000	5 000	5 000	0	0	0
Ventilasjon Skien Fritidspark, del 2	5 274	10 000	10 000	0	0	0	0
Fritidsparken - gulv flerbrukshall	0	5 000	5 000	0	0	0	0
Tilfluktsrom 4-årig	0	4 641	4 641	5 000	5 000	5 000	0
Tilpasning bygg ifbm strukturendring institusjon	0	4 375	4 375	0	0	0	0
Tomt renseanlegg	0	100 000	100 000	0	0	0	0
Forprosjekt parkering i sentrum	0	625	625	1 250	0	0	0
Handelstorget midlertidige tiltak	2 411	0	0	0	0	0	0
Lån og mvakomp-fellesfinansiering	494	0	0	0	0	0	0
Arealeffektivisering administrasjonsbygg	0	0	0	2 500	2 500	2 500	2 500
Investeringer Tollnes	0	0	0	6 500	0	0	0
Transportabel strømgenerator	0	0	0	2 500	0	0	0
Vann og Avløp- investeringer	200 768	229 500	229 500	229 500	229 500	229 500	229 500
Sum Byutvikling, drift og kultur	760 902	717 491	842 580	540 323	355 761	1 012 261	992 261
Sentrale poster							
Nytt bibliotek og besøkssenter	31	0	0	0	0	0	0
Bakkestranda friområde	319	0	0	0	0	0	0
Tilbakeføringsavtale Grenland Havn IKS	13 883	0	0	0	0	0	0
Generell innsparing - ikke spesifisert	0	0	0	-12 000	-12 000	-12 000	0
Sum Sentrale poster	14 234	0	0	-12 000	-12 000	-12 000	0
Investeringer i varige driftsmidler	818 990	849 966	1 099 281	795 173	843 361	1 241 436	1 172 486

2. Tilskudd til andres investeringer

Beløp i 1000

	Regnskap 2025	Oppr. budsjett 2026	Regulert budsjett 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030
Investeringer Kirkevergen	7 500	3 000	7 000	10 000	5 000	9 000	6 000
Skien Fritidspark - investeringsramme	774	0	0	0	0	0	0
Tilrettelegging for tilknytning av spredt avløp	407	0	0	0	0	0	0
Tollnesvegen	100	0	0	0	0	0	0
Herkulesgata	2	0	0	0	0	0	0
Tangaråsen høydebasseng 2	6	0	0	0	0	0	0
Hasselbakken VL400	13	0	0	0	0	0	0
Nensetvegen-Flatane direkteutslipp	15	0	0	0	0	0	0
Peterborgvegen vest	164	0	0	0	0	0	0
Knarrdalstrand RA -oppgradering	635	0	0	0	0	0	0
Sentralrenseanlegg Grenland- mulighetsstudie og konsekvensutredning	4 117	0	0	0	0	0	0
Etablere urnelund Gulset	500	0	0	0	0	0	0
Lekeland utbyggingsavtale	399	0	0	0	0	0	0
Innskudd Renseanlegg i Grenland IKS	0	0	0	1 920	0	0	0
Tilskudd til andres investeringer	14 632	3 000	7 000	11 920	5 000	9 000	6 000

3. Investeringer i aksjer og andeler i selskaper

Beløp i 1000

	Regnskap 2025	Oppr. budsjett 2026	Regulert budsjett 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030
Egenkapitalinnskudd KLP	1 467	1 933	1 933	2 030	2 030	2 030	2 030
EK Skien pensjonskasse	13 000	14 600	14 600	15 700	16 800	17 900	17 900
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	14 467	16 533	16 533	17 730	18 830	19 930	19 930

4. Utlån av egne midler

Beløp i 1000

	Regnskap 2025	Oppr. budsjett 2026	Regulert budsjett 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030
Utlån av egne midler	0	0	0	0	0	0	0
Sum del 1-4	848 089	869 499	1 122 814	824 823	867 191	1 270 366	1 198 416

Kostradata 2025

Nedenfor vises utvalgte kostratall fra 2025, som det sist tilgjengelige statistikkåret, for de ulike kommunal- og tjenesteområdene. Dette er de samme tabellen som også ble presentert i årsmeldingen 2025.

Oppvekst

Grunnskole

	Skien 2022	Skien 2023	Skien 2024	Skien 2025	Kostragruppe 11 2025
Årstimer til spesialundervisning per elev med spesialundervisning (antall)	151,7	150,2	170,3	217,0	168,5
Elever på mestringsnivå 3-5, nasjonale prøver i lesing 8.trinn (prosent)	71,2 %	68,1 %	68,5 %	63,2 %	64,6 %
Elever på mestringsnivå 3-5, nasjonale prøver i regning 8.trinn (prosent)	69,0 %	65,5 %	64,2 %	56,9 %	63,8 %
Gjennomsnittlig grunnskolepoeng (antall)	42,1	41,1	41,2	41,5	41,9
1.-4. trinn Gruppestørrelse 2 (antall)	14,2	14,4	14,2	14,7	14,1
5.-7. trinn Gruppestørrelse 2 (antall)	17,9	18,0	16,6	18,8	17,2
8.-10. trinn Gruppestørrelse 2 (antall)	20,5	20,7	18,6	20,0	18,7
Netto driftsutgifter til skolefritidstilbud (215), per innbygger 6-9 år *) **)	8 400	13 104	13 299	14 349	18 599
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning	8,1 %	8,0 %	6,0 %	5,6 %	7,3 %
Andel timer spesialundervisning av antall lærertimer totalt	20,1 %	20,4 %	16,8 %	20,2 %	19,8 %
Andel innbyggere 6-9 år i kommunal SFO	58,1 %	64,7 %	71,0 %	75,7 %	71,2 %
Netto driftsutgifter til grunnskole (202), per innbygger 6-15 år korrigert for elever i private skoler (B) *) **)	122 795	124 817	123 249	126 237	129 097

*) Inflasjonsjustert med deflator**) Justert for utgiftsbehov

Barnehage

	Skien 2022	Skien 2023	Skien 2024	Skien 2025	Kostragruppe 11 2025
Andel barn 1-5 år i barnehage, i forhold til innbyggere 1-5 år (prosent)	91,6 %	92,0 %	93,9 %	94,7 %	94,3 %
5 år Alle eierforhold Alle oppholdskategorier Andel barn i barnehage i forhold til innbyggere (prosent)	96,3 %	95,2 %	97,4 %	96,3 %	97,8 %
Brutto driftsutgifter til styrket tilbud til førskolebarn (f 211) per barn som får ekstra ressurser, alle barnehager (kr) *)	351 972	428 568	307 221	299 509	173 566
Andel barn i kommunale barnehager som får spesialpedagogisk hjelp (prosent)	5,6 %	5,1 %	5,7 %	5,1 %	4,2 %
Netto driftsutgifter per innbygger 1-5 år i kroner, barnehager (B) *) **)	212 788	225 459	226 169	241 978	237 552
Antall barn korrigert for alder per årsverk til basisvirksomhet i kommunale barnehager (B)	5,7	5,7	5,6	5,7	5,8

*) Inflasjonsjustert med deflator**) Justert for utgiftsbehov

Barnevern

Handlingsprogram 2027-2030

	Skien 2022	Skien 2023	Skien 2024	Skien 2025	Kostragruppe 11 2025
0-17 år Andel barn med barnevernstiltak når barnet er plassert av barnevernet i løpet av året	1,4 %	1,3 %	1,3 %	1,1 %	1,0 %
0-17 år Andel barn med barnevernstiltak når barnet ikke er plassert av barnevernet i løpet av året	3,0 %	2,5 %	2,5 %	2,3 %	2,2 %
0-17 år Tiltak i alt andel barn med barnevernstiltak i løpet av året (prosent)	4,4 %	3,9 %	3,7 %	3,4 %	3,2 %
Brutto driftsutgifter per barn som ikke er plassert av barnevernet (funksjon 251) *)	67 893	125 337	118 612	59 708	58 182
Brutto driftsutgifter per barn som er plassert av barnevernet (f. 252) *)	376 784	417 887	448 924	614 113	714 778
Netto driftsutgifter per innbygger 0-17 år, barnevernstjenesten (B) *) **)	13 315	15 541	15 147	14 591	16 060

) Inflasjonsjustert med deflator) Justert for utgiftsbehov*

Forebyggende helse

	Skien 2021	Skien 2022	Skien 2023	Skien 2024	Kostragruppe 11 2024
Avtalte årsverk i helsestasjons- og skolehelsetjenesten per 10 000 innbyggere 0-20 år (årsverk)	40,0	41,5	43,7	49,4	48,9
Netto driftsutg til forebygging, helsestasjons- og skolehelsetj. pr. innb 0-20 år (B) *) **)	3 642	3 575	4 286	4 065	4 071

) Inflasjonsjustert med deflator) Justert for utgiftsbehov*

Kulturskole

	Skien 2021	Skien 2022	Skien 2023	Skien 2024	Kostragruppe 11 2024
Netto driftsutgifter til kommunale musikk- og kulturskoler, per innbygger 6-15 år *)	2 897	2 461	2 757	2 624	2 296
Brutto driftsutgifter til kommunale musikk- og kulturskoler, per bruker *)	29 591	26 107	29 219	27 109	25 771
Andel elever 6-15 år i kommunens kulturskole, av antall barn 6-15 år (B)	11,1 %	11,0 %	11,5 %	10,1 %	9,4 %

) Inflasjonsjustert med deflator) Justert for utgiftsbehov*

Helse- og mestring

Pleie og omsorg

	Skien 2021	Skien 2022	Skien 2023	Skien 2024	Kostragruppe 11 2024
Årsverk per bruker av omsorgstjenester (årsverk)	0,65	0,64	0,64	0,67	0,59
Andel brukere av hjemmetjenester 0-66 år (prosent)	45,2 %	44,5 %	45,5 %	43,7 %	48,9 %
Andel innbyggere 80 år og over som bruker hjemmetjenester (prosent)	24,6 %	24,6 %	23,1 %	22,2 %	24,6 %
Årsverk helse og omsorg per 10 000 innbygger (årsverk)	323,9	323,3	340,8	361,3	335,8
Andel innbyggere 80 år og over i bolig med heldøgns bemanning	2,3 %	2,1 %	1,5 %	1,5 %	3,1 %

Handlingsprogram 2027-2030

	Skien 2021	Skien 2022	Skien 2023	Skien 2024	Kostragruppe 11 2024
Andel innbyggere 80 år og over som er beboere på institusjon	10,2 %	9,3 %	10,2 %	10,4 %	8,4 %
Korrigerte brutto driftsutgifter, institusjon, pr. kommunal plass *)	1 644 804	1 620 886	1 547 480	1 635 173	1 767 120
Korrigerte brutto driftsutg pr. mottaker av hjemmetjenester (i kroner) (B) *)	457 002	435 557	458 540	434 422	376 450
Andel brukere i institusjon som har omfattende bistandsbehov: Langtidsopphold (B)	77,9 %	80,9 %	80,2 %	84,0 %	89,9 %
Netto driftsutgifter, pleie og omsorg pr. innbygger 67 år og over (B) *) **)	134 550	134 879	144 166	137 050	134 542
Netto driftsutgifter, pleie og omsorg pr. innbygger 80 år og over (B) *)	502 030	503 992	527 922	483 389	464 722
Andel brukere i institusjon som har omfattende bistandsbehov: Tidsbegrenset opphold (B)	46,8 %	46,8 %	52,8 %	60,0 %	54,1 %
Andel hjemmetj.mottakere med omfattende bistandsbehov, 0-66 år (B)	23,4 %	22,9 %	21,7 %	23,6 %	19,0 %
Andel hjemmetj.mottakere med omfattende bistandsbehov, 67-79 år (B)	14,2 %	12,5 %	15,4 %	17,4 %	17,8 %
Andel hjemmetj.mottakere med omfattende bistandsbehov, 80 år og over (B)	14,0 %	12,4 %	15,1 %	15,0 %	17,1 %

*) Inflasjonsjustert med deflator**) Justert for utgiftsbehov

Kommunehelse

	Skien 2021	Skien 2022	Skien 2023	Skien 2024	Kostragruppe 11 2024
Årsverk av leger pr. 10 000 innbyggere. Funksjon 241	8,3	9,3	8,4	9,2	10,7
Gjennomsnittlig listelengde korrigert for kommunale timer	1 206,0	1 277,0	1 166,0	1 067,0	1 014,0
Andel pasienter på liste uten lege	1,5 %	7,2 %	11,8 %	5,6 %	2,2 %
Netto driftsutgifter per innbygger (233) annet forebyggende helsearbeid (B) *) **)	269	311	324	172	409
Netto driftsutgifter per innbygger (241) diagnose behandling re-/habilitering (B) *) **)	2 345	2 622	3 051	3 164	2 818
Pasienter på fastlegeliste per kapasitet i prosent (B)	102,0	101,4	100,5	100,8	99,9
Årsverk av fysioterapeuter pr. 10 000 innbyggere. Funksjon 241 (B)	5,6	5,8	6,6	6,7	7,4

*) Inflasjonsjustert med deflator**) Justert for utgiftsbehov

Nav

NAV

	Skien 2021	Skien 2022	Skien 2023	Skien 2024	Kostragruppe 11 2024	Landet 2024
Mottakere av kvalifiseringsstønad per 1000 innbyggere 18 - 66 år (antall)	3,5	4,4	5,5	4,7	3,5	3,0
Gjennomsnittlig stønadstid for sosialhjelpsmottakere (antall)	5,6	5,2	5,1	5,3	5,6	5,4
Gjennomsnittlig utbetaling per stønadsmåned (kr) *)	12 756	13 140	13 188	13 239	12 498	12 664
Netto driftsutgifter per innbygger (281) økonomisk sosialhjelp (B) *) **)	1 619	1 614	1 867	1 925	2 068	2 142

Handlingsprogram 2027-2030

	Skien 2021	Skien 2022	Skien 2023	Skien 2024	Kostragruppe 11 2024	Landet 2024
Brutto driftsutgifter til økonomisk sosialhjelp pr. mottaker (B) *)	72 668	72 394	74 168	77 814	73 800	73 772
Netto driftsutgifter til økonomisk sosialhjelp pr innbygger 20-66 år (B) *) **)	2 703	2 704	3 135	3 244	3 448	3 511
Andel mottakere med sosialhjelp som hovedinntektskilde (B)	62,7 %	59,4 %	55,0 %	51,5 %	36,4 %	35,2 %
Andelen sosialhjelpsmottakere i forhold til innbyggere i alderen 18-66 år (B) **)	2,6 %	2,7 %	3,2 %	2,9 %	4,4 %	5,0 %

*) Inflasjonsjustert med deflator**) Justert for utgiftsbehov

Byutvikling, drift og kultur

Eiendom

	Skien 2021	Skien 2022	Skien 2023	Skien 2024	Kostragruppe 11 2024
Kommunalt disponerte boliger per 1000 innbyggere *)	25	23	22	22	20
Kommunalt eide boliger som andel av totalt antall kommunalt disp. boliger	78,0 %	78,0 %	79,0 %	73,0 %	66,0 %
Herav energikostnader per kvadratmeter (kr) *)	170,6	240,9	264,6	176,0	150,0
Andel av energikostnader i komm. eiendomsforv. brukt på strøm, konsern	86,9 %	89,8 %	89,3 %	83,4 %	82,4 %
Netto driftsutgifter til kommunal eiendomsforvaltning per innbygger (B) *)	6 004	5 769	6 965	6 510	6 123
Samlet areal på formålsbyggene i kvadratmeter per innbygger (B)	4,7	4,7	4,4	4,9	4,1
Samlet areal på førskolelokaler i kvadratmeter per barn i kommunal barnehage (B)	8,1	7,9	7,7	7,6	9,8
Samlet areal på institusjonslokaler i kvadratmeter per beboer i institusjon (B)	97	100	126	109	99
Samlet areal på skolelokaler i kvadratmeter per elev (B)	22,6	22,6	22,6	22,7	18,8

*) Inflasjonsjustert med deflator**) Justert for utgiftsbehov

By- og stedsutvikling

	Skien 2021	Skien 2022	Skien 2023	Skien 2024	Kostragruppe 11 2024
Vedtatte detaljreguleringer fremmet som private forslag (antall)	4	4	6	4	66
Andel av innvilgede byggesøknader som medførte vedtak om dispensasjon fra plan (prosent)	14,9	18,1	17,9	13,2	18,9
Kommunens gjennomsnittlige saksbehandlingstid for byggesøknader med 12 ukers frist (dager)	34	47	64	41	51
Kommunens gjennomsnittlige saksbehandlingstid for byggesøknader med 3 ukers frist (dager)	18	24	19	18	21
Område- og detaljreguleringsplaner vedtatt av kommunen siste år	6	5	7	5	80

*) Inflasjonsjustert med deflator**) Justert for utgiftsbehov

Kultur

Handlingsprogram 2027-2030

	Skien 2021	Skien 2022	Skien 2023	Skien 2024	Kostragruppe 11 2024
Netto driftsutgifter til allmenn kultur (f370+f373+f375+f377+f385+f386) (1000 kr) *)	1 637	1 527	1 728	1 670	1 356
Netto driftsutgifter per innbygger (380) idrett og tilskudd til andres idrettsanlegg (B) *) **)	368	96	-676	91	168
Netto driftsutgifter per innbygger (381) kommunale idrettsbygg og idrettsanlegg (B) *) **)	672	530	1 247	782	696
Netto driftsutgifter til aktivitetstilbud barn og unge per innbygger 6-18 år (B) *)	983	2 015	1 392	938	1 426
Netto driftsutgifter til folkebibliotek per innbygger (B) *)	360	349	322	350	304
Utlån alle medier fra folkebibliotek per innbygger (B)	1,8	1,8	1,8	2,0	2,5
Besøk i folkebibliotek per innbygger (B)	1,7	2,0	2,5	2,7	3,9
Netto driftsutgifter pr. innbygger til Kultur og idrett (B) (Kommunekasse) *) **)	3 225	3 188	3 090	3 112	2 714

) Inflasjonsjustert med deflator) Justert for utgiftsbehov*

Kommunalteknikk

	Skien 2021	Skien 2022	Skien 2023	Skien 2024	Kostragruppe 11 2024
Netto driftsutgifter til kommunale veier og gater per km (kr) *)	207 253	204 078	222 121	231 285	262 899
Årsgebyr for vannforsyning - ekskl. mva. (kr) *)	2 897	2 986	3 869	4 226	4 457
Årsgebyr for avfallstjenesten - ekskl. mva. (kr) *)	3 218	3 019	3 170	3 150	3 163
Årsgebyr for avløpstjenesten - ekskl. mva. (kr) *)	4 181	4 229	5 450	5 901	6 248
Vann - Andel fornyet kommunalt ledningsnett, gjennomsnitt for siste tre år (prosent) (B)	0,9 %	1,0 %	0,8 %	0,6 %	0,7 %
Vann - Andel av total kommunal vannleveranse til lekkasje (prosent) (B)	30,0 %	29,0 %	29,0 %	29,0 %	31,4 %
Avløp - Andel fornyet spillvannsnett, gjennomsnitt for siste tre år (B)	0,9 %	1,0 %	0,8 %	0,6 %	0,7 %

) Inflasjonsjustert med deflator) Justert for utgiftsbehov*

Landbruk

	Skien 2021	Skien 2022	Skien 2023	Skien 2024	Kostragruppe 11 2024
Dyrka jord Alle formål Omdisponert i alt etter Jordloven og Plan- og bygningsloven Areal (dekar)	5,8	0,0	11,5	15,9	178,7
Dyrka og dyrkbar jord i alt Alle formål Omdisponert i alt etter Jordloven og Plan- og bygningsloven	6,4	387,5	36,9	15,9	232,5
Dyrkbar jord Alle formål Omdisponert i alt (dekar)	0,6	387,5	25,4	0,0	53,8
Produktivt skogareal	398 976	563 401	563 401	573 900	2 416 000

) Inflasjonsjustert med deflator) Justert for utgiftsbehov*

OU

Handlingsprogram 2027-2030

Administrasjon

	Skien 2022	Skien 2023	Skien 2024	Skien 2025	Kostragruppe 11 2025	Porsgrunn 2025
Politisk styring og kontrollvirksomhet, kommune korrigerte brutto driftsutgifter beløp pr innb (kr)	434	435	445	492	400	403
Korrigerte brutto driftsutgifter per innbygger (120) Administrasjon (Kommunekasse) (B)	3 889	4 269	3 794	3 715	3 360	3 821